

MOISESPA QELLQASQAN TAWA KAQ LIBRO

NUMEROS

Moisesmi runakunata achka kutita yupachirqa. Puntatam yupachirqa Sinai Orqomanta manaraq lloqsichkaspa. Chay tiempopi kaq miraykuna tukuruptinñataqmi yapamanta yupachirqa Moab law allpapi otaq Jordan Mayupa hichpan intipa qespimunan lawpi. Israel runakuna yupasqa kasqanraykumá kay libroqa “Numeroswan” sutichasqa. Kay Numeros libropa willakusqanqa Exodo libropa qatiqnillanmi. Willakuntaqmi Israel runakunata chunniqpi imam sucedemusqanmantapas chaynataq Sinai Orqomanta lloqsispanku Jordan Mayupa hichpanman chayanankukama chunniqpi imakunam pasakusqanmantapas. Willakuntaqmi manaraq Jordan Mayuta chimpachkaptinku yaqa tawa chunka wata purisqankupi tukuy ima sucedekusqanmantapas.

Kay libroqa kimsa parteman rakisqam kanman:

Punta kaq partem willakun Diospa leyninkunata chaskiruspan iskaq kaq kutipi Pascua Fiesta rurasqankumanta chaynataq lloqsinankupaq alistakusqankumanta (1-9).

Iskaq kaq parteñataqmi willakun Sinai Orqomanta Moab runakunapa allpanman chayanankukama imakunam pasakusqanmanta (10-21).

Kimsa kaq parteñataqmi willakun Jordan Mayuta chimpanankupaq yachachikuykuna chaskisqankumanta. Kay librom yachachikun purisqankupi hatun sasachakuykunapi kaspanku Israel runakunapa sonqon imaynam kasqanmanta (22-36).

Achka kutitam tarikurqaku hukmanyasqa hinaspa mancharisqa Diospa chaynataq Moisespa contranpi hoqarikunankukama. Wakin kutipim paykunaqa kasukuspanku imapas allin rurayta munaqaku. Paykuna hukmanyaspa mana kasukuq kaptinkupas Diosqa manam paykunamantaqa rakikurqachu, contrato rurasqanman hinam pacienciakuspa paykunata cuidarqa. Kay libropiqa Moiestam tarinchik mana hukmanyaruq confianza sonqoyoq kasqanta. Paciencia tukunayaptingas Diosman sonqo kayninqa hinaspa castamasinkunapaq kuyakuyninga hina kaqlam karqa.

Israelpa mirayninkuna Sinai chunniqpi yupasqa kasqankumanta

1 ¹Israelpa mirayninkuna Egipto nacionmanta lloqsiruspa iskaq watamanña yaukuchkaptinkum chay watapa iskaq kaq killapa qallariynin punchawpi Moiseswan Tayta Dios rimarqa. Sinai sutiyoq chunniqim asuykuna karpapi kaynata nirqa:

²—Israelpa llapallan mirayninkunatam yupankichik familiankunaman hina hinaspa abuelonkupa castanman hina. Haykam qarikuna kasqanman hinam llapallanta yupankichik. ³Qanwan Aaronmi yupankichik iskaq chunka wata- yoq-manta hanayman guerrapi peleanankupaq hina kaqkunata. ⁴Sapa ayllumantam huk familiapa jefen yupaysisunkichik. ⁵Chay yupaysisunqnikichik jefekunaqa kanqa kaykunamá:

Ruben ayllumantam kanqa Sedeurpa churin Elisur.

⁶Simeon ayllumantam kanqa Zurisadaipa churin Selumiel.

⁷Juda ayllumantam kanqa Aminadabpa churin Naason.

⁸Isacar ayllumantam kanqa Zuarpa churin Natanael.

⁹Zabulon ayllumantam kanqa Helonpa churin Eliab.

¹⁰Joseypa mirayninmantañataqmi kanqa Efrain casta Amiudpa churin Elisama. Manases castamantañataqmi kanqa Pedasurpa churin Gamaliel.

¹¹Benjamin ayllumantam kanqa Gedeonipa churin Abidan.

¹²Dan ayllumantam kanqa Amisadaipa churin Ahiezer.

¹³Aser ayllumantam kanqa Ocranpa churin Pagiel.

¹⁴Gad ayllumantam kanqa Deuelpa churin Eliasaf.

¹⁵Neftaliy ayllumantam kanqa Enanpa churin Ahira.

¹⁶Kaykunamá karqaku Israel ayllukunamanta huñunasqa runakunapa akllasqan jefekuna. Paykunaqa karqaku Israelpa mirayninmanta waranqantin runapa kamachiq-ninkunam. ¹⁷Diospa nombrasqan chay qarikunatamá, Moiseswan Aaron huñurqaku yupaysinankupa. ¹⁸Chaymi huñurqaku Israelpa llapallan mirayninkunata iskay kaq killapa qallariynin punchawpi. Chaynaqa llapa runakunamá listachikurqaku familiankuman hina hinaspa abuelonkupa castanman hina. Qarikunam iskay chunka watayoqmanta hanayman sutin-sutin listachikurqaku haykam kasqankuman hina. ¹⁹Tayta Diospa kama-chisqanman hinamá Moises yuparqa paykunata Sinai sutiyoq chunniqi.

²⁰⁻²¹Paykunaqa yupasqa karqa familiankuman, castankuman hinaspa ayllunkuman hinam. Sapakamapa sutinkuta listaruspam qarikunata iskay chunka watayoqmanta hanayman yuparqaku, paykunaqa guerraman lloqsinankupaqpas listom karqaku:

Ruben ayllumanta yupasqakunam karqa tawa chunka soqtayoq waranqa pichqa pachaknin runakuna.

²²⁻²³Simeon ayllumanta yupasqakunam karqa pichqa chunka isqonniyoq waranqa kimsa pachaknin runakuna.

²⁴⁻²⁵Gad ayllumanta yupasqakunam karqa tawa chunka pichqayoq waranqa soqta pachak pichqa chunkan runakuna.

²⁶⁻²⁷Juda ayllumanta yupasqakunam karqa qanchis chunka tawayoq waranqa soqta pachaknin runakuna.

²⁸⁻²⁹Isacar ayllumanta yupasqakunam karqa pichqa chunka tawayoq waranqa soqta pachaknin runakuna.

³⁰⁻³¹Zabulon ayllumanta yupasqakunam karqa pichqa chunka qanchisniyoq waranqa tawa pachaknin runakuna.

³²⁻³³Joseypa churinkunam karqa Efrainwan Manases. Efrain castamanta yupasqakunam karqa tawa chunka waranqa pichqa pachaknin runakuna.

³⁴⁻³⁵Manases castamanta yupasqakunam karqa kimsa chunka iskayniyoq waranqa iskay pachaknin runakuna.

³⁶⁻³⁷Benjamin ayllumanta yupasqakunam karqa kimsa chunka pichqayoq waranqa tawa pachaknin runakuna.

³⁸⁻³⁹Dan ayllumanta yupasqakunam karqa soqta chunka iskayniyoq waranqa qanchis pachaknin runakuna.

⁴⁰⁻⁴¹Aser ayllumanta yupasqakunam karqa tawa chunka kimsayoq waranqa tawa pachaknin runakuna.

⁴²⁻⁴³Neftaliy ayllumanta yupasqakunam karqa pichqa chunka kimsayoq waranqa tawa pachaknin runakuna.

⁴⁴Chay llapallan runakunamá yupasqa karqaku. Chay yupaqkunaqariki karqa Moiseswan Aaronmi chaynataq Israel ayllukunapa chunka iskaynintin jefekunam. ⁴⁵Castankunam hina Israelpa mirayninkunata guerrapi peleanankupaq hina iskay chunka watayoqmanta hanayman yuparuptinkum ⁴⁶llapallan karqaku soqta pachak kimsayoc waranqa pichqa pachak pichqa chunkan runakuna.

Leviy ayllu akllasqa kasqanmanta

⁴⁷Israel wakin ayllukunawan kuskaqa manam yupasqachu karqa Leviy aylluqa. ⁴⁸Tayta Diosmi Moisessta nirqa:

⁴⁹—Israel ayllukunata yupaspaykiqa amam Leviy ayllutaqa yupankichu. ⁵⁰Paykunataqa churanki Chunkantin Kamachikuyniykuna waqaychana carpamanta cuentallikunanpaqmi chaynataq servicionkunamantapas hinaspa tukuy imankunamantapas cuentallikunanpaqmi. Paykunam apanqaku *yachanay karpataqa llapallan servicionkuntawan hinaspam nanachikunqaku. Karpapa muyuriqninpitqami paykunaqa samanqaku. ⁵¹Lloqsinaykichikña kaptinqa Leviy casta runakunam chay karpata paskanqaku, samaruptikichikñataqmi hina paykunataq chay karpata huktawan sayachinqaku. Pipas Leviy ayllumanta mana kachkaspan karpaman asuykuq runaqa wañuchisqam kanqa. ⁵²Israelpa wakin mirayninqa sapakamam samanqaku maymi campamentonkupi. Paykunaqa tropakuna hinam maymi banderankupa kasqanpi samanqaku. ⁵³Leviy aylluqa samanqa Chunkantin Kamachikuyniy waqaychana karpapa muyuriqninpi, chaynapim ñoqa Tayta Diosqa mana piñakusaqchu Israel casta runakunapa contranpiqa. Chaynaqa Leviy ayllu runakunamá nanachikunqaku Chunkantin Kamachikuyniy waqaychana karpamantaqa.

⁵⁴Moisesman Tayta Diospa tukuy kamachisqanta hinam Israelpa mirayninkuna ruraraqaku.

Israel runakunapa campamentonpi jefekunamanta

2 ¹Tayta Diosmi Moisesman hinaspa Aaronman kaynata nirqa:

²—Israelpa mirayninkunaqa samanqaku asuykuwanaykichik karpapa karuneq muyuriqninpi. Sapakamam samanqaku maymi banderankupa kasqanpi chaynataq ayllunkupa señalnin maymi kasqanpi.

³—Intipa qespimunan lawpi samaqkunam kanqaku Juda sutiyoq campamento banderapa kasqanpi. Paykunaqa samanqaku tropan-tropanmi. Juda ayllu runakunapa capitanninqa Aminadab sutiyoq runapa churin Naasonmi. ⁴Paypa tropankunaqariki yupasqaykichikman hinam qanchis chunka tawayoc waranqa soqta pachaknin runakuna. ⁵Paykunapa waqtanpim samanqaku Isacar ayllu runakuna. Isacarpa mirayninkunapa capitanninqa Zuarpa churin Natanaelmi. ⁶Paypa tropankunaqariki yupasqaykichikman hinam pichqa chunka tawayoc waranqa tawa pachaknin runakuna. ⁷Paykunawan kuskataqmi samanqaku Zabulon ayllupas. Zabulonpa mirayninkunapa capitanninqa Helonpa churin Eliabmi. ⁸Paypa tropankunaqariki yupasqaykichikman hinam pichqa chunka qanchisniyoq waranqa tawa pachaknin runakuna. ⁹Chaynaqa Juda sutiyoq campamentoqa yupasqaykichikman hinam kachkanu pachak pusaq chunkan soqtayoq waranqa tawa pachaknin tropakuna. Paykunam Israel runakunapa ñawpaqinta lloqsinqaku.

¹⁰—Ruben sutiyoq campamentopa banderanmi kanqa surlawpi. Ruben ayllu runakunapa capitanninqa Sedeur sutiyoq runapa churin Elisurmi. ¹¹Paypa tropankunaqariki yupasqaykichikman hinam tawa chunka soqtayoq waranqa pichqa pachaknin runakuna. ¹²Paykunapa waqtanpim samanqaku Simeon ayllu runakuna. Simeonpa

mirayninkunapa capitanninqa Zurisadai sutiyoq runapa churin Selumielmi. ¹³Paypa tropankunaqariki yupasqaykichikman hinam pichqa chunka isqonniyoq waranqa kimsa pachaknin runakuna. ¹⁴Paykunawan kuskataqmi samanqaku Gad aylupas. Gadpa mirayninkunapa capitanninqa Deuelpa churin Eliasafmi. ¹⁵Paypa tropankunaqariki yupasqaykichikman hinam tawa chunka pichqayoq waranqa soqta pachak pichqa chunkan runakuna. ¹⁶Chaynaqa Ruben sutiyoq campamentoqa yupasqaykichikman hinam kachkanku pachak pichqa chunkan hukniyoq waranqa tawa pachak pichqa chunkan tropakuna. Paykunam Juda ayllukunapa qepanta lloqsinqaku.

¹⁷—Paykunapa qepantañataqmi otaq chay tawantin campamentopa chawpintañataqmi lloqsinqaku Levyi ayllu runakuna, paykunaqa lloqsinqa ñoqaman asyukuwanaykichik karpata aparikuspam. Samasqanku campamentoman hinamá sapakama lloqsinqaku banderankupa maymi risqan ladonta.

¹⁸—Efrain sutiyoq campamentopa banderanmi kanqa intipa seqaykunam lawpi. Efrainpa mirayninkunapa capitanninqa Amiud sutiyoq runapa churin Elisamam. ¹⁹Paypa tropankunaqariki yupasqaykichikman hinam tawa chunka waranqa pichqa pachaknin runakuna.

²⁰Paykunapa waqtanpim samanqaku Manases ayllu runakuna. Manasespa mirayninkunapa capitanninqa Pedasur sutiyoq runapa churin Gamalielmi. ²¹Paypa tropankunaqariki yupasqaykichikman hinam kimsa chunka iskayniyoq waranqa iskay pachaknin runakuna.

²²Paykunawan kuskataqmi samanqaku Benjamin aylupas. Benjaminpa mirayninkunapa capitanninqa Gedeoni sutiyoq runapa churin Abidanmi. ²³Paypa tropankunaqariki yupasqaykichikman hinam kimsa chunka pichqayoq waranqa tawa pachaknin runakuna. ²⁴Chaynaqa Efrain sutiyoq campamentoqa yupasqaykichikman hinam kachkanku pachak pusaqniyoq waranqa pachaknin tropakuna. Paykunam Levyi aylupa qepanta lloqsinqaku.

²⁵—Dan sutiyoq campamentopa banderanmi kanqa norte lawpi. Danpa mirayninkunapa capitanninqa Amisadai sutiyoq runapa churin Ahiezermi. ²⁶Paypa tropankunaqariki yupasqaykichikman hinam soqta chunka iskayniyoq waranqa qanchisnin runakuna.

²⁷Paykunapa waqtanpim samanqaku Aser ayllu runakuna. Aserpa mirayninkunapa capitanninqa Ocran sutiyoq runapa churin Pagielmi. ²⁸Paypa tropankunaqariki yupasqaykichikman hinam tawa chunka hukniyoq waranqa pichqa pachaknin runakuna.

²⁹Paykunawan kuskataqmi samanqaku Neftaliy aylupas. Neftaliypa mirayninkunapa capitanninqa Enan sutiyoq runapa churin Ahiranmi. ³⁰Paypa tropankunaqariki yupasqaykichikman hinam pichqa chunka kimsayoq waranqa tawa pachaknin runakuna.

³¹Chaynaqa Dan sutiyoq campamentoqa yupasqaykichikman hinam kachkanku pachak pichqa chunkan qanchisniyoq waranqa soqta pachaknin tropakuna. Paykunamá kimsantin campamentopa qepanta lloqsinqaku banderankuwan kуска.

³²Chaynaqa castankuman hina hinaspa campamentonkuman hina Israelpa mirayninkunata yuparuptinkum karqa soqta pachak kimsayoq waranqa pichqa pachak pichqa chunkan tropakuna. ³³Levyi ayllu runakunam ichaqa Israelpa wakin mirayninkunawan kускаqa mana yupasqachu karqaku imaynam Moisesman Tayta Diospa kamachisqanpi hina.

³⁴Moisesman Tayta Diospa tukuy kamachisqanta hinam Israelpa mirayninkunara rurarqaku. Paykunaqa sapakamam samarqaku maymi banderankupa kasqanpi hinaspa lloqsirqaku casta-castalla hinaspa ayllu-ayllulla.

Leviy ayllu runakunamanta

3 ¹ Sinai Orqopi Moisesman Tayta Dios rimapayasqan tiempopim Aaronpa chaynataq Moisespa churinkuna karqa. ² Aaronpa churinkunapa sutinmi karqa Nadab. Payqa karqa piwi churinmi. Paymanñataqmi qatirqa Abiu, Eleazar hinaspa Itamar. ³ Paykunaga tawankum aceitewan tallisqa kaspanku sacerdote kanankupaq Diospa nombrasqan karqaku. ⁴ Aswanqa Nadab sutiyoq sacerdoteqa Abiu sutiyoq sacerdotepiwanmi wañururqaku Tayta Diospa qayllanpi. Paykunaga wañururqaku Sinai sutiyoq chunniqpi Diospa mana kamachisqan ninawan ofrecesqankuraykum. Paykunaga wañukurqaku mana churiyoqmi. Chaynapim sacerdote Eleazarwan sacerdote Itamarpas imam ruranankuta rurarqaku taytanku Aaronpa qawasqantaña.

⁵ Chaymi Moiesta Tayta Dios nirqa:

⁶—Leviy ayllu runakunata asuykachiy sacerdote Aaronman chaynapi paypa qayllanpi servinankupaq. ⁷ Paykunaga ruranqaku Aaronpa kamachisqan rurana kaqkunatam. Ruranqakutaqmi Israel casta runakunapa rantinpiyas. Paykunaga servikunqaku asuykamuwanyaykichik karpapim chaypi imakunatapas ruraspanku. ⁸ Paykunaga asuykamuwanyaykichik karpapi kaq serviciokunatapas cuidaspanmi Israelpa mirayninkunapa imam ruranankuta chay karpapi ruranqaku. ⁹ Chaynaqa Leviy ayllu runakunataqa Aaronmanwan mirayninkunamanmi qonki. Paykunataqa regalota hinamá Israelpa mirayninkunamanta qonki. ¹⁰ Chaynaqa sacerdotekunapa ruranamanta cuentallikunapaqmi kunanki Aarontawan churinkunata. Mana sacerdote kachkaspa santuarioman asuykuq runaga wañuchisqam kanqa.

Leviy aylluqa Tayta Diosllapaqña sapaqchasqa kasqankumanta

¹¹ Tayta Diosmi Moisesman nirqataq kaynata:

¹²—Israelpa mirayninkunamantam aklakuykuni Leviy aylluta, paykunataqa aklakuykuni puntallaraq nacemuq wawakunapa rantinpi. Chaynaqa Leviy ayllu runakunaga ñoqapaqñam. ¹³ Egipto nacionpi piwi churikunata wañurachisqaymantapunim Israel casta runakunapa piwi churinkunaga ñoqapaña. Chay piwi kaqkunataqa ñoqallapaqñam sapaqchakurqani, sapaqchakurqanitaqmi animalkunapa punta criankunatapas. Chaynaqa tukuy chaykunaga ñoqapam. Ñoqa Tayta Diosmi chaynata nini.

Leviy casta runakuna yupasqa kasqankumanta

¹⁴ Sinai sutiyoq chunniqpim Moiesta Tayta Dios nirqa:

¹⁵—Leviya mirayninkunatayá yupay castankuman hina chaynataq familiankuman hina. Huk killayoqmanta hanaymanyá qari wawakunata yupay —nispa.

¹⁶ Tayta Diospa nisqanman hinamá Moises yuparqa.

¹⁷ Leviya churinkunam karqa Gerson, Coat hinaspa Merari.

¹⁸ Gersonpa churinkunam familianman hina karqa Libni hinaspa Simeí.

¹⁹ Coatpa churinkunam familianman hina karqa Amram, Izhar, Hebron hinaspa Uziel.

²⁰ Meraripa churinkunam familianman hina karqa Mahli hinaspa Musi.

Kaykunamá karqa Leviya familiankuna castankuman hina.

²¹ Libnipa chaynataq Simeipa familiankunas karqa Gersonpa mirayninkunam.

²² Chaynaqa Gersonpa mirayninmanta kaqkunata huk killayoqmanta hanayman yupapinkum qarikunalla karqa qanchis waranqa pichqa pachaknin runakuna. ²³ Gersonpa familiankunam samarqaku intipa seqaykunan law Diosman asuykuna karpapa qepanpi.

²⁴Gersonpa mirayninkunapa capitanninga karqa Laelpa churin Eliasafmi. ²⁵Diosman asuykuna karpapim Gersonpa mirayninkunaqa nanachikurqaku santuariomanta, karpapa cortinankunamanta chaynataq karpapa punkunpi telanmantapas. ²⁶Nanachikurqaku-taqmi patiopa cortinankunamantapas chaynataq patiopa punkunpi telakunamantapas. Chaykunaqa kachkan karpapa muyuriqninpi chaynataq altarpa muyuriqninpi. Hina paykunataqmi nanachikurqaku tukuy chaykunapa waskankunamantapas.

²⁷Amrampa, Izharpa, Hebronpa hinaspa Uzielpa familiankunapas karqaku Coatpa mirayninkunam. ²⁸Chaynaqa Coatpa mirayninmanta kaqkunata huk killayoqmanta hanayman yupaptinkum qarikunalla karqa pusaq waranqa soqta pachaknin runakuna. Paykunamá Diosman asuykuna carpamanta nanachikurqaku. ²⁹Coatpa familiankunam samarqaku Diosman asuykuna karpapa surlawninpi. ³⁰Coatpa mirayninkunapa capitanninga karqa Uzielpa churin Elizafanmi. ³¹Paykunam nanachikurqaku baulmanta, mesamanta, candeleromanta, altarkunamanta, santuariopi imapas serviciokunamanta, cuarto rakinaq telamanta chaynataq tukuy ima servichikuna kaqkunamantapas.

³²Levi castamanta jefekunapa kamachiqninmi karqa sacerdote Aaronpa churin Eleazar. Paymi cuentallikurqa santuariopi cuidaqkunamanta.

³³Mahlipa chaynataq Musipa familiankunaqa karqa Meraripa mirayninkunam. ³⁴Chaynaqa Meraripa miraynin kaqkunata huk killayoqmanta hanayman yupaptinkum qarikunalla karqa soqta waranqa iskay pachaknin runakuna. ³⁵Meraripa mirayninkunapa capitanninga karqa Abihail sutiyoq runapa churin Zurielmi. Paykunamá samarqaku Diosman asuykuna karpapa norte lawninpi. ³⁶Merari castakunam nanachikurqaku Diospa karpampa marconkunamanta, qerunkunamanta, pilarninkunamanta, toqoyoq tiyanankunamanta chaynataq tukuy ima servichikuna kaqkunamantapas. ³⁷Nanachikurqakutaqmi patiopa muyuriqninpi pilarkunamantapas, toqoyoq tiyanankunamantapas, estacankunamantapas chaynataq waskankunamantapas.

³⁸Intipa qespimunan lawpim santuariopa chimpanpi otaq karpapa ñawpaqninpi samarqaku Moises, Aaron chaynataq Aaronpa churinkunapas. Paykunam Israelpa mirayninkunapa rantinpi karpata nanachikurqaku. Mana sacerdote kachkaspan pipas santuarioman asuykuqqa wañuchisqam kanan karqa. ³⁹Tayta Diospa nisqanman hinam Moisespiwan Aaron yuparqaku Leviy casta runakunata familiankuman hina. Chaymi huk killayoqmanta hanayman qarikunalla karqaku iskay chunka iskayniyoq waranqa runakuna.

Piwi churikunaqa imaynam reclamasqa kanankumanta.

⁴⁰Tayta Diosmi nirqa Moisesata:

—Israelpa mirayninkunamantam llapa piwi kaq qarikunata yuparunki. Paykunataqa huk killayoqmanta hanaymanmi sutin-sutin listaman churarunki.

⁴¹Israelpa miraynin llapa piwi churikunapa rantinpi rakipuwanki Leviy aylluta. Israelpa mirayninkunapa animalninkunapa rantinpipas rakipuwankitaqmi Leviy ayllupa animalninkunata. Ñoqa Tayta Diosmi chaynata nini.

⁴²Tayta Diospa kamachisqanta hinamá Moises yuparqa Israelpa mirayninkunapa llapa piwi churinkunata. ⁴³Llapa piwi churikunata huk killayoqmanta hanayman yuparuptinmi karqa iskay chunka iskayniyoq waranqa iskay pachak qanchis chunkan kimsayoq runakuna.

⁴⁴Tayta Diosmi nirqa Moisesata:

⁴⁵—Israelpa miraynin llapa piwi churikunapa rantinpim rakipuwanki Levij aylluta, animalninkupa rantinpiapas rakipuwankitaqmi Levij ayllupa animalninkunata. Levij ayllu runakunaqa ñoqapam. Ñoqa Tayta Diosmi chaynata nini. ⁴⁶Israel casta runakunapa piwi churinkunaqa achkallañam kachkanku, Levij ayllu runakunam ichaqa aslla. Chay iskay pachak qanchis chunkan kimsayoc puchuq churikunata reclamanankupaqmi Levij ayllu runakunaqa mana haypankuchu, ⁴⁷chayraykum chay puchuq sapa piwi churimanta mañanki iskay onza qollqeta santuariopi pesoman hina. Chay santuariopi pesoqa yaqa media onzam. ⁴⁸Chay puchuq piwi churikunamanta reclamasqanku qollqetaqa qonki Aaronmanwan churinkunamanmi —nispa.

⁴⁹⁻⁵⁰Levij ayllu runakuna aslla kasqankuraykum Israelpa miraynin puchuq piwi churikunata reclamanankupaq Moises chaskirqa chunka soqtayoc kilo tumpa masnin qollqeta, chaskirqaqa santuariopi pesoman hinam. ⁵¹Chay piwi churikunata reclamasqankupa chanin qollqetaqa Moisesmi qorqa Aaronmanwan churinkunaman. Chaynataqa rurarpa Moisesman Tayta Diospa kamachisqanpi hinam.

Levij casta runakunapa imam ruranankumanta

4 ¹Tayta Diosmi nirqa Moisesmanwan Aaronman:
²—Levijpa castankunamantam yupankichik Coatpa mirayninkunata. Paykunataqa yupankichik familiankunaman hinam hinaspa abuelonkupa castankunaman hinam. ³Yupankichikqa kimsa chunka watayoqmanta hanaymanmi pichqa chunka watayoqkama. Paykunaqa kanqa asuykamuwanaykichik karpapi servinankupaq hina runakunam. ⁴Asuykuwanaykichik karpapi imapas ñoqalla-paqña sapaqchasqa kaqkunapim servikunqaku Coatpa mirayninkunaqa.
⁵Israelpa mirayninkuna lloqsiptinmi Aaron churinkunapiwan horqonqaku cuarto raki-naq telata hinaspa chaywan tapanqaku Chunkantin Kamachikuy waqaychana baulta. ⁶Chay telapa hawanmanmi qatanqaku fino qalaswan, chaypa hawanmañataq enteron morado pañowan hinaspa hombraonankupaq ustuchinqaku varillakunata. ⁷Ñoqapa qayllaypi kaq mesapa hawanmanpas mastanqakutaqmi morado pañota, chaypa hawanmañataqmi churanqaku platokunata, cucharakunata, medianokunata hinaspa vino tallinapaq aysakukunata. Chay mesapa hawanpitaqmi kanqa qayllaypi mana faltay churana tantapas. ⁸Tukuy chaykunapa hawanmañataqmi mastanqaku guindo pañota hinaspa qatanqaku fino qalaskunawan. Ustuchinqakutaqmi varillankunatapas mesata hombraonankupaq. ⁹Chaymantam morado pañowan qatanqaku candelero, mecheronkunata, mecha limpiankunata, platochankunata chaynataq aceitepaq llapa serviciokunatapas. ¹⁰Lliwtam kipurunqaku fino qalaskunapi hinaspa hombraonankupaq churanqaku chakanakunaman. ¹¹Qorimanta altarpa hawanmanpas mastanqakutaqmi morado pañota hinaspa chaypa hawanmanpas qatanqakutaq fino qalaskunawan, ustuchinqakutaqmi varillankunatapas chay altarta apanankupaq. ¹²Santuariopi llapa serviciokunatapas morado pañopi mayturuspankum fino qalaskunapi kipuruspa chakanaman churanqaku. ¹³Altartapas wirayoc uchpanta limpiaruspankum qatanqaku grosella pañowan. ¹⁴Hinaspa chay altarpa hawanman churanqaku llapa servicionkunata otaq palankunata, trinchenkunata, kallanankunata hinaspa tazonninkunata. Chaypa hawanmañataqmi qatanqaku fino qalaskunawan hinaspa chay altarta hombraonankupaq varillankunata ustuchinqaku. ¹⁵Campamento lloqsinanpaq santuariopa llapa servicionkunata Aaron churinkunapiwan tapayta tukuruptinkum Coatpa mirayninkuna yaykuspanku apanqaku. Ichaqa ñoqapaq sapaqchasqa kaqkunataqa amam llapchanqakuchu chaynapi ama wañurunankupaq. Chaynaqa

ñoqaman asyukuwanaykichik karpapi kaq tukuy chaykunatamá Coatpa mirayninkuna apanqaku. ¹⁶Sacerdote Aaronpa churin Eleazarmi cuentallikunqa candelero ratachinapaq aceitemanta, inciensopaq especeriamanta, sapa punchaw ofrecewanaykichik kawsay ofrendakunamanta, tallinapaq aceitemanta, asyukamuwananku karpapi tukuy imankunamanta chaynataq santuariopi serviciokunamantapas.

¹⁷Moisestawan Aarontam Tayta Dios kaynata nirqa:

¹⁸—Amam qollurachinkichikchu Leviy ayllumanta kaq Coatpa mirayninkunataqa. ¹⁹Santuariopa imankunatapas qonqaymanta llachparuspanku mana wañunankupaqmi kaynata rurankichik: Aaronmi churinkunapiwan santuarioman yaykuspa paykunaman willanqaku imam ruranankuta chaynataq imakunam apanankutapas. ²⁰Chaynapim Coatpa mirayninkuna santuarioman yaykuspaqa chaypi kaqkunataqa huk ratochallapas mana qawanqakuchu mana wañurunankupaq —nispá.

²¹Chaymantam Moiesta Tayta Dios nirqa:

²²—Yupaytaqyá Gersonpa mirayninkunatapas castanman hina hinaspa familianman hina. ²³Yupankiqa kimsa chunka watayoqmanta pichqa chunka watayoqkamam, chay yupasqaykiqa kanqa asyukamuwanaykichik karpapi servikunankupaq hina kaqkunam.

²⁴—Gersonpa mirayninkunapa ruranankuqa hinaspa apanankuqa kaynam kanqa: ²⁵Apanqakumá santuariopa cortinankunata, asyukuwanaykichik karpata chaynataq chay karpapa qatankunatapas. Apanqakutaqmi fino qalasmanta qatakunatapas chaynataq karpapa punkunpi telatapas. ²⁶Apanqakutaqmi patiopa cortinankunatapas hinaspa patiopa punkunpi telakunatapas. Chaykunam kachkan karpapa muyuriqninpi chaynataq altarpa muyuriqninpi. Hina paykunataqmi apanqaku tukuy chaykunapa waskankunatapas chaynataq imam ruranankuman hina tukuy ima serviciokunatapas. Chaynaqa Gersonpa mirayninkunaqa tukuy chay ruraykunatamá ruranqaku. ²⁷Aaronmá churinkunapiwan kamachinqaku Gersonpa mirayninkunata imakunam ruranankupaq chaynataq imakunam apanankupaqpas. Paykunatamá kunankichik tukuy chaykunata apaspanku cuentallikunankupaq. ²⁸Asyukamuwanaykichik karpapimá Gersonpa mirayninkuna chaykunata ruranqaku Aaronpa churin sacerdote Itamarpa dirigisqanman hina.

²⁹—Yupaytaqyá Merari sutiyoq runapa mirayninkunatapas familianman hina hinaspa castanman hina. ³⁰Yupankiqa kimsa chunka watayoqmanta pichqa chunka watayoqkamam. Paykunaqa kanqa asyukuwanaykichik karpapi servikunankupaq hina runakunam. ³¹Merari casta runakunam asyukuwanaykichik karpapi ruraspa apanqaku karpapa marconkunata, varillankunata, pilarninkunata, toqoyoq tiyanankunata. ³²Apanqakutaqmi patiopa muyuriqninpi pilarkunatapas, toqoyoq tiyanankunatapas, estacankunatapas, waskankunatapas hinaspa servichikunapaq tukuy imankunatapas. Paykunataqa sapakamamanmi ninki imakunam apanankupaq. ³³Chaykunataqa asyukuwanaykichik karpapim familiankuman hina Merari sutiyoq runapa mirayninkuna ruranqa, tukuy chaykunataqa ruranqaku sacerdote Aaronpa churin Itamarpa dirigisqanman hinam —nispá.

³⁴Moisesmi Aaronwan hinaspa Israelpa miraynin capitankunapiwan yuparqaku Coatpa mirayninkunata castankuman hina hinaspa familiankuman hina. ³⁵Yuparqakuqa kimsa chunka watayoqmanta hanaymanmi pichqa chunka watayoqkama Diosman asyukuna karpapi servikunankupaq hina kaqkunata. ³⁶Chay yupasqa runakunaqa familiankuman hinam qarqaku isqay waranqa qanchis pachak pichqa chunkan runakuna. ³⁷Paykunamá qarqaku Coatpa castankunamanta Diosman asyukuna karpapi servikuqkuna. Paykunataqa Moisespiwan Aaronmi yuparqa Moisesman Tayta Diospa kamachisqanpi hina.

³⁸Gersonpa mirayninkunatapasp castankuman hinaspa familiankuman hinam yuparqaku. ³⁹Paykunataqa yuparqaku kimsa chunka watayoqmanta hanaymanmi pichqa chunka watayoqkama. Chaynaqa Diosman asuykuna karpapi servikunankupaq yupasqakunam ⁴⁰karqaku iskay waranqa soqta pachak kimsa chunkan runakuna. ⁴¹Paykunamá karqaku Gersonpa mirayninmanta Diosman asuykuna karpapi familiankuman hina servikuqkuna. Paykunataqa Moiseswan Aaronmi yuparqa Tayta Diospa kamachisqanman hina.

⁴²Merari sutiyoq runapa mirayninkunatapasp castankuman hinaspa familiankuman hinam yuparqaku. ⁴³Paykunataqa yuparqaku kimsa chunka watayoqmanta hanaymanmi pichqa chunka watayoqkama. Diosman asuykuna karpapi servikunankupaq ⁴⁴yupasqakunam karqaku kimsa waranqa iskay pachaknin runakuna. ⁴⁵Chaynamá Merari sutiyoq runapa mirayninkunaqa karqa familiankunaman hina yupaptinku. Paykunataqa Moiseswan Aaronmi yuparqa Moisesman Tayta Diospa kamachisqanpi hina.

⁴⁶Moisesmi Aaronwan hinaspa Israelpa miraynin jefekunapiwan Leviy aylluta chaynata yuparqaku. Paykunataqa yuparqaku familiankuman hinam hinaspa castankuman hinam. ⁴⁷Yuparqakuqa kimsa chunka watayoqmanta hanaymanmi pichqa chunka watayoqkama Diosman asuykuna karpapi servikunankupaq hina llapallan kaqkunata. ⁴⁸Chaymi Leviy ayllumanta yupasqa kaqkunaqa karqaku pusaq waranqa pichqa pachak pusaq chunkan runakuna. ⁴⁹Moisesman Tayta Diospa nisqanpi hinamá yuparqaku hinaspa sapakamaman willarqaku imam ruranankuta chaynataq imam apanankutapas. Tayta Diospa kamachisqanman hinamá paykunata Moises yuparqa.

Diosman mana asuykunapaq hina kaqkunamanta

5 ¹Tayta Diosmi nirqa Moisesman:

²—Israelpa mirayninkunatayá kamachiy lepra onqoywan llapallan kaqkunata campamentomanta lloqsichinankupaq. Lloqsichinakaqutaqmi qari kayninmanta otaq warmi kayninmanta kikillanmanta ima lloqsiptinpas chaynataq wañuqpa ayanta llachparuspa mana asuykuwananpaq hina kaqkunatapasp. ³Chaynaqa qaripas warmipas mana asuykamuwananpaq hina kaqkunataqa campamentomantamá lloqsichinkichik. Chaynapim qamkuna ukupi *yachanay campamentoqa mana millakuyapaqchu kanqa —nispa.

⁴Israelpa mirayninkunamá chaynata ruraraqaku Moisesman Tayta Diospa kamachisqanpi hina, chaypunillam chayna runakunataqa campamentonmanta hawaman qarqorqaku.

Runamasinkupa contranpi huchallikuptinku imaynam ruranankumanta

⁵⁻⁶Israelpa mirayninkunaman ninanpaqmi Moiesta Tayta Dios nirqa kaynata: —Qaripas warmipas ñoqa Tayta Diosta traicionawaspa runamasinpa contranpi ima dañotapas ruraspaqa culpayaqmi kanqa. ⁷Chay huchanta willakuspanmi runamasinman qopunqa imam chay daño rurasqanta hinaspa chaymanpas yapanqaraq pichqa parteman rakisqapa huknin parteta. ⁸Ichaqa chay daño rurasqanmanta qopunanpaq manaña pipas reclamaq kaptinqa, chay qopunantaqa ñoqa Tayta Diospaqñam sacerdoteman qonqra. Qowanqakutaqmi hucha pampachanaypaq carnero ofrendatapas, chayta sacerdote ofrecewaptinmi chay daño ruraqtaqa pampachasaq.

⁹—Tukuy imakunamantapas sapaqchapuwasqanku ofrendayta Israelpa mirayninkunam sacerdoteman qoptinkuqa, chay ofrendakunaqa kanqa sacerdotepaqmi. ¹⁰Ñoqapaq sapaqchaspas sacerdoteman apasqanku ofrendakunaqa kanqa sacerdotepaqmi.

Warminta qosan celosapтин imaynam ruranankumanta

¹¹⁻¹²Israelpa mirayninkunaman ninanpaqmi Moiesta Tayta Dios nirqa kaynata:

—Sichu huk kaqnin warmi pierdekurspan qosanta traicionarunman ¹³otaq qosanpa mana yachasqanta huk kaqnin runawan puñurunman chaynapi mana pipas testigo kaptinqa otaq huchallikuchkaqta mana pipas tariruptinqa. ¹⁴Qosanmi celosanman chay warminta, celosanmantaqmi mana cheqapta huchallikuchkaptinpas. ¹⁵Chayna mana yachasqa kaptinqa chay runam warminta pusanqa sacerdoteman. Pusaspanqa sacerdote-manmi apanqa warminrayku iskay kilo cebada kutata ichaqa amam aceitetapas cebada kutamanqa tallinqachu nitaqmi inciensotapas hinanqachu. Chay ofrendaqariki celosmanta kawsay ofrendam hinaspapas mana allin rurasqanmanta yuyarichina ofrendam.

¹⁶—Sacerdotem chay tumpasqa warmita asuykachimunqa ñoqa Tayta Diospa qayllayman. ¹⁷Chaymantam allpamanta vasopi kaq ñoqapaq sapaqchasqanku yakuman allpata polvonqa, chay allpaqa hoqarisqa kanqa santuariopa pampantamantam. ¹⁸Sacerdotem chay warmita ñoqa Tayta Diospa qayllaypi sayaykachispan chukcha watakusqanta paskarunqa hinaspam hapiykachinqa celosrayku hucha yuyarichina kawsaykunamanta ofrendata. Sacerdotepa makinpiñataqmi kanqa ñakay apamuq qatqe yaku. ¹⁹Sacerdotem juramentachispan ninqa: “Sichu huk runawan mana kakurqankichu hinaspa manataq qosaykitapas traicionarqankichu nitaq piwanpas millakuypaq kaqtaqa ruraraqankichu hinaptinqa ñakayta apamuq kay qatqe yakuta tomaptikim mana imapas sucesunkichu. ²⁰Ichaqa qosaykita traicionaspa millakuypaq kaqtapas ruraraqanki otaq hukwan kakurqanki hinaptinqa ²¹Tayta Diosyá runamasikikunapa ñakasqanta rurasunki, warmi kaynikipas ismuruptinmi wiksaykipas punkipakurunqa. ²²Ñakay apamuq kay yakuta tomaruptikim castigo qanman wichiykusunki” nispa. Hinaptinmi chay warmiñataq ninqa: “Nisqaykiman hinayá kachun” nispa.

²³—Chaymantam sacerdoteqa qellqanqa kay ñakaykunata hinaspam qatqe yakuman challpuspa borranqa. ²⁴Hinaspam chay tumpasqa warmiman tomachinqa ñakay apamuq qatqe yakuta chaynapi ukunpi qatqenanpaq. ²⁵Chaymantañataqmi sacerdoteqa warmimanta chashinqa celosrayku kawsay ofrendata. Chay ofrendatam ñoqa Tayta Diospa qayllaypi sacerdote kuyuchispan altarman churanqa. ²⁶Yuyarichikuq kawsay ofrendatapas sacerdote aptaykuspanmi kañapuwanqa altarpí hinaspam chay warmiman qatqe yakuta tomachinqa. ²⁷Chaynapim sichu chay warmi qosanta traicionaruptinqa ñakay apamuq kaq yaku warmipa ukunta qatqenqa hinaptinmi warmi kayninpas ismuruptin wixsanpas punkipakurunqa. Hinaptinmi chay warmiqa runamasinkuna qawanapaq ñakasqa kanqa. ²⁸Ichaqa chay warmi mana millakuypaq kaqta rurasqanrayku inocente kaptinqa kanqam wawankunapas.

²⁹—Chaynamá chay celosmanta yachachikuyniyqa qosanta warmi traicionaspan millakuypaq kaqta ruraptinqa ³⁰otaq mana cheqap kachkaptin yanqamanta warminta qosan celosapтинqa, chay warmitam ñoqa Tayta Diospa qayllaypi sayachinqa hinaptinmi sacerdoteñataq tukuy kay yachachikuykunaman hina ruranqa. ³¹Chay warmipa qosanqa inocentem kanqa imapas rurasqanmantaqa, ichaqa chay warmi mana allinta ruraspanqa kikillanmi huchayoq kanqa.

Tayta Diospaq sapaqchakusqa runakunaqa imaynam kawsanankumanta

6 ¹⁻²Israelpa mirayninkunaman ninanpaqmi Moiesta Tayta Dios nirqa kaynata: —Qaripas warmipas ñoqa Tayta Diosta serviwanapaq rakikuspanqa ³amam tomanqachu vinota nitaq poqosqa aqatapas nitaq uvasmanta rurasqa vinagretapas

nitaq aqamanta rurasqa vinagretapas nitaq uvasmanta rurasqa ima upitapas. Amataqmi mikunqachu uvastapas nitaq uvasmanta pasastapas. ⁴Chaynaqa ñoqapaq rakisqa kanankamaqa amam mikunqachu uvasmanta ima mikuytapas nitaq uvaspa murunmanta otaq qaranmanta ima rurasqatapas. ⁵Prometekusqanman hina ñoqapaq rakisqa kanankamaqa amam chukchanta nitaq barbantapas rutuchikunqachu. Ñoqa Tayta Diospaq rakisqa kasqan punchawkamataqmi ñoqallapaqña sapaqchasqa kanqa hinaspa chukchantapas wiñachikunqataq. ⁶Ñoqa Tayta Diospaq rakisqa kasqan punchawkamataqmi wañuqpa ayanmanqa ama asuykunqachu. ⁷Tayta-mamanña otaq wawqe-paninña wañuruptinpas amam paykunamanqa asuykunqachu, mana chayqa manam ñoqamanta asuykuwanmanchu. Payqariki ñoqa Diosninpaq rakisqam kachkan. ⁸Payqa tukuy tiempo rakisqa kanankamaqa ñoqa Tayta Diospaq sapaqchasqam kachkan.

⁹—Paypa qayllanpi qonqaymanta pipas wañuruptinqa chay ñoqapaq rakikuq runapa chukchanmi millakuyapaqña kanqa. Chaynaqa chukchantam kachiy-kachiyta rutuchikunqa qanchis kaq punchawpi otaq chuyanchakunan punchawpi. ¹⁰Pusaq kaq punchawpiñataqmi apanqa iskay qoqñuta otaq iskay mallqo palomata asuykuwanaykichik karpapa punkunman. ¹¹Sacerdotem huknin qoqñuta ofrecewanqa chay runapa huchanmanta, huknintañataqmi kañapuwanqa lliw kañana ofrendata hina. Chaynapim chay wañuqpa ayan hapirusqanmanta chay ñoqapaq rakikuq runapa huchan pampachasqa kanqa. Chay punchawmantam chukchanta sapaqchapuwanqa. ¹²Ñoqapaq rakikusqan punchawkunaga Ñoqa Tayta Diospaqmi rakikunqa. Huchanmanta ofrecewananpaqmi apamuwanqa watayoq carnerota. Punta kaq punchawkunapi ñoqapaq rakikusqanqa mana valeqmi kanqa. Chaynaqa kanqa ñoqapaq rakisqa kachkaspan millarikuyapaq rikurirusqanraykum.

¹³—Chaynaqa chay ñoqapaq rakikuq runa prometekusqanta tukuruptinqa kay yachachikuyman hinam ruranqa: Payqa asuykuwanaykichik karpapa punkunmanmi pusasqa kanqa. ¹⁴Chaypim ñoqa Tayta Diosman ofrecemuwanqa lliw kañanapaq watayoq sano carnerota, huchankunamantam ofrecemuwanqataq watayoq sano ovejatapas. Ofrecemuwanqataqmi ñoqawan allinlla kasqanmanta huk ofrenda carnerotapas. ¹⁵Canastillapim ofrecemuwanqataq fino harinamanta aceitewan masa rurasqa mana qonchuyoyq tantakunatapaspas chaynataq aceitewan untasqa mana qonchuyoyq tortillakunatapaspas, chaykunawan kuskatam ofrecemuwanqataq kawsaykunamanta ofrendatapaspas chaynataq tallinapaq vino ofrendatapaspas.

¹⁶—Tukuy chaykunataqa sacerdotem Ñoqa Tayta Diospa qayllayman apamuspan hucharayku ofrendapaq ofrecewanqa, kañapuwanqataqmi lliw kañapuwanan kaq ofrendatapaspas chaynataq huknin carnerotapas. ¹⁷Ofrecewanqaga chay ofrecewaqniy runa ñoqa Tayta Dioswan allinlla kasqanmantam. Chay carnerotaqa ofrecewanqa canastillapi kaq mana qonchuyoyq tantatawanmi. Ofrecewanqataqmi kawsay ofrendatawan tallinapaq vino ofrendatapaspas. ¹⁸Chaynaqa chay ñoqapaq rakikuq runaqa asuykuwanaykichik karpapa punkunpim ñoqapaq rakisqa chukchanta kachiy-kachiyta rutuchikunqa hinaspa chay chukchantaga ninaman wischuykunqa. Wischuykunqaga ñoqawan allinlla kasqanmanta rupaq ofrendapa ukun ninamanmi. ¹⁹Sacerdotem chay ñoqapaq rakikuq runaman qonqa carneropa yanusqa brazonta, qonqataqmi canastillapi kaq mana qonchuyoyq tantatapaspas chaynataq mana qonchuyoyq tortillatapaspas. Chaykunataqa qonqa ñoqapaq rakisqan chukchanta ruturachikuptinñam. ²⁰Chaymantañam sacerdoteqa kuyuchispas ofrendakunata ñoqa Tayta Diosman presentamuwanqa. Animalpa pechon presentamuwasqan aychaqa chaynataq piermanqa ñoqallapaqña sapaqchasqa kasqanraykum sacerdotepaqña kanqa. Chaynata rururuptinñam chay ñoqapaq rakikuq runaqa vinota tomanman.

²¹—Chaynaqa kay yachachikuykunaman hinamá ruranqa ñoqa Tayta Diospaq rakikuy runaqa. Atisqanman hinam huk prometekusqankunatapaspas ruranqataq. Chaytaqa ruranqa ñoqapaq rakikusqan yachachikuyman hinam.

Runakunapaq sacerdotekuna Diospa favorninta imaynam mañakunankumanta

²²⁻²³ Aaronman chaynataq churinkunaman ninanpaqmi Moiesta Tayta Dios nirqa kaynata:

—Israelpa mirayninkunata bendecinaypaq mañakuwaspaykichikqa kaynatam ninkichik:

²⁴ “Tayta Diosyá bendecisuspayki waqaychasunki.

²⁵ Tayta Diosyá allin ñawinwan qawarisuspayki llakipayasunki.

²⁶ Tayta Diosyá kuyakuywan qawariykususpayki hawkayaykachisunki.”

²⁷ Chaynatam sacerdotekuna sutiya rimarinkichik Israelpa mirayninkunapa favorninpi hinaptinmi paykunata bendecisaq.

Santuario dedicanankupaq ofrendakunamanta

7 ¹ Diosman asuykuna karpata Moises sayarichiyta tukuruspanmi santuariota llapa servicionkunatawan chaynataq altartapas llapa servicionkunatawan aceitewan tallispa Diospaq sapaqcharqa. ² Hinaptinmi Israel ayllukunapa jefenkuna otaq Moiseswan llapa runakunata yupaqkuna aparqaku ofrendakunata. ³ Tayta Diospa qayllanman chay apasqanku ofrendakunaqa karqa toldoyoqkama soqta carretakunam chaynataq chunka iskayniyoq bueyeskunam. Iskay jefekunam aparqaku huk carretata, sapa jefeñaatqmi aparqa huk bueyesta. Chaykunatam ofrecerqaku Diospa *yachanan karpapa ñawpaqninpi.

⁴ Hinaptinmi Moiesta Tayta Dios nirqa:

⁵—Chaskiy paykunamanta carretakunatawan bueyeskunata asuykuwanaykichik karpapa servicionpaq. Tukuy chaykunataqa qonki Levij ayllu runakunamanmá chaynapi imam ruranankuman hina sapaqama servichikunankupaq —nispa.

⁶ Hinaptinmi Moises chaskirqa chay carretakunatawan chay bueyeskunata hinaspam qorqa Levij ayllu runakunaman. ⁷ Iskay carretakunatawan tawa bueyeskunatam qorqa Gersonpa castankunaman chaynapi imam ruranankuman hina servichikunankupaq. ⁸ Tawa carretatawan pusaq bueyeskunatam qorqa Meraripa castankunaman chaynapi imam ruranankuman hina servichikunankupaq. Paykunaqa chaykunata rurananku karqa sacerdote Aaronpa churin Itamarpa kamachisqanman hinam. ⁹ Coatpa castankunamanmi ichaqa mana qorqachu carretakunatapaspas nitaq bueyeskunatapaspas. Paykunaqa Diospaq sapaqchasqa kaqkunatam hambrollapi aparqaku.

¹⁰ Altarta aceitewan tallispa Diospaq dedicaptinkum chay jefekuna aparqaku ofrendankuta hinaspam churarqaku altarpa ñawpaqninman. ¹¹ Hinaptinmi Moiesta Tayta Dios nirqa:

—Altarta dedicawaptinkuqa sapa ayllupa jefenmi tocasqanman hina sapa punchawninkama ofrendata qowanqa —nispa.

¹² Punta kaq punchawpim ofrendanta ofrecerqa Juda ayllumanta kaq Aminadabpa churinj Naason. ¹³ Payqa qorqa yaqa kilo parten llasaq qollqemanta bandejatam, qorqataqmi parte kilo masnin llasaq qollqemanta medianotapas. Tukuy chaykunapa llayayninqa karqa santuariopi pesoman hinam. Chay bandejapiwan medianopim huntay-huntay karqa aceitewan chapusqa fino harina, chayqa karqa kawsaykunamanta ofrendapaqmi. ¹⁴ Qorqataqmi yaqa tawa onza llasaq qorimanta wisllatapaspas, chay wisllataqa qorqa huntay-huntay incienso ukuyoqtam. ¹⁵ Qorqataqmi malta torotapas, poqosqa carnerotapas hinaspa watayoy carnerotapas, chaykunataqa qorqa lliwta kañana ofrendapaqmi. ¹⁶ Hucha pampachasqa

kananpaqmi qorqataq chivatotapas. ¹⁷Dioswan allinlla kasqankumantapas qorqataqmi iskay buyeskunata, poqosqa pichqa chivatokunata chaynataq pichqa carnerokunatapas. Chaynaqa tukuy chaykunamá karqa Aminadabpa churin Naasonpa ofrendankuna.

¹⁸Iskay kaq punchawpim ofrendanta ofreecerqa Zuarpa churin Natanael. Natanaelqa karqa Isacar ayllupa jefenmi. ¹⁹⁻²³Paypas ofrendankunatam ofreecerqa Naasonpa qosqanta hinalla.

²⁴Kimsa kaq punchawpim ofrendanta ofreecerqa Helonpa churin Eliab. Eliabqa karqa Zabulon ayllupa jefenmi. ²⁵⁻²⁹Paypas ofrendankunatam ofreecerqa chay qoq jefekunapa qosqankuta hinalla.

³⁰Tawa kaq punchawpim ofrendanta ofreecerqa Sedeurpa churin Elisur. Elisurqa karqa Ruben ayllupa jefenmi. ³¹⁻³⁵Paypas ofrendankunatam ofreecerqa chay qoq jefekunapa qosqankuta hinalla.

³⁶Pichqa kaq punchawpim ofrendanta ofreecerqa Zurisadaipa churin Selumiel. Selumielqa karqa Simeon ayllupa jefenmi. ³⁷⁻⁴¹Paypas ofrendankunatam ofreecerqa chay qoq jefekunapa qosqankuta hinalla.

⁴²Soqta kaq punchawpim ofrendanta ofreecerqa Deuelpa churin Eliasaf. Eliasafqa karqa Gad ayllupa jefenmi. ⁴³⁻⁴⁷Paypas ofrendankunatam ofreecerqa chay qoq jefekunapa qosqankuta hinalla.

⁴⁸Qanchis kaq punchawpim ofrendanta ofreecerqa Amiudpa churin Elisama. Elisamaqa karqa Efrain ayllupa jefenmi. ⁴⁹⁻⁵³Paypas ofrendankunatam ofreecerqa chay qoq jefekunapa qosqankuta hinalla.

⁵⁴Pusaq kaq punchawpim ofrendanta ofreecerqa Pedasurpa churin Gamaliel. Gamalielqa karqa Manases ayllupa jefenmi. ⁵⁵⁻⁵⁹Paypas ofrendankunatam ofreecerqa chay qoq jefekunapa qosqankuta hinalla.

⁶⁰Isqon kaq punchawpim ofrendanta ofreecerqa Gedeonipa churin Abidan. Abidanqa karqa Benjamin ayllupa jefenmi. ⁶¹⁻⁶⁵Paypas ofrendankunatam ofreecerqa chay qoq jefekunapa qosqankuta hinalla.

⁶⁶Chunka kaq punchawpim ofrendanta ofreecerqa Amisadaipa churin Ahiezer. Ahiezerqa karqa Dan ayllupa jefenmi. ⁶⁷⁻⁷¹Paypas ofrendankunatam ofreecerqa chay qoq jefekunapa qosqankuta hinalla.

⁷²Chunka hukniyoq kaq punchawpim ofrendanta ofreecerqa Ocranpa churin Pagi. Pagiqa karqa Aser ayllupa jefenmi. ⁷³⁻⁷⁷Paypas ofrendankunatam ofreecerqa chay qoq jefekunapa qosqankuta hinalla.

⁷⁸Chunka iskayniyoq punchawpim ofrendanta ofreecerqa Enanpa churin Ahira. Ahiraqa karqa Neftaliy ayllupa jefenmi. ⁷⁹⁻⁸³Paypas ofrendankunatam ofreecerqa chay qoq jefekunapa qosqankuta hinalla.

⁸⁴Chaynaqa chay altarta dedicaptinkumá Israel ayllukunamanta jefekuna ofreecerqaku tukuy kay ofrendakunata: qollqemanta chunka iskayniyoq bandejakunata, qollqemanta chunka iskayniyoq medianokunata hinaspa qollqemanta chunka iskayniyoq wisllakunata. ⁸⁵Sapa bandejapa llasayninqa karqa yaqa kilo partenmi, sapa medianoñataqmi llasarqa parte kilo masninta. Chaynaqa chay bandejakunapa hinaspa medianokunapa llasayninqa karqa iskay chunka soqtaynoq kilo tumpa masninmi. Tukuy chaykunapa llasayninqa karqa santuariopi pesoman hinam. ⁸⁶Chay huntay-huntay incienso ukuyoq qorimanta wisllakunañataqmi sapakama llasarqa yaqa tawa onzatakama. Chaynaqa qorimanta llapallan wisllakunapa llasayninqa karqa yaqa kilo cuartonmi.

⁸⁷Lliw kañanapaq animal ofrendakunapas karqa kaykunam: chunka iskayniyoq malta torokuna, chunka iskayniyoq poqosqa carnerokuna, chunka iskayniyoqtaqmi karqa watayoq carnerokunapas. Chay animalkunawan kuskatam ofrecerqakutaq kawsaykunamanta ofrendakunatapas. Ofrecerqakutaqmi hucharayku ofrendapaq chunka iskayniyoq chivatokunatapas. ⁸⁸Dioswan allinlla kasqankumanta ofrendapaq animalkunam karqa iskay chunka tawayoq malta torokuna, soqta chunka poqosqa carnerokuna, soqta chunka chivatokuna hinaspa watayoq soqta chunka carnerokuna. Chaynaqa tukuy chaykunamá karqa aceitewan tallispa altarta dedicanankupaq ofrendakuna.

⁸⁹Dioswan rimanapaq asuykuna karpaman Moises yaykuruptinmi chunkantin kamachikuykuna waqaychana baulpa tapanmanta otaq querubin sutiyoq angelkunapa chawpinmanta uyarirqa Diospa rimapayamusqanta.

Candeleropa mecheronkunata ratachinankumanta

8 ¹⁻²Aaronman ninanpaqmi Moiesta Tayta Dios nirqa:
—Mecherokunata ratachiptikiqa candeleropa ñawpaqinmanmi qanchisnintin mecherokuna kanchanqaku —nispa.

³Aaronqa chaynata ruraspanmi candeleropa ñawpaqinman chay mecherokunata kanchachirqa, chaynataqa ruraraq Moisesman Tayta Diospa kamachisqanpi hinam. ⁴Chay candeleroga qorimanta martillasqam karqa, tiyananmanta qallarispá waytankunakamam karqa martillasqa, chaynaqa rurasqa karqa Moisesman Tayta Diospa qawachisqanpi hinam.

Leviy aylluqa Diosllapaqña rakisqa kasqankumanta

⁵Tayta Diosmi Moiesta nirqa:

⁶—Israelpa mirayninkunamanta Leviy aylluta rakispayá paykunata chuyanchay. ⁷Paykunata chuyanchaspaykiqa kaynatam ruranki: Paykunapa hawanmanmi challanki hucha limpiana yakuta hinaptinmi tukuy cuerponkuta afeitakunqaku, taqsakunqakutaqmi pachankutapas chaynapim ñoqamanqa asuykuwanmankuña. ⁸Chaymantam apamuwanqaku malta torota chaynataq fino harinamanta aceitewan chapusqa kawsay ofrendatapas. Qampas apamuwanakitaqmi hucharayku wañuchisqa kananpaq huk malta torota. ⁹Asuykuwanaykichik karpapa ñawpaqinmanmi asuykachinki Leviy ayllu runakunataqa, huñunankitaqmi Israelpa llapallan mirayninkunatapas. ¹⁰Leviy ayllu runakunata ñoqa Tayta Diospa qayllayman asuykachimuptikim Israelpa mirayninkuna makinkuta churanqa paykunapa hawanman. ¹¹Hinaptinmi Aaronñataq ñoqa Tayta Diospa qayllaypi ofrendata hina presentawanqa Leviy ayllu runakunata, paykunataqa presentawanqa Israelpa mirayninkunapa ofrendanta hinam, chaynapim Leviy ayllu runakunaqa ima ruraypipas ñoqa Tayta Diosta serviwanqaku. ¹²Chaymantañam Leviy ayllu runakunaqa makinkuta churanqaku malta torokunapa umanman hinaptinmi qam Moisesñataq hucharayku wañuchinki huknin torota, huknintañataqmi wañuchispa lliwta kañanki Leviy ayllu runakunapa huchankunata pampachanaypaq. ¹³Chaymantam Leviy ayllu runakunataqa sayachinki Aaronpa hinaspa churinkunapa ñawpaqinpi chaynapi ñoqa Tayta Diosman presentawanaykipaq. ¹⁴Chaynatamá Leviy ayllu runakunataqa Israelpa mirayninkunamanta rakipuwaniki chaynapim Leviy ayllu runakunaqa ñoqallapaña kanqa. ¹⁵Hinaptinñam Leviy ayllu runakunaqa asuykuwanaykichik karpaman asuykunqaku chaypi ruranankupaq. Qanmá paykunataqa chuyanchaspa ofrendata hina presentamuwaniki. ¹⁶Leviy ayllu runakunaqa Israelpa mirayninkunamantam regalo hina ñoqallapaqña kachkanku. Paykunataqa Israelpa mirayninkunapa llapallan punta kaq wawa churinkupa rantinpim

ñoqallapaña akllakuykuni. ¹⁷Egipto nacionniyoq runakunapa piwi wawa-churinkunata wañurachispaymi Israelpa mirayninkunapa piwi wawa-churintaña ñoqapaq sapaqchakurqani. Paykunaqariki ñoqapañam, ñoqapataqmi animalkunapa punta kaq criankunapas.

¹⁸Chayraykum Levij ayllu runakunataña akllakurqani Israel mirayninkunapa punta kaq wawa-churinkunapa rantinpi. ¹⁹Chaynaqa Levij ayllu runakunataqa Israelpa mirayninkunamantam regalota hina qorqani Aaronman chaynataq churinkunamanpas. Paykunataqa qorqani Israelpa mirayninkunapa rantinpi asuykuwanaykichik karpapi imam ruranankupi serviwanankupaqmi. Chaynata ruraptinkum Israelpa mirayninkunapa huchanta pampachasaq. Chaynaqa Israelpa mirayninkunata manam santuarioymanqa asuykunmankuñachu chaynapi peste onqoy paykuna ukupi mana kananpaq —nispa.

²⁰Moiseswan Aaronmi Israelpa llapallan mirayninkunapiwan tukuy chaykunata ruraraqaku Levij ayllu runakunawan, chaynataqa ruraraqaku imaynam Moisesman Tayta Diospa kamachisqanpi hinam. ²¹Chaynapimá Levij ayllu runakunaqa chuyanchakuspa pachankutapas taqsakurqaku hinaptinmi Aaronñataq ofrendata hina Tayta Diosman presentarqa. Aaronqa ruraraqataqmi Levij ayllu runakunapa huchan pampachasaq kananpaq imam ruranantapas. Chaynatamá chuyancharqa. ²²Chaymantañam Levij ayllu runakunaqa yaykurqaku Diosman asuykuna karpaman chaynapi Aaronpa hinaspa churinkunapa qayllanpi ruranankupaq. Chaynatamá ruraraqaku Levij ayllu runakunawan imam ruranankupaq Tayta Diospa Moisesman kamachisqanpi hina.

Levij ayllu runakunaqa hayka watam llamkanankumanta

²³Tayta Diosmi Moiesta nirqa:

²⁴—Levij ayllu runakunaqa iskay chunka pichqayyoq watanmanta hanaymanmi yaykunqaku asuykuwanaykichik karpaman, yaykunqakuqa imam ruranankupi serviwanankupaqmi. ²⁵Pichqa chunka watayoqña kaspankuqa chay serviwananku llamkayninmantam samakunqakuña. Amañamá chaypiqa mastaq servikunqakuchu. ²⁶Chaywanpas asuykuwanaykichik karpapiqa yanapanmankuraqmi Levij ayllumasinkuta ichaqa amañam ruranqakuñachu imam ruranankuman hinaqa. Qam Moisesmá chaynata ruranki Levij ayllu runakuna serviwananpaq.

Pascua Fiestata imaynam ruranankumanta

9 ¹Egipto nacionmanta lloqsiramuspa iskay watamanña yaykuchkaptinkum chay iskay kaq watapa punta kaq killanpi Sinai sutiyoq chunniqpi Moiesta Tayta Dios nirqa:

²—Israelpa mirayninkunam tiempollanpi ruranqaku Pascua Fiestata. ³Kay punta kaq killapa chunka tawayoq punchawninpi inti seqaykuytaña rurankichik. Chay fiestataqa rurankichik llapallan decretoykunaman hinaspa llapallan reglamentoyman hinam —nispa.

⁴Chaynaqa Israelpa mirayninkunatamá Moises nirqa Pascua Fiestata ruranankupaq. ⁵Hinaptinmá paykuna chay Pascua Fiestata ruraraqaku punta kaq killapa chunka tawayoq punchawninpi, ruraraqakuqa Sinai Chunniqpi inti seqaykuytaña. Moisesman Tayta Diospa tukuy nisqankunaman hinamá Israelpa mirayninkunata ruraraqaku.

⁶Ichaqa wakín runakunañataqmi wañuqpa ayanman asuykusqanurayku millakuyapaq hina kachkarqaku, chayraykum chay punchawpiqa mana atirqakuchu Pascua Fiesta rurayta hinaspa Moisesmanwan Aaronman asuykurqaku ⁷kaynata nispanku:

—Ñoqaykuqa wañuqpa ayanman asuykurusqaykuraykum millakuyapaqña kachkaniku hinaspaqa ¿imanasqataq Israelpa mirayninkunawan kusaqa mana atiymankuchu tiempollanpi Tayta Diosman ofrendayku presentaytaqa? —nispa.

⁸Hinaptinmi Moisesñataq nirqa:

—Suyaykuychikyá imatas Tayta Dios kamachiwanqa qamkunamanta —nispa.

⁹⁻¹⁰Israelpa mirayninkunaman ninanpaqmi Moisessta Tayta Dios nirqa kaynata:

—Qamkunamantapas otaq miraynikichikmantapas wañuqpa ayanman asuykuq runaqa millakuyapaña kachkasapas ruranmanmi ñoqa Tayta Diospaq Pascua Fiestaytaqa, ruranmantaqmi illaruspan karupi tarikuq runapas. ¹¹Chay Pascua Fiestataqa ruranqaku iskay kaq killapa chunka tawayoq punchawninpin inti seqaykuytaña. Chay fiestapi mikunanku aychataqa mikunqaku mana qonchuyoq tantayoqtam hinasapas qatqe verdurapa llaqentawanmi. ¹²Animalpa aychantaqa amam puchunqakuchu paqarin punchawkamaqa nitaqmi tulluntapas pakinqakuchu. Pascua Fiestapaq decretoykunaman hinam tukuy imatapas rurankichik ¹³Pascua Fiestapaq hina kachkaspan otaq mana illaruchkaspan Pascua Fiestay mana ruraq runaqa runamasinkunamanta chinkachisqam kanqa. Tiempollanpi ñoqa Tayta Diosman ofrendakunata mana ofrecewasqanraykum chay runaqa huchayoq kanqa.

¹⁴—Qamkunawan *yachaq forastero runakunapas ñoqa Tayta Diospaqmi Pascua Fiestayta ruranqaku. Paykunapas ruranqaku Pascua Fiestapaq decretokunaman hinaspa reglamentokunaman hinam. Chulla decretollam kanqa nacionnikichikpi nacepapas chaynataq forastero runakunapaqpas.

Diosman asuykuna karpapa hawanpi puyumanta

(Ex 40:34-38)

¹⁵Diospa *yachanan karpata otaq Chunkantin Kamachikuy waqaychana karpata sayarichiptinkum chay karpata puyu tapaykurqa. Tutaykuqmanta achikyamuqkamam Diospa yachanan karpapa hawanpi nina kaqla rikurirurqa. ¹⁶Chaynallam sapa punchaw karqa: Punchawmi karpata puyu tapaykuq, tutañataqmi chay nina kaqla tapaykuq. ¹⁷Karpapa hawanmanta altoman puyu hoqarikuruptinmi Israelpa mirayninkuna lloqsiqku. Maypipas puyu sayaruptinñataqmi Israelpa mirayninkuna samaruqku. ¹⁸Tayta Dios kamachiptinmi Israelpa mirayninkunaqa lloqsiqkupas otaq samaruqkupas, Diospa *yachanan karpapa hawanpi chay punchaw puyu kanankamam paykunaqa samaqku. ¹⁹Diospa yachanan karpapa hawanpi chay puyu achka punchawkuna hinalla kaptinqa Israelpa mirayninkunapas hinallapim kaqku Tayta Diosta kasukuspanku. ²⁰Sichu Diospa yachanan karpapa hawanpi pisi punchawkunalla chay puyu sayaruptinqa Tayta Diospa kamachisqanman hinam samaruqku otaq lloqsiqkupas. ²¹Wakin kutipiq chay puyum huk tutalla sayaruspan achikyaqtaqa hoqarikuruqña hinaptinmi paykunapas lloqsiqku. Wakin kutipiq chay puyum huk punchawlla sayaruspan tutaykuqtaqa hoqarikuruqña hinaptinmi paykunapas lloqsiqku. ²²Diospa yachanan karpapa hawanpi iskay punchawpas otaq huk killapas otaq huk watapas chay puyu samanapaq sayaruptinqa Israelpa mirayninkunapas samaruqkum. Hoqarikuruptinmi ichaqa paykunapas chaylla lloqsiqku. ²³Tayta Dios kamachiptinmi samaruqku, pay kamachiptintaqmi lloqsiqkupas. Paykunaqa imatapas ruraqku Moisesman Tayta Diospa kamachisqanpi hinam.

Qollqe cornetillakunamanta

10 ¹Tayta Diosmi Moisessta nirqa:

²—Rurachiy qollqemanta iskay cornetillata, chaykunataqa martillasqatam rurachinki. Chaykunata tocachiptikim runakuna huñunakunqaku, tocachinkitaqmi campamentomanta lloqsinankupaqpas. ³Iskayninta tocachiptikim qampa ñawpaqnikiman runakuna huñunakamunqaku asuykuwanaykichik karpapa punkunman.

⁴Hukllanta tocachiptikiñataqmi qayllaykiman huñunakamunqaku llapa ayllukunapa jefenkuna otaq Israel casta waranqantin runakunapa jefenkuna. ⁵Guerrapaq hina iskaynin cornetillakunata tocarachiptikiñataqmi intipa qespimunan lawpi samaqkuna campamentomanta lloqsinqaku. ⁶Iskay kutikama guerrapaq hina tocarachiptikiñataqmi surlawpi samaqkuna campamentomanta lloqsinqaku. Chaynaqa lloqsinankupaqmá guerrapaq hina tocanqaku. ⁷Runakunalla huñunakunanpaq tocaptinkuqa manam guerrapaq hinachu kanqa. ⁸Chay cornetillakunataqa tocanqaku Aaronpa churin sacerdote-tekunam. Kayqa wiñaypaq decreton qamkunapaq chaynataq miraynikichikkunapaqpas.

⁹—Nacionnikichikpi kachkaptikichik ñakarichisuqnikichik enemigo con-traykichikpi hamuptinqa peleaq lloqsispaykichikmi cornetillakunata guerrapaq hina tocankichik chaynapim yupaychasqaykichik ñoqa Tayta Diosqa mana qonqarusqaykichikchu hinaspa enemigoykichikmantapas salvasqaykichik.

¹⁰Chaymantapas cornetillakunataqa tocankichiktaqmi kusikunaykichik punchaw-kunapi, fiestakunapi hinaspa mosoq killakunapi. Tocankichiktaqmi lliw kañana ofrendata presentawaspaykichikpas chaynataq ñoqawan allinlla kasqaykichikman-ta ofrendata ofrecewaspaykichikpas chaynapim qamkunataqa ñoqa Diosnikichik mana qonqasqaykichikchu. Ñoqaqa kani yupaychasqaykichik Tayta Diosmi.

Sinai sutiyoq chunniqmanta lloqsisqankumanta

¹¹Iskay kaq watamanña yaykuchkaptinkum chay watapa iskay kaq killanpi hinaspa chay killapa iskay chunka kaq punchawninpi puyu hoqarikururqa Chunkantin Kama-chikuy waqaychana karpamanta. ¹²Sinai sutiyoq chunniqmanta Israelpa mirayninkuna lloqsiruptinkum chay puyu sayarurqa Paran sutiyoq chunniqpi. ¹³Chaymi chayraq lloq-sirqaku imaynam Moisesman Tayta Diospa kamachisqanpi hina. ¹⁴Puntatam lloqsirqaku Juda sutiyoq campamentopa banderan qatiq tropakuna. Chay tropakunapa kamachiqnin-qa karqa Aminadabpa churin Naasonmi. ¹⁵Isacar ayllu tropakunapa kamachiqninñataqmi karqa Zuarpa churin Natanael. ¹⁶Zabulon ayllu tropakunapa kamachiqninñataqmi karqa Helonpa churin Eliab. ¹⁷Diospa *yachanan karpata paskaruptinkum Gersonpa hinaspa Meraripa mirayninkuna lloqsirqaku chay karpapa kaqninkunata apaspanku.

¹⁸Chaymantañataqmi lloqsirqaku Ruben sutiyoq campamentopa banderan qatiq tropakuna. Paykunapa kamachiqninqa karqa Sedeurpa churin Elisurmi. ¹⁹Simeon ayllu tropakunapa kamachiqninñataqmi karqa Zurisadaipa churin Selumiel. ²⁰ Gad ayllu tropakunapa kamachiqninñataqmi karqa Deuelpa churin Eliasaf. ²¹Chay-mantañataqmi Coat casta runakuna lloqsirqaku Diospaq sapaqchasqa kaqkunata apastin, samasqanku sitioman chayaspaqa karpata sayachisqataña tariqku.

²²Chaymantañataqmi lloqsirqaku Efrain sutiyoq campamentopa banderan qatiq tropakuna. Paykunapa kamachiqninqa karqa Amiudpa churin Elisamam. ²³Manases ayllu tropakunapa kamachiqninñataqmi karqa Pedasurpa churin Gamaliel. ²⁴Benja-min ayllu tropakunapa kamachiqninñataqmi karqa Gedeonipa churin Abidan.

²⁵Chaymantañataqmi lloqsirqaku Dan sutiyoq campamentopa banderan qatiq tropakuna. Paykunaqa rirqa llaipallan campamentokunapa qepantam. Paykunapa kamachiqninqa karqa Amisadaipa churin Ahiezermi. ²⁶Aser ayllu tropakunapa kamachiqninñataqmi karqa Ocranpa churin Pagiel. ²⁷Neftaliy ayllu tropakunapa kamachiqninñataqmi karqa Enanpa churin Ahira.

²⁸Chayna formapimá Israelpa miraynin tropakunaqa sapa kuti lloqsirqaku.

Moisesmi cuñadonta rimapayan paykunawan rinanpaq

²⁹Huk punchawmi suegron Reuelpa churin Madian casta Hobab sutiyoq runata Moises nirqa:

—Tayta Diospa prometewasqanku allpamanmi richkaniku. Chaynaqa ñoqaykuwan riyta munaptikiqa favorecesqaykikum. Tayta Diosmi prometewarqaku Israel casta runakunataqa favorecewanankupaq —nispa.

³⁰Hinaptinmi cuñadon Hobab nirqa:

—Manam riymanchu, ñoqaqa aylluykunapa kasqanmanmi kutikusaq —nispa.

³¹Hinaptinmi Moises nirqa:

—Amayá saqeruwaykuchu, qamqariki reqsinkim chunniqpi maymi samanayku sitiokunatas, qamqa ñawiyku hina reqsichiwaqniykuch kawaq. ³²Ñoqaykuwan riptikiqa favorecesqaykikum tukuy allin kaqkunata Tayta Dios qowaptinku —nispa.

³³Chaynapim Tayta Diospa orqonmanta rirqaku kimsa punchaw puriyta, Tayta Diospa contrato baulnin apaqkunam paykunapa puntanta rirqaku samanankupaq sitiota maskastin. ³⁴Campamentomanta lloqsiruptillankum Tayta Diospa puyun paykunapa hawanta rirqa. ³⁵Diospa contraton baul apaqkuna lloqsiruptinmi Moises niq kaynata:

Dios Taytalláy,
hatariptikiyá enemigoykikunaqa cheqeruchunku.
Cheqnisuqnirikunaqa qayllaykimantayá lluptichunku.

³⁶Diospa contraton baul apaqkuna samaruptinñataqmi Moises niq kaynata:

Dios Taytalláy,
ñoqaykumanyá kutirikamuy.
Mana yupay atina Israelpa
mirayninkunamanyá kutirikamuy.

Aychata qonanpaq Tayta Diospa prometekusqanmanta

11 ¹Huk punchawmi Israelpa mirayninkuna sasachakuykunapi kaspanku Tayta Diospa contranpi rimarqaku. Chaymi pay uyariruspan anchallataña piñakurqa hinaspa campamentopa muyuriqninta kañarurqa ninata rikuriy-kachimuspan. ²Hinaptinmi runakunaqa qaparispanku Moiesta ruegakurqaku, chayñam Tayta Diosta Moises mañakuptin chay nina tanirurqa. ³Chayraykum Tayta Diospa ninan paykuna ukupi ratarirusqanrayku chay sitiota suticharqaku “Tabera” nispa.

⁴Israelpa mirayninkunawanmi karqaku tukuy rikchaq runakuna. Paykunam imapas munasqanku mikuykuyta anchallataña munarqaku. Hinaptinmi Israelpa mirayninkunapas paykunawan kusa waqarqaku kaynata nispa:

—Amalaya aycha karunman mikuykunanchikpaq. ⁵iMaypiraq Egipto nacionpi debaldella mikusqanchik challwa! iMaypiraq pepinokuna, sandillakuna, porokuna, cebollakuna chaynataq ajoskunapas! ⁶Manañam mikunayawanchikpaschu, kay “Maná” sutiyoq mikuyllatañam kaypiqa tarinchik —nispa.

^a 1:3 Hebreo simipi Tabera ninanqa “lenguaspa ruparuc nina” ninanmi.

⁷“Maná” sutiyoq mikuyqa rikchakurqa culantropa muhumanmi, colorninñataqmi rikchakurqa belio sutiyoq sachapa weqenman. ⁸Runakunam cheqerispanku huñukuqku hinaspam maraypi otaq muchkapi kutaspanku yanuqku mankapi otaqmi ruraraqaku tortata. Gustonqa karqa aceitewan rurasqa tanta hinam. ⁹Campamentoman tuta sullamuptinmi “Maná” sutiyoq mikuypas wichimuq.

¹⁰Moisesmi uyarirurqa Israelpa mirayninkunaqa llapallan familiantin karpankupa punkupi waqasqankuta. Tayta Diosmi piñakurqa anchallataña. Moiestapas manam gustarqachu chay rurasqankuqa. ¹¹Chaymi Moises nirqa Tayta Diosta:

—¿Imanasqataq ñakarichiwanki kay serviqnikiqta? ¿Imanasqataq manaqa favorewankichu? ¿Imanasqataq kay runaykikunataqa churkuykuwanki? ¹²¿Ñoqaqa paykunapa tayta mamanchu karqani ñuñuq wawata hina abuelonkuman prometesqayki allpaman marqayniypi apañaypaqqa? ¹³¿Maymantataq horqomusaq aychata kay runakunaman qonaypaqqa? Waqapayawachkankum: “Aychata qowayku mikunaykupa” nispanku. ¹⁴Sapallayqa manam atiymanchu kay runaykikuna pusaytaqa, ancha sasallañam. ¹⁵Sichum chaynata ñoqawan ruraspaykiqa, ama hina kaspaykiyá wañurachiwayña. Hinaptinga manañachá tarikusaqchu chayna sasachakuykunapiqa —nispa.

¹⁶Chaymi Moiesta Tayta Dios nirqa:

—Huñumuway Israelpa mirayninkunamanta reqsisqayki qanchis chunka ancianokunata otaq paykunapi kamachikuqkunata hinaspayá asuykamuwanykichik karpapa ñawpaqninpi sayaykamuychik. ¹⁷Uraykamuspaymi qanwan rimasaq hinaspam qanwan kaq espirituykimanta paykunaman qosaq chaynapi qanwan kуска runakunamanta cuentallikunankupaq. Chaynapim runakunamantaqa mana qamllañachu cuentallikunki. ¹⁸Runakunatayá kamachiy ñoqapaq paqarin sapaqchakunankupaq chaynapi aychata mikunankupaq. Paykunatam uyarirqani: “Amalaya aycha kanman mikunanchikpaq” nispa waqasqankuta. Uyarirqanitaqmi “Egipto nacionpim allinqa kakurqanchik” nisqankutapas. Chaynaqa ñoqam paykunaman aychata qosaq mikunankupaq. ¹⁹Ichaqa paykunamanqa qosaq manam huk punchawllachu nitaq iskay punchawllachu nitaq pichqa punchawllachu nitaq chunka punchawllachu nitaq iskay chunka punchawllachu. ²⁰Paykunaqa killantinmi mikunqaku amirunankukama hinaspa amiruspa millakunankukama. Ñoqa Tayta Dios paykunawan kachkaptiyi despreciawaspanku qayllaypi waqaspa nirqaku: “¿Imapaqraq Egipto nacionmanta lloqsimumqanchik?” nispa.

²¹Hinapinmi Tayta Diosta Moises nirqa:

—Ñoqawanqa kachkanku soqta pachak waranqa soldadokunam. Qamñataqmi ninki: “Qosqaykichikmi aychata killantin mikunaykichikpaq” nispa. ²²¿Maypitaq kachkan nana-nanaq ovejakunapas, vacakunapas chaynapi nakaspa llapallanman mikuchinapaqqa? Lamar qochapi challwakunapas manach paykunamanqa haypanmanchu —nispa.

²³Hinapinmi Tayta Diosñataq Moiesta nirqa:

—¿Piensankichu pisilla atiyniyoq kasqayta? Kunanmi yachanki nisqaykunaqa cumplikunqachus icha manachus —nispa.

Diospa sutinpi rimaq qanchis chunka ancianokunamanta

²⁴Moises lloqsiruspanmi nirqa runakunaman Tayta Diospa nisqankunata hinaspam huñurqa qanchis chunka ancianokunata hinaspam karpapa muyuriqninpi paykunata sayachirqa. ²⁵Tayta Diosmi puyupi uraykamuspan Moieswan rimarqa hinaspam paywan kaq spiritunmanta qorqa qanchis chunka ancianokunaman chaymi paykunaqa Diosmanta willakuqkuna hina rimarqaku, ichaqa manañam yapatawanqa sucedurqachu.

²⁶Campamentopi quedamuq Eldad sutiyoq runapas Medad sutiyoq runapiwanmi karpaman mana rirqakuchu ancianokunawan listasqa kachkaspankupas, chaywanpas espiritu paykunaman huntaykuptinmi campamentopi Diosmanta willakuqkuna hina rimarqaku. ²⁷Chaymi huk warma kallpaspan Moisesman nimurqa:

—Eldadwan Medadmi Diosmanta willakuqkuna hina rimachkanku campamentopi —nispa.

²⁸Hinaptinmi Nunpa churin Josueñataq mozo kayninmanta servisqa Moiesta nirqa: —Taytáy Moises, upallachimuy chay runakunata —nispa.

²⁹Hinaptinmi Moisesñataq nirqa:

—¿Ñoqamantachu nanachikunki? Amalaya Tayta Diosqa Espiritunta llapallan runankunaman qoykunman chaynapi llapallankuña Diosmanta willakuqkuna hina rimanankupaq —nispa.

³⁰Hinaptinmi Moisesqa Israelpa miraynin ancianokunapiwan kutirqaku campamentoman.

Tayta Diosmi rikurichimurqa yutuman rikchakuq animalkunata

³¹Tayta Diosmi wayrarachimurqa lamar qochamanta yutu kaqla animalkunata, chay animalkunam tiyarurqaku campamentomanwan campamentopa muyuriqninkunaman, chaynaqa mastarikurqa campamentomanta yaqa huk punchaw purinakamam yaqa huk metro raktayoq. ³²Hinaptinmi chay tukuylla punchaw hinaspa chay tukuylla tutan huñurqaku chay animalkunata, huñukurqakutaqmi paqarinnintin punchawpas. Aslataña huñuspankupas sapakamam huñukurqaku chunka costalta hinaspa chakichirqaku campamentopa muyuriqninpi. ³³Israelpa mirayninkuna aychata chayraq malliykuchkaptinkum Tayta Dios paykunapa contranpi piñakuruspa wañurachirqa achka-achka runata. ³⁴Chayraykum chay sitiota suticharqaku “Kibrot-hataava” nispanku. Chaynataq suticharqaku mikuylla munaq runakunata chaypi pampasqankuraykum.

³⁵Chay Kibrot-hataava sutiyoq sitiomantam runakuna rirqaku Hazerot lawkama hinaspa chaypi samarurqaku.

Mariapiwan Aaron Moisespa contranpi rimasqankumanta

12 ¹Mariawan Aaronmi Moisespa contranpi rimarqaku Cus nacionniyoq warmiwan casarakurusqanrayku. ²Paykunamá nirqaku:

—¿Tayta Diosqa Moisesnintakamallachu rimarqa? ¿Manachum rimarqa ñoqanchiktakamapas? —nispa.

Hinaptinmi Tayta Dios paykunata uyarirurqa.

³Moisesmi karqa chay tiempopi llapallan runakunamantapas ancha humillakuq runa. ⁴Hinaptinmi Moiesta, Aaronta hinaspa Mariata Tayta Dios nirqa:

—Kimsaykichik riychik asuykamuwanaykichik karpaman —nispa.

Chaymi kimsanku chayman rirqaku. ⁵Hinaptinmi Tayta Dios uraykamurqa karpaman sayaq puyupa ukunpi hinaspa chay karpapa punkunman qayarqa Aarontawan Mariata. Iskayninku asuykuptinkum ⁶paykunata nirqa:

—Kay nisqaytayá uyariychik: Qamkuna ukupi ñoqamanta willakuq runa kaptinqa ñoqam payman rikurimusaq mosqoypi hina hinaspa sueñoyninpi rimapayasaq. ⁷Serviyniy Moiseswanmi ichaqa mana chaynachu. Payqariki llapan serviyniykunamantapas

^b 11:34 Hebreo simipi Kibrot-hataava ninanqa “munapayaqkunata pampasqanku” ninanmi.

aswan confianza runam. ⁸Paywanqa imam kaqtam uyapura rimani, manam rikchachiykunawanchu, chaynaqa ñoqa Tayta Diosta rikuwachkaptinqa ¿imanasqamá manaqa manchakurqankichikchu serwiqniy Moisespa contranpi rimaytaqa? —nispa.

⁹Paykunapa contranpi Tayta Dios piñakuruspanmi pasakurqa. ¹⁰Karpamanta puyu asuriruptinmi riti hina yuraqlaña lepra onqoy Mariapa cuerponpi kachkasqa. Aaron muyuriykuspan qawariyuptinmi Mariaqa lepra onqoywanña kachkasqa. ¹¹Hinaptinmi Moiesta Aaron nirqa:

—Ay taytalláy, amayá kay huchamantaqa castigawaykuchu. Loco hinam kaytaqa ruraroniku. ¹²Amayá Mariaqa kachun wañusqa naceruq wawa hinachu otaq aychan ismurichkaq naceq wawa hinachu —nispa.

¹³Kaynata nispanmi qaparispan Tayta Diosta Moises mañakurqa:

—Ruegakuykim, Diosnilláy, Mariata sanoyaykachinaykipaq —nispa.

¹⁴Chaymi Tayta Diosñataq Moiesta nirqa:

—Uyanpi taytan toqaykuptinqa ¿Manachu qanchis punchawpuni penqaypi kanman? Chaynaqa campamentomanta qanchis punchawpuni rakisqa kaspayá chaymantaña kutiykamuchun —nispa.

¹⁵Chaynapimá Maria qanchis punchawpuni rakisqa karqa campamentomanta, chay sitiomantam runakuna mana lloqsirqakuchu Maria kutimunankama. ¹⁶Maypacham Maria paykunaman kutiramuptinñam Haserot lawmanta pasaspanku Paran sutiyoq chunniqpi samarurqaku.

Canaan allpa wateqamuqkunamanta

(Dt 1:19-25)

13 ¹Tayta Diosmi Moisesman nirqa kaynata:

²—Israelpa mirayninkunaman qonay allpata wateqamunankupaq kachay runakunata. Kachaspaqa-kachanki sapa ayllupa jefentam —nispa.

³Hinaptinmi Moises Paran sutiyoq chunniqmanta kacharqa Tayta Diospa nisqanman hina. Chay kachasqankunaqa llapallankum karqaku Israelpa mirayninkunapi jefekuna. ⁴Kaynam karqa: Ruben ayllumantam karqa Zacurpa churin Samua. ⁵Siméon ayllumantam karqa Horipa churin Safat. ⁶Juda ayllumantam karqa Jefonepa churin Caleb. ⁷Isacar ayllumantam karqa Joseypa churin Igal. ⁸Efrain ayllumantam karqa Nunpa churin Oseas. ⁹Benjamin ayllumantam karqa Rafupa churin Palti. ¹⁰Zabulon ayllumantam karqa Sodipa churin Gadiel. ¹¹Joseypa churin Manases castamantañataqmi karqa Susipa churin Gadi. ¹²Dan ayllumantam karqa Gemalipa churin Amiel. ¹³Aser ayllumantam karqa Micaelpa churin Setur. ¹⁴Neftaliy ayllumantam karqa Vapsipa churin Nahbi. ¹⁵Gad ayllumantam karqa Maquipa churin Geuel.

¹⁶Paykunatam Moises kacharqa allpata wateqamunankupaq. Nunpa churin Oseastam Moises suticharqa Josueyan.

¹⁷Canaan allpata wateqamunankupaq Moises kachaspanmi paykunata nirqa:

—Kaymantam rinkichik Neguev lawman hinaspañam pasankichik orqo lawman. ¹⁸Qawamuychikyá imaynam allpa kasqanta, chaypi *yachaq runakunaqa ¿kallpasapachu icha manachu? paykunaqa ¿asllachu icha achkachu? ¹⁹¿Imaynataq yachasqanku allpakunaqa, allinchu icha manachu? Yachasqanku llaqtakunaqa campamentokunallachu icha murallasqa llaqtakunachu. ²⁰Chay allpaqa ¿kawsaykunapa qespinanchu icha manachu? ¿sachayoqkunachu icha manachu? Kallpanchakuspayá apamuychik chay allpapa rurunta —nispa.

Chay wateqamusqanku punchawkunaqa karqa uvaspa punta rurunkuna rikuri-muq tiempom. ²¹ Pasaspankumá allpata wateqamurqaku Zin sutiyoq chunniqmanta qallarispa Hamat llaqtaman yaykuna Rehob llaqtakama. ²² Neguev lawman chayar-
ruspankum rirqaku Hebron llaqtakama. Chaypim kachkasqa Anacpa mirayninmanta kaq Ahiman, Sesai hinaspa Talmai sutiyoq runakuna. Chay Hebron llaqtaqa hatari-
chisqa karqa Egipto nacionpi Zoan llaqtapa qanchis wata ñawpaqnintaraqmi. ²³ Escol wayqokama chayarruspankum chay sitiomanta pallamurqaku kallmantin uvasta chay-
mi iskay runakuna hombromurqaku kaspipi. Apamurqakutaqmi granadakunatawan higoskunatapas. ²⁴ Chay sitiotam suticharqaku Escol wayqowan, chaynataqa sutichar-
qaku Israelpa mirayninkuna chaymanta kallmantin uvasta pallamusqankuraykum.

²⁵ Tawa chunka punchaw allpata wateqaramuspankum kutimurqaku ²⁶ Paran sutiyoq chunniqqi kaq Cades llaqta lawkama. Chaypim Moisesman, Aaronman hinaspa Israelpa llapa mirayninkunaman willaspanku allpapa ruruntapas qawa-
chirqaku. ²⁷ Willakuspankumá nirqaku:

—Chayarqanikum kachawasqaykiku allpaman. Cheqaptapunipas chay allpaqa kasqa tukuy imapas kasqan allpam. ¡Kayqayá chay allpapa rurunkunaqa! ²⁸ Chay-
wanpas chay allpapi *yachaqkunaqa kallpasapa runakunam kasqaku, llaqtankupas kasqa hatun murallasqa llaqtakunam. Chaypitaqmi rikuramuniku hatunkaray Anac runapa mirayninkunatapas. ²⁹ Amalec casta runakunam Neguev lawpiqa yachas-
qaku, orqo lawpiñataqmi yachasqaku Het casta runakuna, Jebus casta runakuna hinaspa Amor casta runakuna. Lamar qochapa hichpanpiñataqmi yachasqaku Canaan casta runakuna, hina paykunataqmi yachasqa Jordan Mayu lawpipas —nispa.

³⁰ Hinaptinmi Moisespa qayllanpi runakunata upallachispan Caleb nirqa:

—Rispanchikyá chay allpata dueño chakamusunchik. Chaypi *yachaq runaku-
nataqa venceramusunchikmi —nispa.

³¹ Aswanqa riqmasinkunañataqmi nirqaku:

—Manam richwanchu. Chay runakunapa contranpi peleaytaqa manam atich-
wanchu. Ñoqanchikmanta aswan kallpasapam paykunaqa kasqaku —nispa.

³² Paykunamá allpa wateqamusqankupa contranpi rimaspanku Israelpa miray-
ninkunata nirqaku:

—Qawamusqayku allpaqa runakuna mikuq hinam kasqa. Chay llaqtakunapi qawamusqayku runakunaqa kasqa hatunkaray runakunam. ³³ Rikuramunikutaqmi Anacpa miraynin hatunkaray casta runakunatapas. Paykunapa qayllanpiqa karqani-
ku langosta hinallam, chayna sayayllapaqtaqmi paykunapas qawawarqaku —nispa.

Tayta Diospa contranpi hatarisqankumanta

(Dt 1:26-33)

14 ¹ Israelpa mirayninkunam qapariyta qallarispanku tukuy tuta waqarqaku. ² Llapallankum Moisespa hinaspa Aaronpa contranpi rimaspa kaynata nirqaku:

—Amalaya Egipto nacionpi wañukamuchwan karqa otaq kay chunniqqipas wañu-
kuchwan. ³ Imapaqtaq Tayta Diosqa kay allpaman pusamumarqanchik guerrawan wañunanchikpaq hinaspa warminchikkunatapas chaynataq churinchikkunatapas qechu-
wananchikpaq? ¡Aswan allincha kanman Egipto nacionman kutikuyninchik! —nispa.

⁴ Paykunam ninakurqaku:

° 13:23 Hebreo simipi Escol ninanqa “racimo” ninanmi.

—iJefenchikpaq huk kaqninta churaruspanchik Egiptoman kutikusunchik! —nispa.
⁵Hinaptinmi Israelpa llapallan mirayninkunapa qayllanpi Moiseswan Aaron qonqoranpa pampaman kumuykurqaku. ⁶Josueywan Calebpas llakimantam pachankuta llikipakurqaku. Paykunaqa iskayninmi chay allpa wateqamuqkunamanta karqa. ⁷Hinaspam Israelpa mirayninkunaman nirqaku:

—Wateqamusqayku allpaqa alli-allin allpam kasqa. ⁸Tayta Dios favorecewaspanchikqa chayman pusawaspanchikmá qoykuwasunchik tukuy imapapas kasqan allpata. ⁹Chaynaqa amayá Tayta Diospa contranpiqa hatariychikchu nitaq chay allpapi runakunatapas manchakuychikchu. Paykunataqa tantata mikuchkaq hinam facillata vencerusunchik. Paykunataqa manam pipas yanapanchu. Ñoqanchikwanmi ichaqa Tayta Diospuni kachkan —nispa.

¹⁰Chaywanpas llapallan runakunaqa paykunatamá rumiwan choqaparuyta munarqaku. Aswanqa Israelpa llapallan mirayninkunamanmi Tayta Diospa kan-chiriynin rikuriykurqa Diosman asuykuna karpapi. ¹¹Tayta Diosmi Moiesta nirqa:

—¿Haykapikamataq kay runakuna piñachiwanqa? ¿Haykapikamataq mana creewanqakuchu paykunapa qayllanpi tukuy señalkunata rurachkaptiyas?

¹²Paykunataqa peste onqoyta kachaykamuspaymi chinkarachisaq allpata mana dueño chakunankupa. Qampa miraynikimantañam rurasaq paykunamantapas aswan achkata hinaspa aswan atiyniyoq nacionta —nispa.

¹³Aswanqa Moisesmi Tayta Diosta nirqa:

—Qamqariki kay runakunataqa Egipto nacionmantam atiynikiwan horqomurqanki, paykunata wañuchiy munasqaykita Egipto nacionniyoq runakuna yacharuspankuqa

¹⁴kay allpapi *yachaqqunamanchiki willanqaku. Paykunapas yachankum runaykikunawan kasqaykitaqa chaynataq uyapura paykunaman rimasqaykitapas. Yachankutaqmi puyuyki paykunapa hawanpi sayasqantapas chaynataq punchawpi sayaq puyupi hinaspa tutanñataq sayaq ninapi ñawpaqninku risqaykitapas. ¹⁵Kay runakunata qonqayllamanta wañurachiptikiqa qanmanta uyariq nacionkunachiki contraykipi kaynata ninqaku:

¹⁶“Tayta Diosqa prometesqan allpaman mana chayachiyta atispanmi chunniqpi wañurachin” nispa. ¹⁷Chaynaqa Taytalláy, prometesqaykiman hinayá atiyniyoq kasqaykita reqsichikuy. Qamqariki kaynatam nirqanki: ¹⁸“Noqa Tayta Diosqa anaq piñakuq hinaspa ancha hatun kuyapayakuqmi kani. Ñoqaqa mana allin ruraqtapas, mana kasukuqtapas pampachaqmi kani. Culpayyoq runatam ichaqa castigasaq, tayta-mamakunamanta qallaykuspam castigasaq churinkunata, willkankunata hinaspa willkanpa willkankunatapas” nispa. ¹⁹Chaynaqa Taytalláy, hatun kuyapayakuynikiman hinayá kay runakunataqa pampachaykuy mana allin rurasqankumanta, chaynataqa pampachaykuy imaynam Egipto nacionmantaraq kunankama pampachasqaykiman hinayá —nispa.

Israelpa mirayninkunata Tayta Dios castigasqanmanta

(Dt 1:34-40)

²⁰Tayta Diosmi Moiesta nirqa:

—Ñoqam paykunata pampachani niwasqaykiman hina. ²¹Chaywanpas kikiy-rayku chaynataq tukuy kay pachapi ancha reqsisqa kasqayrayku juraspaymi nini: ²²Egipto nacionpi chaynataq chunniqpi atiyniyta rikuchkaspanku chaynataq señal rurasqaykunata qawachkaspanku achka kutipi pruebaman churawaqniykunaqa chaynataq kamachikuyniykunatapas mana kasukuqkunaqa, ²³manam mayqan-ninkupas rikunqakuchu abuelonkuman juramentowan prometesqay allpataqa. Despreciawaqniy runakunaqa manamá mayqanpas chay allpataqa rikunqakuchu.

²⁴Serviqniy Calebtaq ichaqa yaykuchisqa chay qawamusqaq allpaman, mirayninkunapas chay allpatam dueñoqakunaku. Calebllam karqa kasukuq sonqoyoq runaqa, payllam tukuy nisqaykunataqa cumplirqa. ²⁵Amalec casta runakunam Canaan casta runakunapiwan qechwapiqa *yachachkanku, qamkunayá ichaqa paqarinpuni muyumuspaykichik chunniqninta riychik Puka Lamar Qocha lawman —nispa.

²⁶Tayta Diosqa Moisesmanwan Aaronmanmi nirqataq:

²⁷—¿Haykapikamataq uyarisqa Israelpa mirayninkunapa rimayninta? Conraypi mana allinkuna rimasqankutam uyarichkani. ²⁸Chaynaqa Ñoqa Tayta Diospa juraspay nisqaytayá kaynata nimuy: Imam sucesunaykichikpaq rimasqaykichikta hinam ñoqa qamkunawan rurasqa. ²⁹Iskay chunka watayoqmanta hanaymanmi conraypi rimaq llapallan yupasqakuna wañunqaku hinaptinmi cuerponkupas chunniqi quedanqa. ³⁰Qamkunaqa manam mayqannikichikpas yaykunkichikchu chay allpamanqa. Juraspayraq chaypi *yachanaykichikpaq qosqay allpamanqa manam yaykunkichikchu. Jefonepa churin Calebwan Nunpa churin Josueyllam yaykunakuqa. ³¹Qamkunam nirqankichik: ‘Churinikkunataqa enemigonchikkunach qechuruwasunchik’ nispa. Chay churikichikunatañam chay despreciasqaykichik allpamanqa yaykuchisqa hinaptinmi paykunaña reqsinqaku. ³²Qamkunapa wañusqa cuerpoykichikmi ichaqa kay chunniqi quedanqa. ³³Kay chunniqpitaqmi churikichikkunapas tawa chunka wata purinqaku michistin. Qamkunapa traicionawasqaykichikmantam paykunaña ñakarinqaku kay chunniqi llapallaykichik wañunaykichikkama. ³⁴Tawa chunka punchawmi allpata wateqamurqan-kichik, chayna tawa chunka watataqmi castigasqaykichik. Sapa punchawmantam huk wata castigo kanqa. Chaynapim yachankichik conraypi hatarisqaykichikqa yanqapaq kasqanta. ³⁵Ñoqa Tayta Diosmá nini: Chaynatapunim rurasqaq conraypi huñunakuq kay mana allin runakunataqa. Kay chunniqpim wañunqaku, kaypitaqmi tukunqaku.

Chunka wateqaqkunata Tayta Dios wañurachisqanmanta

³⁶⁻³⁷Allpata wateqamunankupaq Moisespa kachasqaq runakuna kutiramuspankum mana allin noticiakunawan chay allpapa contranpi runakunata rimachirqaku. Chaymi Tayta Diospa qayllanpi peste onqoywan wañururqaku. ³⁸Chay allpa wateqamuq runakunamantaqa Josueywan Calebllam mana wañururqakuchu.

Horma lawpi Israelpa mirayninkuna vencesqa kasqankumanta

(Dt 1:41-46)

³⁹Tayta Diospa nisqanta Israelpa mirayninkunaman Moises willaykuptinmi anchallataña llakirurqaku. ⁴⁰Paqarinintinmi tutapayta hatarispanku rirqaku orqoman kaynata nispa: —Kaypiñam kachkanchik chaynaqa Tayta Diospa prometewasqanchik allpamanyá hakuchik. Cheqaptapunipas huchallikurunchikmi —nispa.

⁴¹Hinaptinmi Moisesñataq nirqa:

—¿Imanasqataq mana kasukurqankichikchu Tayta Diospa nisqanta? Chaynaqa rurasqaykichikpas manam allinchu kanqa. ⁴²Amañayá orqomanqa riychikchu, Tayta Diosqa manam qamkunawanñachu kachkan, yanqañataqmi enemigoykichik vinceramusunkichikman. ⁴³Amalec casta runakunam Canaan casta runakunapiwan ñawpaqnichikpiqa kachkanku chaynapa peleaspa wañuchisunaykichikpaq. Tayta Diosta manaña qatisqaykichikraykum payqa manaña yanapasunkichikchu —nispa.

⁴⁴Chaywanpas chay runakunaqa mana kasukuspankum orqo lawman rirqaku. Aswanqa Tayta Diospa baulninmi campamentopi quedarurqa chaynataq Moises-

pas. ⁴⁵Hinaptinmi chay orqopi *yachaq Amalec casta runakuna Canaan casta runakunapiwan lloqsiramuspanku chay riqkunata pasaypaqta vencerurqaku hinaspa qatimurqaku Horma lawman chayamunankukama.

Tayta Diosman ofrenda qonankumanta

15 ¹⁻²Israelpa mirayninkunaman ninanpaqmi Moiesta Tayta Dios kaynata nirqa:

—*Yachanaykichikpaq qonay allpaman yaykuspaykichikqa ³ofrecekawankichikmi torotapas otaq ovejatapas. Chay ofrendakunaqa kanmanmi lliw kañapuwanaykichik ofrendapas otaq prometewasqaykichik ofrendakunapas otaq voluntad ofrendakunapas otaq fiestakunapi ofrecekawanaykichik ofrendakunapas. Tukuy chaykunaqa ñoqa Tayta Diospaq miski asnaq ofrendam kanqa. ⁴Chayna ofrendakunata Ñoqa Tayta Diosman presentamuwaspaykichikqa yapankichiktaqmi iskay kilo fino harinatapas, chay harinaqa kanqa huk litro aceitewan chapusqam kawsaykunamanta ofrenda kananpaq. ⁵Chay ofrendakunamanpas yapankichiktaqmi tallinapaq huk litro vinota, chaytaqa yapankichik sapa malta carnero ofrendamanmi. ⁶Sapa poqosqa carnero ofrendamanñataqmi yapankichik tawa kilo fino harinata, chay harinaqa kanqa huk litro masnin aceitewan chapusqam kawsaykunamanta ofrenda kananpaq. ⁷Chay ofrendakunamanpas yapankichiktaqmi tallinapaq huk litro masnin vinota, chaykunaqa kanqa ñoqa Tayta Diospaq miski asnaq ofrendam. ⁸Sichum lliw kañana ofrendapaq malta torota Ñoqa Tayta Diosman ofrecekawpaykichikqa otaq prometewasqaykichik ofrendapaq ofrecekawpaykichikqa otaq ñoqawan allin kasqaykichikmanta ofrendapaq ofrecekawpaykichikqa ⁹chay ofrendakunamanmi yapankichik soqta kilo fino harinata, chay harinaqa kanqa iskay litro aceitewan chapusqam. ¹⁰Chay ofrendakunamanpas yapankichiktaqmi tallinapaq iskay litro vinota. Chaykunaqa kanqa Ñoqa Tayta Diospaq miski asnaq ofrendam. ¹¹Chaynatam rurankichik sapa ofrecekawpaykichik bueyeswan, carnerowan, malta carnerowan chaynataq chivatochawanpas. ¹²Sapa animalta wañuchispaqa wakin ofrendakunatawanmi qowankichik hayka animalkunam kasqanman hina. ¹³Miski asnaq kañasqa ofrendata ñoqa Tayta Diosman Israelpa mirayninkuna sapakama presentamuwaspanqa kamachisqaykunaman hinam ruranqa.

¹⁴—Sichu samapakuqla forastero runa otaq qamkunawan unayña *yachaq forasteropas miski asnaq kañasqa ofrendata ñoqa Tayta Diosman ofrecekawspanqa qamkunapa ruranaykichikta hinam ruranqaku. ¹⁵Hina chayna decretollam kanqa qamkunapaqpas chaynataq forasterokunapaqpas. Llapa miraynikichikpaqmi kanqa wiñaypaq decretoy. Qamkuna hinam paykunapas kanqaku ñoqa Tayta Diospa qayllaypiqa. ¹⁶Hina chayna yachachikuywan hina chayna reglamentollam kanqa qamkunapaqpas chaynataq qamkunawan kaq forastero runakunapaqpas.

¹⁷⁻¹⁸Israelpa mirayninkunaman ninanpaqmi Moiesta Tayta Dios kaynata nirqa: —Pusasqay allpaman yaykuspaykichikqa ¹⁹chay allpapi kawsaykunamantam mikunkichik hinaspa ñoqa Tayta Diosman wakinta ofrecekawankichik. ²⁰Puntallaraq kuta rurasqaykichikmantayaq tanta ofrendatam ofrecekawankichik. Chay ofrendaqa kanqa eramanta horqosqaykichik ofrendam. ²¹Chaynatamá ñoqa Tayta Diosman wiñaypaq ofrecekawankichik.

²²—Moisesman nisqaypi hina ñoqa Tayta Diospa kamachisqaykunata pantaruspa mana ruraspaykichikqa ²³otay Moisesnintakama qallariyinmantapuni hamuq punchawkunakama tukuy kamachisqaykunata pantaruspaykichikqa kaynatam rurankichik:

²⁴—Llapa runakunapaq mana yachasqanta pipas huchallikuruuptinqa chay llapallan runakunam ofrecekawspanqa lliw kañana ofrenda kananpaq huk malta torota, chay ofrendaqa

kanqa ñoqa Tayta Diospaq miski asnaq ofrendam, chaywan kuskatataqmi ofrecemuwan-kichiktaq kawsaykunamanta ofrendatapas chaynataq tallinapaq vinotapas imaynam reglamentoyman hina. Ofrecemuwankichiktaqmi huchaykichikrayku huk chivato ofrendatapas. ²⁵Hinaptinmi sacerdote wañuchinqa Israelpa mirayninkunapa rantinpi chaymi paykunapa huchankunata pampachasaq. Paykunaqariki pantaruspankum huchallikurur-qaku. Chaynatam rurasaq pantarusqankumanta huchankurayku kañasqa ofrendakunata ñoqa Tayta Diosman apamuwaptinku. ²⁶Israelpa mirayninkunatapas chaynataq qamkunawan *yachaq forasterokunatapas pampachasaqmi pantaruspa huchallikuruptinkuqa.

²⁷—Pipas pantaypi huchallikuruspanqa watayoq cabratam ofrecemuwanqa huchanta pampachanaypaq. ²⁸Sacerdotem chay pantaruq runapa rantinpi mana yachaywan huchallikusqanmanta animalta wañuchinqa ñoqa Tayta Diospa qayllaypi. Chaynata sacerdote ruraruptinñam chay runapa huchantaqa pampachasaq. ²⁹Pantaruspa huchallikuptikichikqa hina chay yachachikuyllam kanqa qamkunapaq chaynataq qamkunawan *yachaq forasterokunapaqpas.

³⁰—Israelpa miraynin kaspapas otaq forastero kaspapas contraypi huchallikuqqa ñoqa Tayta Diostam insultawachkan, chayna runaqa runamasinkunamanta chinkachisqam kanqa. ³¹Chayna runaqa ñoqa Tayta Diospa palabrayta despreciaspa kamachikuyniytapas mana kasukusqanraykum kikinpa culpanrayku chinkachisqa kanqa.

Samana punchaw mana respetaq runata wañuchisqankumanta

³²Israelpa mirayninkuna chunniqpi kachkaspankum tarirurqaku samana punchawpi yantata pallachkaq runata. ³³Hinaspam payta pusarurqaku Moisesmanwan Aaronman chaynataq llapa runakunapa qayllanman. ³⁴Chayna runawanqa mana ima rurayta yachaspankum carcelman churarurqaku. ³⁵Chaymi Moiesta Tayta Dios nirqa:

—Chay runaqa wañunqapunim. Campamentomanta hawapim llapa runakuna rumiwan choqaparunqaku —nispa.

³⁶Hinaptinmi chay runataqa campamentomanta hawaman pusaruspanku rumiwan choqaparurqaku wañunankama, chaynataqa ruraraqaku Tayta Diospa Moisesman kamachisqanpi hinam.

Pachankupa patankunaman kipuyoq qaytukuna siranankumanta

³⁷⁻³⁸Israelpa mirayninkunaman ninanpaqmi Moiesta Tayta Dios nirqa kaynata:

—Pachaykichikpa patanpim sirankichik kipuyoq qaytukunata. Chaynatam llapallan miraynikichikunapas ruranqaku. Pachaykichikpa patanpi sapa kipumanmi churankichik morado watuchakunata. ³⁹Sapa chay kipuyoq qaytukunata qawarispaykichikmi ñoqapa kamachikuyniykunata yuyarinkichik kasukunaykichikpaq chaynapim pierdekuq warmi hina sonqoykichikpa mana allin munasqankunapiqa manaña purinkichikchu.

⁴⁰Chay kipuyoq qaytukunata qawaspaykichikmá yuyarinkichik kamachikuyniykunata kasukunaykichikpaq chaynapim ñoqa Diosnillaykichikpaqña sapaqchasqa kankichik.

⁴¹Ñoqa yupaychasqaykichik Tayta Diosmi Egipto nacionmanta horqomurqaykichik Diosnikichik kanaypaq. Ñoqqa yupaychasqaykichik Tayta Diosmi kani.

Moisespa contranpi Coreywan hoqarikuq runakuna castigasqa kasqankumanta

16 ¹Izharpa churin Coreymi Moisespa contranpi runakunata umacharqa. Coreyqa karqa Levyi ayllumanta kaq Coat sutiyoq runapa mirayninmi. Coreywan kuskataqmi umacharqaku Ruben ayllumanta kaq Eliabpa churin Datan sutiyoq runapas chaynataq

paypa wawqen Abiram sutiyoq runapas chaynataq Peletpa churin On sutiyoq runapas.

²Chaynaqa paykunamá Moisespa contranpi hoqarikururqaku Israelpa mirayninkunamanta iskay pachak pichqa chunkan runakunapiwan. Chay umacharachikuq runakunaqa karqaku runakunapa jefenkunam chaynataq ancha reqsisqa runakunam. ³Chaynaqa paykunamá Moisespa hinaspa Aaronpa contranpi huñunakuruspanku kaynata nirqaku:

—iChaynallañayá qamkunapa munaychakuynikichikqa kachun! Llapallan kay runakunapas Diospa sapaqchasqanmi kachkan chaynataqmi paykunawantaq Tayta Diospas kachkan. ¿Chaynaqa imanasqataq qamkunallaqa munaychakuch-kankichik Tayta Diospa runankunapiqa? —nispa.

⁴Moisesmi chayta uyariruspan qonqoranpa pampakama kumuykurqa. ⁵Hinaspam chay Corey sutiyoq runata compañaninkunatawan nirqa:

—Paqarinmi Tayta Dios qawachiwasunchik pim paypa kasqanta chaynataq pim paypaq sapaqchasqa kasqantapas chaynataq pim payman asuykuq runa kasqantapas. Tayta Diosqa akllakusqan runallatam kikinmanqa asuykachinqa. ⁶Chaynaqa Corey, paqarinmi compañanikikunapiwan incienso qontichinaykichikta apamunkichik ⁷hinaspam sansatawan inciensota chay qontichinaykichikman Tayta Diospa qayllanpi churankichik. Tayta Diospa akllakusqan kaqmi kanqa paypaq sapaqchakusqan runaqa. Chaynaqa Leviy ayllu runakuna ichaynallañayá rimasqaykichikqa kachun! —nispa.

⁸Moisesqa nirqataqmi Coreyta:

—Uyariykuwaychik Leviypa mirayninkuna. ⁹Diosman asuykuna karpapi servikuspa hinaspa Tayta Diospa qayllanpi kaspá Israelpa mirayninkunata servinaykichikpaqmi paykunamanta akllasurqankichik. Chaytachum qamkuna ¿yanqapaq hapinkichik?

¹⁰Qamtam Corey, wawqekikunatawan, Leviy castakunamanta kasqaykichikrayku Tayta Dios qayllanman asuykachisurqankichik. ¿Hinaptinchum sacerdote karuytaraq munachkankichik? ¹¹Aaronqa ¿pitaq karqa paypa contranpi rimanaykichikpaqqa? Qamqa llapallan compañanikikunapiwanmi Tayta Diospa contranpi huñunakurunki —nispa.

¹²Moisesqa qayachimurqataqmi Eliabpa churin Datantawan Abiramtapas.

Aswanqa paykunam nirqaku:

—Manam ñoqaykuqa hamusaqkuchu —nispa.

Hinaspamá Moisesman kunarqaku:

¹³—¿Yanqapaqchu rikchakapusunki tukuy imapapas kasqan Egipto nacionmanta pusaramuspa kay chunniqqi wañuchiwaynikiku? ¿Jefe hinachu ñoqaykupi munaychakuyta munanki? ¹⁴¿Maymá tukuy imapapas kasqan allpamanqa chayachiwankikuraqchu? ¿Maytaq chakrakunatapas nitaq uvas huertakunatapas qowankikuchu? ¿Nawsakunata hinachu llapallaykuta ruraruwankiku? Manam qanmanqa hamusaqkuchu —nispa.

¹⁵Anchallataña Moises rabiaruspanmi Tayta Diosta nirqa:

—Ama chaskiychu ofrendankutapas. Paykunapataqa manam asnollantapas qechurqanichu. Paykunataqa manam imanarqanipaschu —nispa.

¹⁶Chaymantam Coreyta Moises nirqa:

—Paqarinmi llapallan compañanikikunapiwan Tayta Diosman asuykunkichik. Chaypim kanqa Aaronpas. ¹⁷Sapakama qontichinaykichikta apaspaykichikmi chayman inciensota churankichik. Qampas chaynataq Aaronpas qontichinantin rispam chay iskay pachak pichqa chunkan qontichinakunatawan Tayta Diospa qayllanpi churankichik —nispa.

¹⁸Chaymi sapakama qontichinankupi sansaman inciensota hinaykuspanku Diosman asuykuna karpapa punkunpi sayarqaku. Paykunawantaqmi karqaku Moi-

seswan Aaronpas. ¹⁹Paykunapa contranpi Diosman asuykuna karpapa punkunman runakunata Corey huñurachimuptinmi Diospa kanchiriyin rikuriykurqa llapallan chaypi huñunasqa runakunaman. ²⁰Tayta Diosmi Moiestawan Aaronta nirqa:

²¹—¡Asurikuychik kay runakunamanta, kunallanmi paykunata wañurachisaq! —nispa.

²²Chaymi Moieswan Aaronñataq qonqoranpa pampaman kumuykuspa nirqaku: —Diosllayku, runakuna kawsachiq Dios. ¿Chulla runapa huchallanmantachu llapa runakunapaq piñakunki? —nispa.

²³Hinaptinmi Tayta Dios nirqa Moiesta:

²⁴Niy Israelpa mirayninkunata Coreypa, Datanpa hinaspa Abirampa kasqanku karpamanta asurikunankupaq —nispa.

²⁵Chaymi Moies hatarispán wakin ancianokunapa compañasqan pasarqa Datanpa chaynataq Abirampa kasqanman. ²⁶Hinaspam chaypi runakunata Moies nirqa: —Kay mana allin ruraq runakunapa karpamanta asurikuychik, amataq imankutapas hapiychikchu yanqañataq paykunapa huchanmanta qamkunapas wañuruwaqchik —nispa.

²⁷Chaymi Coreypa, Datanpa hinaspa Abirampa kasqanku karpapa muyuriq-ninmanta runakuna asurikururqaku. Datanwan Abiramñataqmi karpankupa punkunman lloqsiramuspa warminkupiwán hinaspa hatunpas-taksapas wawa-c-hurinkunapiwán chaypi sayarqaku.

²⁸Hinaptinmi Moies nirqa:

—Kunanmi yachankichik mana kichillaymantachu kaykuna rurasqayta, aswanqa yachankichikmi Tayta Dios kachamuwaptin kaykuna rurasqaytaqa. ²⁹Sichu kay runakuna wañukunqa wakin runakunapa wañukunanta hinalla hinaptinqa, yachankichikmi Tayta Diosqa mana kachamuwasqanta. ³⁰Aswanqa mancharikuyapaq kaqta Tayta Dios ruraspa paykunata allpapa sonqonman kawsachkaqta wichiychiptinqa, qamkunam yachankichik kay runakunaqa Tayta Dios qepanchaq kasqankuta —nispa.

³¹Moies tukuy chaykunata rimayta tukuruptillanmi chay runakunapa sayasqanku allpa kicharikuykurqa. ³²Chaymi Coreyta hinaspa compañaqin llapallan runakunata lliw familiantinta hinaspa tukuy kapuqninta allpa millpururqa. ³³Chaynapim paykunaqa uku pachaman kawsachkaqla wichiychurqaku. Hinaptinmi allpapa kaqllamanta wichqakururqa. Chaynapimá paykunaqa Israelpa mirayninkunamanta chinkarurqaku. ³⁴Allpa ukuman wichiychunapa qaparisqankuta uyarispankum chaypa muyuriqninpi tarikuq Israel llapallan castakunapas ayqekustin nirqaku:

—Yanqañataq ñoqanchiktapas allpa millpuruwachwanchik —nispa.

³⁵Tayta Diospa qayllanmanta nina rikuriramuspánñataqmi chay incienso qontichiq iskay pachak pichqa chunkan runakunata ruparurqa.

³⁶⁻³⁷Aaronpa churin sacerdote Eleazarman ninanpaqmi Moiesta Tayta Dios kaynata nirqa:

—Kañasqa wañuruq runakunapa ukunmanta horqoy chay qontichinakunata hinaspa karuman chay sansakunata taqtaramuy. Chaynataqa ruranki chay qontichinakuñaqa ñoqapaq sapaqchasqa kasqanraykum. ³⁸Huchallikusqankurayku chay wañuq runakunapa qontichimuwanankuqa ñoqallapañam kachkan, chayna sapaqchasqaqa kachkan inciensota ñoqa Tayta Diosman presentamuwanankupaq chaypi servichikusqankuraykum. Chaynaqa chay qontichinakunata llaspayachispayá chaywan altarpa hawanman laqachiy. Chaynapim chayqa Israelpa mirayninkunapaq señal kanqa —nispa.

³⁹Hinaptinmi sacerdote Eleazar, chay kañarachikuq runakunapa apasqanku bronce-manta qontichinankuta huñuramuspan llaspayachirqa altarman laqanankupaq. ⁴⁰Chay

llaspayachisqa kaqkunaqa karqa Israelpa mirayninkuna yuyarinankupaqmi chaynapi pipas Aaronpa mirayninmanta mana kachkaspanqa Tayta Diosman inciensota mana ofrecenanpaq hinaspa Coreyawan compañaqninkunata hina imapas mana pasanpanpaq. Hinaptinmi Eleazarman Moisesnintakama Tayta Diospa kamachisqanpi hina ruraraqaku.

⁴¹Paqarinnintin punchawñataqmi Israelpa mirayninkuna Moisespa hinaspa Aaronpa contranpi rimaspanku nirqaku:

—Qamkunam Tayta Diospa runankunata wañurachinkichik —nispá.

⁴²Moisespa chaynataq Aaronpa contranpi kaq runakuna paykunapa muyuriqninman huñunakuruptinkum Moiseswan Aaron pasarqaku Diosman asuykuna karpaman. Chay ratopi karpata puyu tapaykuptinñataqmi Tayta Diospa kanchiriyin rikuriykurqa. ⁴³Moiseswan Aaron karpapa ñawpaqninman chayaruptinkum ⁴⁴Moisesta Tayta Dios nirqa:

⁴⁵—Asurikuychik kay runakunapa chawpinmanta, kunallanmi paykunata wañurachisqa —nispá.

Chaymi paykuna qonqoranpa pampaman kumuykurqaku. ⁴⁶Moisesmi Aaronta nirqa:

—Altarmanta sansata qontichinaman churaspayá chayman inciensota hinay hinaspa chaylla kallpay runakunapa kasqanman hinaspa Tayta Diosta mañakamuy paykunapa huchanta pampachananpaq. Tayta Dios anchallataña piñakuruptinmi runakunapas peste onqoywan wañuytaña qallaykunku —nispá.

⁴⁷Moisespa kamachisqanman hinam Aaron qontichinata hapispan kallparqa runakunapa kasqanman hinaptinmi runakunaqa Tayta Diospa castigon peste onqoywan wañuytaña qallarichkasqaku. Chaymi Aaronqa inciensota kañaspan Tayta Diosta mañakurqa runakunapa huchanta pampachananpaq. ⁴⁸Wañuqkunapapas chaynataq kawsaqkunapapas chawpinpi Aaron sayaruptinmi chay peste onqoyqa chayraq tanirurqa. ⁴⁹Chaywanpas chay peste onqoywanmi wañururqakuña chunka tawayoq waranqa qanchis pachaknin runakuna. Coreywan wañuqkunaqa manam chay wañuqkunawanqa yupasqachu karqaku. ⁵⁰Chay peste onqoy taniruptinmi Aaron kutirirqa Diosman asuykuna karpapa punkunpi Moisespa kasqanman.

Aaronpa tawnan ikllirusqanmanta

17 ¹⁻²Israelpa mirayninkunata kamachinanpaqmi Moiesta Tayta Dios kaynata nirqa: —Sapa ayllupa jefenmantayá mañay huk tawnata, paykunamantaqa ayllunakunaman hinam mañanki chunka iskayniyoq tawnakunata hinaspa chay tawnakunapi qellqanki sapakama jefepa sutinta. ³Aaronpa sutintam qellqanki Levii ayllupa tawnanpi. Sapa aylluman hinam sapa jefekunapa tawnanqa kanqa. ⁴Chay tawnakunataqa ñoqaman asuykuna karpapim churanki Chunkantin Kamachikuynin waqaychana baulpa ñawpaqninpi, chaypim qamkunawan tupasaq. ⁵Akllasqay runapa tawnanta ikllirachiptiyimi Israelpa mirayninkunaqa manaña contraykichikpi rimanqakuñachu qayllaypiqa —nispá.

⁶Israelpa mirayninkunaman Moises rimaruptinmi, paykunapi kaq sapa ayllupa jefen tawnanta qoykurqa chaymi karqa chunka iskayniyoq tawnakuna. Aaronpa tawnanpas paykunapa tawnanwanmi karqa. ⁷Hinaptinmi Moises churarqa chay tawnakunata Tayta Diospa qayllanman Chunkantin Kamachikuy waqaychana karpapi. ⁸Paqarinnintinta asuykuna karpaman Moises yaykuykuptinmi Levii ayllumanta kaq Aaronpa tawnan iklliramuspa waytachkasqa hinaspa almendraskunatapas poqosqataña ruruchkasqa. ⁹Chaymi Moises Tayta Diospa qayllanmanta tawnakunata horqoramurqa Israelpa mirayninkuna qawanankupaq hinaptinmi qawaykuspanku sapakama tawnankuta hapirqaku.

¹⁰Hinaptinmi Moiesta Tayta Dios nirqa:

—Aaronpa tawnanta kutichiy Chunkantin Kamachikuy waqaychana baulpa ñawpaqninman, mana kasukuq Israelpa mirayninkuna yuyarinankupaq chaynapim contraypi rimayninkuta tukuchinki manaña wañunankupaq —nispá.

¹¹ Moisesmi rurarqa Tayta Diospa tukuy kamachisqanta hina. ¹² Israelpa mirayninkunañataqmi Moiestá nirqaku:

—Kunanqa ¿ñoqaykupás wañuspachu llapallayku chinkarusaqku? ¹³ Tayta Diospa *yachanan karpaman pipas asuykuq runaqariki wañurunpunim —nispá.

Sacerdotekunapa chaynataq Levíy castakunapa imakunam ruranankumanta

18

¹ Tayta Diosmi Aaronta nirqá:

—Qanmi churikikunapiwan chaynataq Levíy ayllukunapiwan huchayoq kankichik santuariopa contranpi falta kaptinqa. Aswanqa sacerdote kaynikichikpi mana allinkunata ruraspaykichikqa kikikichikmi huchayoq kankichik. ² Chunkantin Kamachikuy waqaychana karpapi qanwan churikikuna serviwaspaykichikqa Levíy castamasikichiktam qamkunaman asuykachinkichik chaynapi qamkunaman huñunakuspanku yanapasunaykichikpaq. ³ Paykunaqa kamachisqaykita ruraspankum karpapi serviwanqaku aswanqa santuariopi serviciokunamanqa amam asuykunqakuchu nitaq altarmantas chaynapi paykunapas qamkunawan kuska amapuni wañurunankupaq. ⁴ Paykunaqa qanwan huñunakuspankum asuykuwanaykichik karpapi tukuy ima ruranakunata ruranqaku. Pipas Levíy ayllumanta mana kaspaqa amam asuykamusunkichikchu. ⁵ Qamkunallam cuentallikunichik santuariomantawan altarmantaqa chaynapim Israelpa mirayninkunapa contranpiqa manaña piñakusaqchu. ⁶ Israelpa mirayninkunamantam Levíy castamasikita rakirqani Tayta Diospa regalonta hina qamkunaman qonaypaq chaynapi ñoqaman asuykuwanaykichik karpapi imam ruraykuna ruranankupaq. ⁷ Ichaqa qanwan churikikunallam rurankichik sacerdotepa ruranan altarpi ruraykunataqa chaynataq “Chuyay-chuyay” lugarpi ruranakunatapas. Sacerdote kaynikichikqa qamkunallapaqmi. Qamkunamanqa sacerdote kaynikichiktam qoykichik regalota hina chaynapi serviwanaykichikpaq. Pipas mana sacerdote kachkaspan sacerdotepa rurananta ruraqqa wañuchisqam kanqa.

Sacerdotekuna chaynataq Levíy castakuna imawanmi mantienekunankumanta

⁸ Tayta Diosmi Aaronta nirqá:

—Qowasqanku ofrendakunamanta cuentallikunaykipaqmi churarqayki. Israelpa mirayninkunapa qowasqanku sapaqchasqa ofrendakunatam qoyki qanman chaynataq churikikunamanpas. Chay ofrendakunaqa kanqa qamkunapa tocanciykichikmi, chayqa wiñaypaq decretom. ⁹ Ñoqapaq kañananku ofrendakunamantam qampaq kanqa kawsaykunamanta ofrendakuna, qampaqtaqmi kanqa Israel runakunapa huchanrayku otaq culpanrayku animal wañuchisqanku llapallan ofrendakunapas, chaynaqa ñoqaman presentawasqanku tukuy chay ofrendakunaqa kanqa qampaq chaynataq churikikunapaq sapaqchasqam. ¹⁰ Chay sapaqchasqa ofrendakunataqa llapallan qari kaqkunam mikunkichik. Chaykunataqa hapinkichik sapaqchasqa kaqpaqmi.

¹¹ —Qampaqtaqmi kanqa Israel runakunapa kuyuchispa regalota hina presentawasqanku ofrendakunapas. Chay ofrendakunaqa kanqa qanwan *yachaq churikikunapaqwanmi. Chayqa wiñaypaq decretom. Chaykunataqa mikunqaku ñoqaman asuykamuwananpaq wasikiqi kaqkunallam. ¹² Qanmantaqmi qoyki ñoqqa Tayta Diosman presentawanankupaq Israel runakunapa puntallaraq horqosqanku aceitemanta, vinomanta hinaspa trigomanta ofrendakunatapas. ¹³ Cosechapa pun-

tallaraq rurunmanta ñoqa Tayta Diosman apamuwasqankupas qampaqmi kanqa. Chaykunataqa mikunqaku pipas ñoqaman asuykamuwananpaq hina wasikipi kaqkunallam. ¹⁴Israel runakunapa rakipuwasqan ofrendakunaqa qampaqmi kanqa.

¹⁵—Israel runakunapa ñoqa Tayta Diosman ofrecewasqanku puntallaraq naceq wawakunaqa otaq animalkunapa punta criankunaqa qampaqmi kanqa. Ichaqa piwi wawakunapas chaynataq mana mikuna animalpa punta kaq crianpas reclamasqam kanan. ¹⁶Chay reclamasqa kaqkunataqa tanteasqaykiman hinam killayoqlata reclamachinki iskay onza qollqewan. Chay qollqeqa kanqa santuariopi pesoman hinam. Chay santuariopi pesoqa yaqa media onzam. ¹⁷Vacapa, ovejapa hinaspa cabrapa punta criankunataqa amam reclamachinkichu ñoqapaq sapaqchasqa kasqankurayku. Chay animalkunataqa wañuchispaykim yawarninta chaqchunki altarman, wirankunatañataqmi kañanki ñoqa Tayta Diospaq miski asnaq ofrenda kananpaq. ¹⁸Aychankunaqa qampaqmi kanqa. Qampaqtaqmi kanqa wakin ofrendakunamanta kuyuchispa ofrecewanaykichik animalpa pechonpas chaynataq ofrecewanaykichik animalpa *alleq piernanpas. ¹⁹Israelpa mirayninkuna ñoqa Tayta Diospaq sapaqchapuwasqan ofrendakunatam qanman qoyki chaynataq qanwan *yachaq churikikunamanpas. Chayqa wiñaypaq decretom. Chay contratoqa mana cambiakuqmi wiñaypaq kanqa qampaqpas chaynataq miraynikikunapaqpas —nispá.

²⁰Tayta Diosmi nirqa Aaronta:

—Israelpa mirayninkunapa allpanpiqa manam herenciaykipas nitaq tocanciaykipas kanqachu, Israelpa mirayninkuna ukupiqa ñoqam kasaq tocanciayki chaynataq herenciaykipas. ²¹Leviy ayllu runakunaman qosqay herenciaqa kanqa Israel runakunapa cosechasqankumanta llapallan diezmo qosqankum. Chaytam qoni asuykuwanaykichik karpapi servikusqankurayku. ²²Israelpa mirayninkunamanta wakin runakunaqa amam asuykunqakuchu karpamanqa. Yaykuspankuqa huchayoq kaspankum wañurunmanku. ²³Leviy ayllu runakunallam servikunqaku asuykuwanaykichik karpapiqa. Imapipas pantaruspankuqa kikinkum huchayoq kanqaku. Chayqa wiñaypaq decretom, Israel casta runakunapa allpanpiqa manam kanqachu Leviy ayllu runakunapa herencianqa. ²⁴Paykunapa herencianqa kanqa Israelpa mirayninkuna cosechasqankumanta diezmokuna qowasqankum. Chayraykum nirqani: “Israelpa mirayninkunapa allpanpiqa manam herencianku kanqachu” nispá.

²⁵Leviy ayllu runakunaman ninanpaqmi Moisesta Tayta Dios nirqa kaynata:

²⁶—Israelpa mirayninkuna cosechasqankumanta diezmo qowasqankutam qamkunaman qoykichik herenciaykichik kananpaq. Chay diezmokunamantam qamkunapas diezmoqkichikta rakispa ñoqa Tayta Diosman ofrecewankichik. ²⁷Chay qowanaykichik diezmokunataqa tanteaykuspam rakipuwanaykichik imaynam Israelpa mirayninkuna kawsaykunamanta rakipuwasqanman hina chaynataq vino ofrendapas qowasqankuman hina. ²⁸Chaynaqa Leviy ayllu runakuna, qamkunamá ñoqa Tayta Diosman ofrecewankichik Israelpa mirayninkunapa qosusqaykichik llapallan diezmokunamanta. Ñoqa Tayta Diospaq ofrendakunataqa sacerdote Aaronmanmi qonkichik. ²⁹Tukuy imapas chaskisqaykimantaqa wakintam ñoqa Tayta Diosman ofrecewankichik. Chay qowasqaykichik ñoqapaq sapaqchasqa llapallan ofrendaqa kanqa allinnin kaqkunamantam.

³⁰—Chaynaqa Leviy ayllu runakuna, chay aswan allinnin ofrendata presentawaspaykichikqa chaypa puchuqninwanmi qamkunaña quedakunkichik, chay puchuqninqa kapusunkichik kawsaykuna cosechapas hinañam otaq vino rurasqaykichikpas hinañam. ³¹Chaytaqa maypiña kaspaykichikpas mikuwaqchikmi familiaykichikpiwan. Asuykuwanaykichik karpapi servikusqaykichikraykum chay puchuq ofrendakunaqa qamkunapaq kanqa pagoykichik hina. ³²Chay allinnin

kaqkunata ñoqaman ofreceruwaspaykichikqa puchuqninta mikuspapas manañam huchallikunkichikchu. Chaynata ruraspaqa Israelpa mirayninkunapa sapaqchapuwasqan prohibisqa kaqkunata mana mikusqaykichikraykum mana wañunkichikchu.

Chuyanchana yakumanta

19 ¹⁻²Israelpa mirayninkunaman yachachinanpaqmi Moisesmanwan Aaronman Tayta Dios kay decretota nirqa:

—Sumaqnin puka sano vaquillatayá apamuwaychik, chay vaquillaqa kanqa manaraq haykapipas yugo churkusqam. ³Chay vaquillataqa qonkichik sacerdote Eleazarmanmi, payñaataqmi campamentopa waklawninman pusachispan qayllanpi nakachinga. ⁴Sacerdote Eleazarñaataqmi vaquillapa yawarninman dedonta challpuspan karpapa ñawpaqnin lawman challanqa qanchis kutikama. ⁵Chaymantam hina qayllanpitaq chay vaquilla-kañachinqa, kañachinqamá qaranta, aychanta, yawarninta chaynataq akantapas. ⁶Chay sacerdotem chay vaquillapa rupasqanman wischuykunqa cedro kaspita, hisopota chaynataq guindo qaytutapas. ⁷Chay sacerdotem pachankunata taqsakuspan kikinpas bañakunqataq hinaspañam campamentoman kutiykunqa. Payqa tutaykuqkamam ama asuykamuwanqachu. ⁸Vaquilla kañaqpas pachankunata taqsaspanmi kikinpas bañakunqataq. Tutaykuqkamam paypas ama asuykamuwanqachu. ⁹Asuykamuwananpaq hina kaq runam kañasqanku vaquillapa uchpantaqa huñuykuspan apanqa campamentopa hawa lawninman hinaspam chaypaq akllasqa sitioman churamunqa. Chay uchpantaqa Israelpa mirayninkunam waqaychanqaku chaynapi yakuman polvospa chaywan chuyanchakunan-kupaq. Chaynataqa ruranqaku huchankumanta chuyanchasqa kanankupaqmi. ¹⁰Uchpa hoqariqpas pachankunatam taqsakunqa hinaspam tutaykuqkama ama asuykamuwanqachu. Chayqa wiñaypaq decretom Israelpa mirayninkunapaq chaynataq qamkunawan *yachaq forasterokunapaqpas. ¹¹Wañusqa runapa ayan llachpaq runaqa qanchis punchawmi mana asuykuwanmanchu. ¹²Kimsa kaq punchawpi hinaspas qanchis kaq punchawpi chuyanchakuna yakuwan chuyanchakuspanñam ñoqamanqa asuykamuwanman. Kimsa kaq punchawpi chaynataq qanchis kaq punchawpipas mana chuyanchakuspaqa manam asuykamuwanmanchu. ¹³Pipas wañusqa runapa ayanta llachparuchkaspan mana chuyanchakuq runaqa *yachanay karpitam millakuypaqtaña rurachkan. Chayna runaqa Israel runakuna ukumanta chinkachisqam kanqa. Chuyanchana yakuwan mana challachikus-qanraykum payqa millakuypaq kanqa. Chaynapimá payqa hina millakuyllapaq kachkan.

¹⁴—Pipas kikinpa karpanpi wañuruptinqa kay yachachikuymán hinam ruranqichik: Wañuqpa kasqan karpapi tarikuqkunapas chaynataq yaykuqkunapas qanchis punchawpunim mana asuykuwanmanchu. ¹⁵Kicharayaq mankakunapas otaq tapanwan mana sumaq tapasqa mankakunapas millarikuypaqmi kanqa.

¹⁶—Chay-chay chakrapi pipapas wañurachisqan runapa ayanta llachparuq runaqa otaq kkillanmanta wañuruq runapa ayanta llachparuq runaqa otaq runapa tullunta otaq sepulturanta llachparuq runaqa qanchis punchawpunim mana asuykuwanmanchu.

¹⁷—Pipas chaykunata llachparuchkaspan mana asuykuwaqniy runaqa hucharayku wañuchisqa vaquillapa uchpanta mankamam polvospa chayman tallinqa chayraq wisimusqa yakuta. ¹⁸Asuykuwananpaq kaq runam hisopo sutiyoq plantachata chay yakuman challpuspan chaywan challanqa chay runapa *yachanan karpata, challanqataqmi tukuy servicionkunatawan chaypi yachaq runakunatapas. Challanqataqmi tullu llachparuq runatapas otaq pipapas wañuchisqan runapa ayan llachparuq runatapas otaq kkillan-

manta wañuruq runapa ayan llachparuq runatapas otaq sepultura llachparuq runatapas. ¹⁹Asuykuwananpaq kaq runam kimsa kaq punchawpi chaynataq qanchis kaq punchawpi challanqa chay millakuyupaq hina kaq runataqa. Qanchis kaq punchawpi chuyancharuptinmi pachankunata taqsakuspan kikinpas bañakunqataq. Payqa inti seqaykuytañam asuykuwanman. ²⁰Mana asuykamuwananpaq hina kachkaspa mana chuyanchachikuq runaqa runakuna ukumanta chinkachisqam kanqa, chaynaqa kanqa ñoqa Tayta Diospa santuarioyta millakuyupaqtaña rurarusqanraykum. Chuyanchana yakuwan mana chalachikusqanraykum payqa millakuyupaq kanqa. ²¹Chay decretoqa wiñaypaq decretom. Chuyanchana yakuwan challaqa runapas pachankunatam taqsakunqa. Pipas chuyanchana yakuta llachpaq runaqa tutaykuqkamam mana asuykuwanmanchu. ²²Ñoqaman mana asuykamuwaqniy runapa tukuy ima llachpasqanqa millakuyupaqmi kanqa, pipas millakuyupaq runata llachparuqqa tutaykuqkamam mana asuykuwanmanchu.

Qaqamanta pawamuq yakumanta

(Ex 17:1-7)

20 ¹Israelpa llapallan mirayninkunam punta kaq killapi chayarurqaku Zin nisqanku chunniqman hinas pam samarurqaku Cades lawpi. Maria chaypi wañukuptinmi pamparurqaku.

²Runakunapaq yaku mana kaptinmi paykuna huñunakururqaku Moisespa chaynataq Aaronpa contranpi. ³Moisespa contranpi rimaspankum nirqaku:

—iAmalaya Tayta Diospa wañuchisqan runakunawan kuska wañukuchwan karqa! ⁴¿Imapaqtaq Tayta Diospa runankunataqa kay chunniqman pusamumarqankiku? ¿Ñoqaykupas chaynataq animalniykupas kaypi wañunaykutachu munankichik? ⁵¿Imapaqtaq Egipto nacionmanta pusamumarqankiku kay mana imapa kanan sitioman? Kaypiqa manam tarpuchwanchu imatapas. Manam kanchu higospas, uvaspas, granadapas nitaq tomanaykupaq yakupas —nispá.

⁶Runakunapa qayllanmantam Moiseswan Aaron pasarqaku Diosman asuykuna karpapa punkunman chaypim qonqoranpa pampakama kumuykurqaku hinaptinmi Tayta Diospa kanchariynin paykunaman rikuriy kamurqa. ⁷Moisestam Tayta Dios nirqa:

⁸—Tawnaykita hapispayá wawqeki Aaronwan huñuychik runakunata. Paykuna qawachkaptinmi qaqata rimapayanki yaku pawamunanpaq hinaptinmi chay qaqá runimanta lloqsimuq yakuta runakuna tomanqaku chaynataq animalkunapas —nispá.

⁹Chaymi Tayta Diospa kamachisqanman hina qayllanmanta Moises tawnanta aparqa. ¹⁰Runakunata qaqapa ñawpaqinman Aaronpiwan huñuruspam Moises nirqa:

—Uyariychik llapa mana kasukuqkuna: ¿Yaqachum kay qaqá tomanaykichikpaq yakuta pawarachimunman? —nispá.

¹¹Chaynata niruspanmi Moises altoman makinta hoqarispán tawnanwan iskaykama qaqata waqtarurqa hinaptinmi achka yaku pawaramuptin runakunapas chaynataq animalkunapas tomarqaku. ¹²Ichaqa Moiestawan Aarontan Tayta Dios nirqa:

—Israelpa mirayninkunaman chuya kasqaymanta yachachinaykichikpaq mana confiakuq kasqaykichikraykum ñoqapa qosqay allpamanqa paykunata mana yaykuchinkichikchu —nispá.

¹³Chay yakutam Meribawan suticharqaku. Chaypim Israelpa mirayninkuna Tayta Dioswan atipanakurqaku chaypitaqmi chuya kasqanta paykunaman qawachirqa.

Edom nacionniyoq runakuna Israelpa mirayninkunata harkakusqankumanta

¹⁴Cades lawmantam Moises huk kaqninta kacharqa Edom nacionpa reyninta kaynata nimunanpaq:

—Castayki Israel runakunapa tukuy ñakarishqantaqa yachankim. ¹⁵Abueloykum Egipto nacionman ripukuspa chaypi unay watakuna yachamurqaku. Aswanqa Egipto runakunam abueloykutapas hinaspa ñoqaykutapas ñakarichimuwarqaku.

¹⁶Chaymi Tayta Diosta qayakuptyku uyariykuwaspanku angelninta kacharqa hinaspam Egipto nacionmanta horqoramumarqaku. Kunanqa allpaykipa linderonwan tupaq Cades llaqta lawpiñam kachkaniku. ¹⁷Ruegakuykikum allpaykipa chawpinta pasarunaykupaq. Manam tarpusqa ukuntachu nitaq uvas huertantachu risaqqku, manataqmi pozoykipi yakutapas tomasaqqkuchu. Hatun ñanllanta rispaykum mana maylawmanpas muyusaqqkuchu allpaykita pasarunaykukama —nispá.

¹⁸Ichaqa Edom nacionpa reyninmi nirqa:

—Manam allpaypa chawpintaqa pasawaqchikchu, pasaptikichikqa qamkunawan peleaqmi lloqsimusaqqku —nispá.

¹⁹Hinaptinmi Israelpa mirayninkunañataq nirqaku:

—Hatun ñanllantam risaqqkuqa, sichum pozoykipi yakuta ñoqaykupas otaq animalniykupas tomaruspaqa pagapusqaykikum. Chaki-purilla pasarunaykutayá dejaykuwayku —nispá.

²⁰Ichaqa Edompa reyninmi nirqa:

—Manapunim pasawaqchikchu —nispá.

Paykunapa contranpim lloqsimurqa achkallaña tropayoy qari-qarillaña.

²¹Allpanku hawan pasanankuta harkakuptinkum Israelpa mirayninkunaqa huklaw ñannintaña pasakurqaku.

Aaronpa wañukusqanmanta

²²Israelpa mirayninkunam Cades llaqta lawmanta pasaspanku Hor sutiyoq orqoman chayarurqaku. ²³Edom nacionwan tupaq Hor sutiyoq orqopim Tayta Dios nirqa Moiestawan Aaronta:

²⁴—Aaronqa wañukuspam mana yaykunqachu Israelpa mirayninkunaman qosqay allpamanqa. Meriba lawpi yakuta qoptiy mana kasuwasqaykichikraykum payqa mana yaykunqachu. ²⁵Yaw Moises, qamyá Aarontawan churin Eleazarta pusay Hor sutiyoq orqoman. ²⁶Chaypim Sacerdote kaspan hinakunan pachanta horqonki hinaspam chay pachankunawanqa churin Eleazartaña pachachinki. Chaypim Aaron wañukunqa —nispá.

²⁷Tayta Diospa kamachisqanta hinam Moises rurarqa. Llapa runakuna qawachkap-tinkum Hor sutiyoq orqoman rirqaku. ²⁸Chaypim sacerdote kaspan hinakunan pachata Aaronmanta Moises horqospan chay pachakunawan pachachirqa Aaronpa churin Eleazartaña. Aaronmi wañukurqa chay orqopa puntanpi. Moiseswan Eleazarñataqmi chay orqomanta kutikamurqaku. ²⁹Aaronpa wañukusqanta yacharuspankum Israelpa llapallan mirayninkuna waqayllawanña lutokurqaku kimsa chunka punchaw.

Arad llaqtayoykunata Israelpa mirayninkuna vencerusqankumanta

21

¹Canaan casta runakunapa huknin reyninmi karqa Arad llaqtayoy runa. Payqa *yacharqa chay Neguev lawpim. Atarim sutiyoq ñanninta Israelpa mirayninku-

napa risqanta yacharuspanmi paykunawan pelearqa hinaspam wakinta presocharurqa.

²Hinaptinmi Israelpa mirayninkunañaataq Tayta Diosman prometekuspanku nirqaku:

—Kay runakunata vencerachiwaptikikuqa kay runakunapa llapallan llaqtanku-tam purmarachisaqku —nispa.

³Chaymi Israelpa mirayninkunapa mañakusqanta Tayta Dios uyarispan Canaan casta runakunata vencerachirqa chaymi runakunata wañuchispanku llaqtankutapas purmarachirqaku. Chayraykum chay sitiota suticharqaku Hormawan.

Broncemanta culebra rurasqankumanta

⁴Chay Hor sutiyoq orqomantam pasarqaku Israel casta runakuna Puka Lamar Qocha lawman Edom nacionta muyunankupaq. Runakunañaataqmi hukmanyarurqaku ñan risqankupi. ⁵Hinaspam Diospa contranpi chaynataq Moisespa contranpi rimaspanku nirqaku:

—¿Imapaqtaq Egipto nacionmanta horqomuwarqankiku kay chunniqpi wañunaykupaqqa? Manam mikuyapas nitaq yakupas kanchu. Amirunikuñam kay mana gustasqayku mikuytapas —nispa.

⁶Chaymi Tayta Dios kachaykamurqa venenoyoq culebrakunata, runakunata kachuruptinmi Israelpa mirayninkunamanta achkaq wañurqaku. ⁷Hinaptinmi chay runakunaqa Moisesman rispanku nirqaku:

—Huchallikurunikum Tayta Diospa contranpi hinaspa qampa contraykipi rimaspayku. Mañakuyá payta kay culebrakunata ñoqaykumanta chinkachinanpaq —nispa.

Chaymi Tayta Diosta Moises mañakurqa chay llapa runakunapaq. ⁸Hinaptinmi Moisesta Tayta Dios nirqa:

—Kay venenoyoq culebraman rikchakuqtayá ruray huk culebrata hinaspayá bandera kaspipa puntanman churay hinaptinmi culebrapa kachusqankuna chayta qawaspanku mana wañunqakuchu —nispa.

⁹Moisesmi broncemanta culebrata ruraruspan bandera kaspipa puntanman churarusqa. Hinaptinmi culebrakunapa kachusqan runakuna chay bronce culebrata qawaspanku mana wañurqakuchu.

Moab nacion muyusqankumanta

¹⁰Israelpa mirayninkunam chay sitiomanta pasaspanku Obot lawpi campamentonkuta sayachirqaku. ¹¹Obot lawmanta pasaspankum samarurqaku Moab nacionpa chimpan intipa qespimunan lawpi otaq chunniqpi kaq Ije-abarim sitiopi. ¹²Chay sitiomanta pasaspankum samarurqaku Zered Wayqopi. ¹³Chay wayqomanta pasaspankum samarurqaku Arnon Mayupa waklawninpi. Arnon Mayuqa kachkan Moab nacionpa chunniq law linderonpim, chay Arnon Mayuqa Moab naciontam rakin Amor casta runakunapa allpanmanta. ¹⁴Chayraykum Tayta Diospa guerrankunamanta willakuq libropi nichkan:

Sufa law allpapi Vaheb sitiontam pasarqaniku.

Wayqonkunatawan Arnon Mayu patantam rirqaniku.

¹⁵Ar llaqtaman chayaq mayupa patantam rirqaniku.

Moabpa linderonkamam pasarqaniku.

¹⁶Chay Arnon mayumantam rirqaku ^dBeer sutiyoq pozokama, chay pozopa kasqanpim Moisessta Tayta Dios nirqa:

—Runakunata huñumuy yakuta qonaypaq —nispa.

¹⁷Chayraykum Israelpa mirayninkuna takirqaku kaynata:

Pozomantayá yaku lloqsimuy.

Pozomantayá takillasunchik.

¹⁸Varankuwanmi jefekuna toqorqaku.

Runakuna kamachiqkunam

tawnankuwan kicharqaku.

Chay chunniqmantam Israelpa mirayninkuna rirqaku Matana sitio lawkama.

¹⁹Chay lawmantañataqmi rirqaku Nahaliel sutiyoq lawkama, chaymantañataqmi rirqaku Bamot sutiyoq lawkama. ²⁰Chaymantañataqmi rirqaku Moab nacionpi Qechwa Pampakama otaq Pisga Orqopa puntanmanta chunniq law qawana qechwakama.

Rey Sehonpa Israel runakuna vencesqanmanta

(Dt 2:26-37)

²¹Israelpa mirayninkunam Amor casta runakunapa reynin Sehonman kachaspan kaynata nichimurqaku:

²²—Ruegakuykim allpaykipa chawpinta pasarunaykupaq. Manam tarpusqa ukuntachu nitaq uvas huertantachu risaqqu, manataqmi pozoykipi yakutapas tomasaqqkuchu. Hatun ñanllanta rispaykum mana maylawmanpas muyusaqqkuchu allpaykita pasarunaykukama —nispa.

²³Ichaga Sehon sutiyoq reyqa manam munarqachu Israelpa mirayninkuna chay allpan pasananta chaymi llapallan tropankunata huñuruspan chunniqman lloqsirqa hinaspan Jahaza llaqta lawkama chayarusan Israelpa mirayninkunapa contranpi pelearqa. ²⁴Israelpa mirayninkunañataqmi peleaspanku vencerurqaku hinaspan allpankuta dueñochakuykurqaku Arnon Mayumanta qallaykuspa Jaboc Mayukama otaq Amon casta runakunapa linderonkama, chay Amon casta runakunapa linderonqa mana pasay atinam karqa.

²⁵Israelpa mirayninkunamá Amor casta runakunapa llapa llaqtankunata otaq Hesbon llaqtata dueñochakururqaku llapa llaqtachankunatawan hinaspan chaypiqa paykunaña *yacharqaku. ²⁶Hesbon llaqtaqa karqa Amor casta runakunapa reynin Sehonpa yachanan llaqtam. Chay Sehon sutiyoq reyqa Moab runakunapa ñawpaq punta reyninta venceruspan qechururqa allpanta Arnon Mayukama. ²⁷Chayraykum runakunapas rimaqqu kaynata:

Rey Sehonpa tiyanan

Hesbon llaqtaman hamuychik.

Yapamanta hatarichipayá

murallankunatapas perqaychik.

²⁸Hesbon llaqtamantam

kanananachkaq nina lloqsirqa.

Sehonpa llaqtanmantam

lenguachkaq nina lloqsirurqa.

^d21:16 Hebreo simipi Beer ninanqa “pozo” ninanmi.

- Moab nacionpi Ar llaqtatam kañarurqa.
 Arnonpi *yachaq runakunatam ruparurqa.
²⁹ Yaw Moab nacion runakuna,
 iqamkunaqa imallapiraq rikukunkichik!
 Quemos sutiyoq diospa runankuna,
 qamkunaqa chinkachisqañam kachkankichik.
 Quemos diosmi qari churikichiktapas lluptirachin.
 Quemos diosmi warmi churikichiktapas presocharachin.
 Amor casta runakunapa reynin
 Sehonwanmi chaynata rurarachin.
³⁰ Paykunatam vanceypaq-vencerurqaniku.
 Hesbon llaqtatam Dibon llaqtakama tuñirachirqaniku.
 Nofa llaqtakamam purmarachirqaniku tukuy imatapas.
 Medeba llaqtakamataqmi chayarun chay ninapas.

Basan nacionpa reynin vencesqankumanta

(Dt 3:1-11)

³¹Chaynapimá Israelpa mirayninkuna *yacharqaku Amor casta runakunapa allpanpi. ³²Moisesqa kacharqataqmi Jezer llaqtata wateqamunankupaqqas chaymi Israelpa mirayninkunaqa dueño chakuykurqaku chay llaqtapa llaqtachankunatapas. Chaypi yachaq Amor casta runakunatapas qarqorurqakumá. ³³Chaymantam muyurqaku Basan nacion lawman rinankupaq. Chaylawman richkaptinkum Basan nacionpa reynin Og llapallan tropankunapiwan lloqsimurqaku Edrei llaqta lawpi Israelpa mirayninkunawan peleananpaq. ³⁴Hinaptinmi Moiesta Tayta Dios nirqa: —Ama paytaqa manchakuychu. Qanmanmi qoykusqayki chay reytaqa, qos-qaykitaqmi runankunatapas allpantinta. Hesbon llaqtapi *yachaq Amor casta runakunapa reynin Sehonta hinam chay Rey Ogtapas ruranki —nispa.
³⁵Chaynapimá Rey Ogtaqa wañurachirqaku, wañurachirqakutaqmi churinkunatapas chaynataq llapallan runankunatapas. Manam pitapas puchurqakuchu hinaspa allpankutapas dueño chakuykurqaku.

Balaam sutiyoq runata Rey Balac qayachimusqanmanta

22 ¹Chaymanta pasaspankum Israelpa mirayninkuna samarurqaku Moab sutiyoq pampakunapi, chay pampakunaqa kachkan Jordan Mayupa wak-lawnin Jerico llaqtapa chimpanpim.

²Amor casta runakunapa contranpi Israel runakuna tukuy ima rurasqankutum Ziporpa churin Rey Balac yacharurqa. ³Moab nacionniyoq runakunapas anchallatañam mancharikurqaku Israelpa mirayninkunaqa achkallaña kasqankurayku. Chaynaqa Israelpa mirayninkunaraykumá Moab nacionniyoq runakunaqa ancha mancharisqallaña karqaku. ⁴Moab nacionniyoq runakunam Madian casta ancianokunata nirqaku: —Qorata bueyes mikuchkaq hinachiki kay runakunaqa muyuriqninchikpi imanchiktapas tukurunqaku —nispa.

Chay tiempopiqa Moab nacionpa reyninqa karqa Ziporpa churin Balacmi. ⁵Chayraykum payqa Beorpa churin Balaam sutiyoq runaman kacharqa. Balaam sutiyoq runaqa kachkarqa Petor llaqtapim, chay Petor llaqtaqa tarikurqa Eufrates Mayupa hichpan Amav lawpim. Balaam sutiyoq runaman nimunankupaqmá Rey Balac runankunaman kaynata nirqa:

—Egipto nacionmantam runakuna lloqsiramunku allpapas tapaykuq, kunanqa hichpa-llyaypiñam samaruspa kachkanku. ⁶Chaylla hamuspaykiyá kay runakunata ñakaykapuway, paykunaqariki ñoqamantaqa aswan atinyoqmi kachkanku. Ichapas ñakaykuptikiqa venceruspay allpaymanta qarqoruyman. Noqazariki yachanim pipaqqas mañakuptikiqa bendecisqa kasqanta chaynataq ñakaykuptikipas ñakasqa kasqanta —nispa.

⁷Chaynapim Moab nacionniyoq ancianokuna chaynataq Madian castapa ancianonkuna Balaam sutiyoq runaman adivinaqpa pagonta apaspanku pasarqaku. Balaampa kasqanman chayaruspankuñataqmi Rey Balacpa kunasqanta willarqaku. ⁸Hinaptinmi Balaamñataq paykunata nirqa:

—Kunan tutaqa kaypiyá samaychik. Tayta Diospa niwasqanta hinam paqarinña willasqaykichik —nispa.

Chaynapimá Moab nacionmanta riq ancianokunaqa Balaampa kasqanki samarurqaku. ⁹Ichaqa Diosmi Balaaman rikuriyuspan nirqa:

—¿Pikunataq kay samakuqkunaqa? —nispa.

¹⁰Chaymi Balaamñataq Diosta nirqa:

—Moab nacionpa reynin Ziporpa churin Balacmi kaynata kunamuwasqa: ¹¹“Egipto nacionmantam runakuna lloqsiramun allpapas tapaykuq chaynaqa hamuspaykiyá ñakaykapuway, icharaqpas chaynapiqa contrankupi peleaspay qarqoruyman” nispa.

¹²Hinaptinmi Balaamta Dios nirqa:

—Ama paykunawanqa riychu, amataq chay runakunatapas ñakamuychu. Paykunaqa ñoqapa bendecisqay runakunam —nispa.

¹³Achikyaruptinmi Rey Balacpa kachamusqan kamachikuqkunata Balaam nirqa:

—Kutikuychik llaqtaykichikman, Tayta Diosmi mana munanchu qamkunawan rinayta —nispa.

¹⁴Moab nacionpi kamachikuqkunam kutiruspanku Rey Balacta nirqaku:

—Balaamqa manam ñoqaykuwan hamuyta munanchu —nispa.

¹⁵Ichaqa Rey Balacmi yapatawan kacharqa aswan achkataña hinaspa ancha reqsisqa kamachikuqkunataña. ¹⁶Balaampa kasqanman chayaruspanku Ziporpa churin Rey Balacpa kunasqanta nirqaku:

—Ama hina kaspaykiyá ama demoramuspa chaylla hamuruy. ¹⁷Ñoqaqa ancha-llaña reqsisqa runatam rurasqayki. Imam mañawasqaykitapas rurasqaqtaqmi. Hamuspaykiyá kay runakunata ñakaykapuway —nispa.

¹⁸Ichaqa Balaanmi kaynata nirqa:

—*Yachasqan palacionpi huntataña qori-qollqeta Rey Balac qowaptinpas yupaychasqay Tayta Diospa kamachiwasqanpa contranpiqa manam imatapas ruraymanchu. ¹⁹Chaywanpas ama hina kaspayá kunan tuta kaypi samakuychik. Kunan tutam yachaykusaq imatawanraqsi Tayta Dios niwananta —nispa.

²⁰Chay tutam Balaanman Dios rikuriyuspan nirqa:

—Chay runakuna pusaqniki hamuptinqa riyá paykunawan ichaqa ñoqapa nisqallaytam ruranki —nispa.

Diospa angelninwan Balaam tuparusqanmanta

²¹Achikyaruptinmi Balaamqa asnonpi sillakuykuspan Moabpi kamachikuqkunawan rirqa. ²²Aswanqa Diosmi piñakurqa Balaampa risqanwan. Chaymi Tayta Diospa angelnin paypa contranpi ñanpi sayarurqa, chayqa pasakurqa iskay serviqninkunawan compañachikuspa asnonpi sillasqa richkaptinmi. ²³Chay asnonmi Tayta Diospa

angelninta ñanpi espadan hapirisqata rikururqa hinaspa ñanmanta muyuruspan chakrantaña rirqa ichaqa Balaanmi asnonta maqarqa ñanman kutinapaq. ²⁴Aswanqa Tayta Diospa angelninmi uvas huertakunapa chawpin riq kichki ñanpi sayarurqa, sayarurqaqa kaylawnin-waklawnin rumiwan perqasqa kasqanraykum. ²⁵Chay angelta asno huktawan rikuruspanmi perqa kuchuntaña rispan Balaampa chakinta perqaman qemirurqa chaymi Balaamqa asnonta yapatawan maqarqa. ²⁶Ichaqa Tayta Diospa angelninmi ñawparuspan manaña pasay atina kichki ñanpi sayarurqa. ²⁷Hinaptinmi chay asnoqa Tayta Diospa angelninta rikurusqanrayku pampamanña sirikuykurqa. Chaymi Balaam rabiuruspan tawnanwan asnonta waqtaparurqa. ²⁸Chay ratopim asnota Tayta Dios rimarirachirqa hinaptinmi Balaamta chay asno nirqa:

—¿Imanarqaykitaq kimsakamaña maqawanaykipaq? —nispa.

²⁹Chaymi Balaamñataq nirqa:

—Burlakuwasqaykiraykum maqayki. Makiypi espada kaptinqa kunallanmi wañurachikiman —nispa.

³⁰Chaymi asnoñataq Balaamta nirqa:

—¿Manachum Ñoqaqa asnoyki kani? ñoqaqariki unayña sillakusqayki asnoykim kani, manam huk kutillatapas kaynataqa ruraraqykichu —nispa.

Hinaptinmi Balaamñataq nirqa:

—Arí chaynam —nispa.

³¹Balaamta Tayta Dios qawarirachiptinmi chayraq rikururqa paypa angelninta, chay angelqa espadanta hapispam ñanpi sayachkasqa. Chaymi Balaam qonqoranpa pampakama kumuykurqa. ³²Hinaptinmi Tayta Diospa angelnin payta nirqa:

—¿Imanasqataq kimsakamaña asnoykita maqaparunki? Ñoqaqa hamurqani qamta harkanaypaqmi, kay risqaykiqa qampa munasqaykiman hinallam.

³³Asnoqa rikuruwaspanmi ñawpaqniymanta muyururqa kimsa kutikama, mana chaynata ruranmanchu karqa hinaptinqa qamtam wañurachikiman karqa, asnoykitam ichaqa mana wañuchiymanchu karqa —nispa.

³⁴Hinaptinmi Balaamñataq Tayta Diospa angelninta nirqa:

—Huchallikurunim. Ñawparuspa ñanpi sayarusqaykitaqa manam yacharqanichu. Mana allinpaq rikchakapusuptikiqa kutikusaqyá —nispa.

³⁵Ichaqa Tayta Diospa angelninmi Balaamta nirqa:

—Hinatayá riy chay runakunawan aswanqa ñoqapa nisqallaytam rimamunki —nispa.

Balaamta Rey Balac chaskisqanmanta

Chaymi Balaam rirqa Rey Balacpa kachamusqan runakunawan. ³⁶Balaampa risqanta Rey Balac yacharuspanmi chaskiqnin rirqa Arnon Mayupa hichpan Moab llaqtakama. Chay llaqtaqa kachkan Arnon Mayupa hichpanpi kaq Moab allpapa linderonpiñam. ³⁷Rey Balacmi Balaamta nirqa:

—¿Manachu kikiypuni qamtaqa qayachimurqayki? ¿Imanasqataq manaqa hamuyta munarqankichu? ¿Manachum ñoqaqa llumpa-llumpay reqsisqataña ruraykiman? —nispa.

³⁸Hinaptinmi Balaamñataq Rey Balac nirqa:

—Arí, hamurqanim qawaykuqniki. Aswanqa manam munasqaytachu rimasaq, Diospa rimachiwassallantam rimasaq —nispa.

³⁹Balaanmi pasarqa Rey Balacwan Quiriat-huzot llaqtaman. ⁴⁰Chaypim Rey Balac nakachirqa toronkunatawan ovejankunata. Chaynataqa rurachirqa Balaanman chaynataq compañaqnin kamachikuqkunaman convidananpaqmi.

⁴¹ Paqarinnintinmi Rey Balac pusarqa Balaamta Bamot-baal Moqoman. Chay sitio-mantam qawarirqaku Israelpa mirayninkunapa campamentonpa patankunallata.

23 ¹ Chaymi Balaam nirqa Rey Balacta:

—Kaypi hatarichipuway qanchis altarkunata hinaspayá nakamuy qanchis torokunatawan qanchis carnerokunata —nispa.

² Rey Balacmi rurarqa Balaampa nisqanta hina. Chaymi Rey Balacpiwan Balaam animalkunata wañuchispanku kañarqaku sapa altarpi huk torota chaynataq huk carnerota.

³ Chaymantam Rey Balacta Balaam nirqa:

—Lliw kañanayki animalpa ladonpi sayaykuchkay. Ñoqañataqyá rirusaq, ichapas Tayta Dioswan tuparamuyman. Imapas nimuwasqantam willasqayki —nispa.

Israel casta runakunapa favorninpi Balaam rimarisqanmanta

Chaynata niruspanmi Balaamqa pasarqa qala orqo lawman, ⁴ chaypim Dios rikuriykurqa hinaptinmi Balaamñataq nirqa:

—Qanchis altarkunata perqarachispaymi sapa altarpi huk torotawan huk carnerota ofrecemurqayki —nispa.

⁵ Rimanapaq Balaamta yachaykachispanmi Tayta Dios nirqa:

—Rey Balacman kutispaykim nisqayta hinalla nimunki —nispa.

⁶ Balaam kutiruptinmi Rey Balacqa Moab nacionpi llapallan kamachikuqkunapiwan kañasqanku animalpa ladonpi sayachkasqa. ⁷ Hinaptinmi Balaam kaynata rimarirqaq:

Aram nacionmantaraqmi

Rey Balac pusachimuwarqa.

Intipa qespimunan law orqomantaraqmi

Moab nacionpa reynin pusachimuwarqa.

Paymi kunamuwarqa:

“Hamuspayki Jacobpa mirayninkunata ñakaykapuway” nispa.

“Hamuspayki Israelpa mirayninkunata ñakaykapuway” nispa.

⁸ Ichaqa Diospa mana ñakasqankunataqa

¿imanispaytaqsi ñoqaqa ñakayman?

Paykunapaq mana allinta mana munachkaptinqa

¿imaynataq mana allintaqa rimariyman?

⁹ Kay alto orqokunamantam paykunata qawariykuni.

Kay moqokunamantam paykunata rikuykuni.

Paykunaqa sapaqchakuspa *yachakuq runakunam.

Wakin nacionkunamantapas rakisqa runakunam.

¹⁰ Ñutu allpa hinaña Jacobpa mirayninkunataqa

¿pitaqsi yupayta atinman?

Wakillan kachkaptinkupas Israelpa mirayninkunataqa

¿hayka kasqankutapas pitaqsi yachanman?

iIma allinraq kanman wak allin ruraq runakuna

hina ñoqapas wañukuptyyqa!

iIma allinraq kanman paykunapa wañukuyninta

hina ñoqapas chinkaruptyyqa!

¹¹ Hinaptinmi Rey Balacñataq reclamarqa Balaamta:

—¿Imatataq nichkanki? Enemigoykunata ñakanaykipaqmi ñoqaqa pusachimur-qayki, aswanqa paykunapa favorninpiraqmi qamqa rimarichkanki —nispa.

¹²Hinaptinmi Balaamñataq nirqa:

—Ñoqaqa nirqaykiñam Tayta Diospa rimachiwaspallanta rimanaypaq —nispa.

¹³Rey Balacñataqmi nirqa:

—Hakuchik huklaw sitioman, chaymantañam lliw campamentota mana rikuch-kaspapas patallantapas qawaykamunki chaynapi ñakaykapamuwanaykipaq —nispa.

¹⁴Chaymi Rey Balac pusarqa Balaamta Pisga Orqopi kaq Zofim patakama.

Balaanmi chaypi qanchis altarkunata hatarichispan sapa altarpi wañuchispa ka-ñarqa huk torotawan huk carnerota.

¹⁵Chaypim Rey Balacta nirqa:

—Lliw kañanayki animalpa ladonpi sayaykuchkay. Ñoqañataqyá rirusaq, icha-pas Tayta Dioswan tuparamuyman —nispa.

¹⁶Balaanman Tayta Dios rikuriykuspanmi yachachirqa kaynata:

—Rey Balacman kutispaykiqa nisqayta hinallam nimunki —nispa.

¹⁷Balaam kutiruptinmi Rey Balacqa Moab nacionpi kamachikuqkunapiwan ka-ñasqanku animalpa ladonpi suyachkasqaku. Hinaptinmi Rey Balac tapurqa:

—¿Imanimusurqankitaq Tayta Diosqa? —nispa.

¹⁸Chaymi Balaam kaynata rimarirqa:

iYaw Balac, qamqa hatarimuyá!

iYaw Ziporpa churin, qamqa uyariwayá!

¹⁹Diosqa manam runakuna hinachu.

Manam payqa llullakunmanchu.

Piensasqantapas manam cambianmanchu.

Imapas rimasqantaqa ruranqapunim.

Imapas nisqantaqa cumplinqapunim.

²⁰Runankunapa favorninpi rimanaypaqmi ñoqataqa kamachiarqa.

Manam harkakuymanchu

Diospuni bendecichkaptinqa.

²¹Jacobpa mirayninkunataqa

manam pipas huchayoqmi ninmanchu.

Israel casta runakunataqa

manam pipas mana allin ruraqmi ninmanchu.

Yupaychasqanku Tayta Diosqa

paykunawanmi kachkan.

Reyninkuta hinam paykunaqa

payta alabachkan.

²²Llumpay kallpasapallañam monte toroqa.

Chayna kallpawanmi Diospas paykunata

Egipto nacionmanta horqomurqa.

²³Jacobpa mirayninpa contranpiqa

manam brujopas atinmanchu.

Israelpa mirayninpa contranpiqa

manam adivinaqpas atinmanchu.

Kunanqariki Jacobpa mirayninkunatam ninqaku.

Kunanqariki Israelpa mirayninkunatam ninqaku:

“iMayna admirakuypaqmi qamkunarayku

Diospa rurasqanqa!” nispa.

²⁴ Kay llapa runakunaqa leon hinam hatarichkanku.

Kay llapa runakunaqa leon hinam chutaparikuchkanku.

Manam samaykunqachu wañuchisqanpa yawarninta llaqwanankama.

²⁵ Hinaptinmi Rey Balacñataq nirqa Balaamta:

—Wak runakunata ñakaykuyta manaña atispaykiqa amataqyá bendeciontapas rimaytaqchu —nispa.

²⁶ Chaymi Balaamñataq nirqa:

—¿Manachum ñoqaqa nirqayki: “Tayta Diospa niwasqallantam rurasqa” nispay?

²⁷ Chaymi Rey Balacñataq nirqa:

—Hakuchik huklaw sitiomanña ichapas chay sitiomantaqa Dios munanman ña-kaykapuwanaykipaq —nispa.

²⁸ Chaynapim Rey Balacqa púsarqa Balaamta Peor sutiyoq orqopa puntaman. Chay sitio-mantam sutillata rikurqaku tukuy chunniq pampata. ²⁹ Chaymi Balaam nirqa Rey Balacta:

—Kaypi hatarichipuway qanchis altarkunata hinaspañataq nakamuy qanchis torotawan qanchis carnerota —nispa.

³⁰ Chaynapim Rey Balac rurarqa Balaampa tukuy kamachisqanta hinasпам wa-ñuchispa kañarqa huk torotawan huk carnerota sapa altarpi.

24 ¹ Israel casta runakunata Tayta Dios bendeciy munasqanta Balaam ya-charuspanmi manaña rirqañachu wakin kutikunapi hinaqa Diospa imam nimunanta uyariq, payqa chunniq lawmanñam qawarirqa. ² Israel casta runa-kunata aylipuralla samasqankuta qawachkaptinmi Diospa Espiritun Balaamta huntaykurqa. ³ Chaymi Balaam kaynata rimarirqa:

Beorpa churin ñoqa Balaanmi,

imakunapas allinta qawaq ñoqa Balaanmi,

⁴ Diospa rimasqankuna uyariq ñoqa Balaanmi,

Tukuy Atiyniyoq Diospa qawachisqan

qawaq ñoqa Balaanmi,

mosqoypi hina kaspay revelacionkuna

qawaq ñoqa Balaanmi kaynata nini:

⁵ Jacobpa miraynin runakuna,

imayna kuyayllapaqmi karpaykikunaqa!

Israelpa mirayninkuna,

imayna kuyayllapaqmi *yachanaykikunaqa!

⁶ Qamkunaqa rikchakunkichik

seqella plantasqa palmera sachakunamanmi

chaynataq mayu patanpi huertakunamanmi.

Qamkunaqa rikchakunkichik

Tayta Diospa plantasqan aloes plantakunamanmi

chaynataq yaku patanpi cedro sachakunamanmi.

⁷ Israel casta runakunaqa

manam yakumantapas muchunqakuchu.

Tukuy ima tarpukusqankupaqpas
manam yakuqa pisinqachu.
Reyninkuqa Rey Agagmantapas aswan
hatunraqmi kanqa.

Payqa hatun munaychakuqmi kanqa.

⁸ Paykunataqa Diosmi Egipto nacionmanta horqomurqa.

Monte toro hina kallpasapallañam payqa.

Israel casta runakunaqa

enemigon nacionkunatapas pasaypaqtam tukurunqa.

Israel casta runakunaqa

enemigonkunapa tulluntapas ñutuypaqmi-ñutuparunqa.

Paykunaqa enemigonkutam

flechankuwan tuksiypaq-tuksiparunqa.

⁹ Paykunaqa leon hinaraqmi kurkuykunpas.

Paykunaqa china leon hinaraqmi waqtapanpas.

¿Pitaqsi atinman rikchachiytaqa?

iDiospa bendecisqanyá kachun

bendecisuqnikichik runaqa!

iDiospa ñakaspqanyá kachun

ñakasuqnikichik runaqa!

Hamuq punchawkunapaq Balaam imam rimarisqanmanta

¹⁰ Balaampa nisqanta uyarispanmi Rey Balac anchallataña rabiaturqa hinaspan
rabiamanta makintapas taqllakuspanraq Balaamta nirqa:

—Enemigoykunata ñakanaykipaqmi qayachimurqayki, aswanqa kimsakamañam
paykunapaq bendicionta mañakurunki. ¹¹ Chaynaqa wasikimanyá kutikuy. Ñoqaqa
allin reqsisqatam ruraykiman karqa aswanqa Tayta Diosmi harkakurun —nispá.

¹² Chaymi Balaamñataq nirqa:

—Ñoqapas nimirqaniñam kachamuwasqayki runakunata: ¹³ “*Yachasqayki
palaciopi huntataña qori-qollqeta qowaptikipas, Tayta Diospa kamachiwasqanpa
contranpiqa manam imatapas ruraymanchu. Allin kaqtapas otaq mana allin kaqta-
pas kikiillaymantaqa manam ruraymanchu, Tayta Diospa niwasqallantam rimasaq”
nispá. ¹⁴ Arí kunanqa llaqtaymanmi kutikusaqña aswanqa willaykusqaykiyá hamuq
tiempokunapi runaykikunata wak runakuna imam ruranankumanta —nispá.

¹⁵ Balaanmi kaynata rimarirqa:

Beorpa churin ñoqa Balaanmi,
imakanapas allinta qawaq ñoqa Balaanmi,

¹⁶ Diospa rimasqankunata uyariq

ñoqa Balaanmi,

Alto-altopi kaq Diospa tanteasqankuna yachaq

ñoqa Balaanmi,

Tukuy Atiyniyoq Diospa qawachisqan qawaq

ñoqa Balaanmi,

mosqoypi hina kaspay revelacionkuna qawaq

ñoqa Balaanmi kaynata nini:

- ¹⁷ Rikuchkaniñam aswanqa manam kunankuna kaqtachu, qawachkaniñam aswanqa manam hichpallapi kaqtachu. Lucerom Jacobpa mirayninmanta lloqsimunqa. Munayniyoq reymi Israelpa castamanta hatarimunqa. Moabpa castan runakunapa umantam taqñunqa. Setpa llapallan mirayninkunatam ñutuparunqa.
- ¹⁸ Edompa allpantam dueñoachakunqa. Seir Orqopi kaq enemigonkunatam vencenqa. Israelpa castankunaqa atiywanmi ruranqa.
- ¹⁹ Jacobpa mirayninmantam munaychakuq lloqsinqa. Payqa llaqtapi puchuqkunatam chinkachinqa.
- ²⁰ Amalec casta runakunapa allpan lawman Balaam qawarispanmi kaynata rimarirqa:

Amalec nacionqa wakin nacionkunamantapas ancha reqsisqallañam.
Chaywanpas wiñaypaq tuñichisqa kaspam purmarunqaña.

- ²¹⁻²² Balaamqa Cain casta runakunatapas qawarispanmi kaynata rimarirqa:

Cainpa mirayninkuna, amparakunayki sitiokuna mayna seguroña kaptinpas, qesachakuq hina qaqa rumikunapi yachaptikipas, chay qesaykiqa kañasqam kanqa. Asiria lawmanta hamuqkuna presocharusuptikichikmi chaynaqa kankichik.

- ²³ Balaamqa rimarirqataqmi:

Ay ¿piraq kawsanqa tukuy kaykunata Dios ruraptinqa?

- ²⁴ Chipre islamantam buquekuna hamunqa. Hinaspam Asiria nacionpi munaychakunqa. Heberpa mirayninkunapim munaychakunqa. Ichaqa chay munaychakuqkunapas wiñaypaqmi puchukarunqa.

- ²⁵ Chaymantam llaqtanman Balaam kutikurqa, Rey Balacpas ñannintam pasakurqa.

Baal Peor sutiyoq taytachata adorasqankumanta

25 ¹ Israelpa mirayninkuna Sitim lawpi samaruptinkum paykunamanta kaq qarikuna Moab nacionniyoq warmikunawan huchallikuyta qallaykurqaku. ² Chay warmikunam taytacha-mamachaman imapas ofrecesqankuta chay runakunaman convidarqa hinapinmi mikuspanku Moab casta runakunapa taytachankuta adorarqaku. ³ Chaynapimá Israel casta runakunaqa qatirqaku Baal-

peor sutiyoq taytachataña adoranankupaq, chayraykum Tayta Diosqa paykunapa contranpi anchallataña piñakururqa. ⁴Hinasпам Moisesta nirqa:

—Chay huchallikuy runakunapa llapallan kamachiqninkunata huñuruspayá ñoqa Tayta Diospa qayllaypi warkurachiy, paykunataqa llapa runapa qawasqantam warkurachinki, chaynapiñam Israel casta runakunapa contranpi ancha piñakuyniyqa taninqa —nispa.

⁵Chaymi Israel casta runakunapa kamachiqninkunata Moises nirqa:

—Baal-peor sutiyoq taytachaman aysaypaq-aysachikuq castaykichiktam sapa-kama wañuchinkichik —nispa.

⁶Diosman asuykuna karpapa punkunpi Moiseswan Israel casta runakuna wachakptinkum, llapallankupa qawasqanta huk kaqnin Israel casta runa kikinpa karpanman pusaykurqa Madian casta warmita. ⁷Chayta rikuspanmi Aaronpa willkan otaq Eleazarpa churin sacerdote Finees chay huñunakusqankumanta lloqsispan lanzata aparikurqa. ⁸Hinasпам chay warmi pusaykuq runapa karpanman yaykuruspan iskayninkuta wixsanpatakama lanzawan pasarachirqa. Chayñam Israel casta runakunata wañuchiq peste onqoyqa tanirurqa. ⁹Chaywanpas ñam wañururqakuña is kay chunka tawayoq waranqa runakuna.

¹⁰Chaymi Moisesta Tayta Dios nirqa:

¹¹—Aaronpa willkan otaq Eleazarpa churin sacerdote Fineesmi Israel casta runakunapa contranpi piñakuyniyta tanirachin, payqa ñoqamanta sientisqanraykum piñakuyninpi chay runata wañurachirqa. Chayraykum Israel casta runakunapa contranpi llumpayllataña piñakuchkaspaypas paykunataqa manaña tukururanichu. ¹²Chaynaqa niyá paywan hawkayay contratota rurasqaymanta. ¹³Ñoqamanta sientisqanraykum paywanpas chaynataq mirayninkunawanpas contratota rurachkani chaynapi sacerdoteykunaña wiñaypaq kanankupaq. Chaynataqariki rurachkani Israel casta runakunapa huchankunatapas pampachaykachisqanraykum —nispa.

¹⁴Madian casta warmiwan kuska wañuruq runaqa karqa Salupa churin Zimrim, chay Zimri sutiyoq runaqa karqa Simeon ayllupa jefenmi. ¹⁵Chay Madian casta warmiñataqmi karqa Zurpa churin Cozbi. Chay Zur sutiyoq runaqa karqa Madian casta runakunapa huk kaqnin kamachiqninmi.

¹⁶Tayta Diosmi Moisesta nirqa:

¹⁷Madian casta runakunawan peleaspayá venceruychik. ¹⁸Paykunaqa engañasurqankichikmi Baal-peor sutiyoq taytachankuwan, engañasurqankichiktaqmi chay Madian casta kamachikuqpa warmi churin Cozbiwanpas. Chay warmiqariki karqa paykunapa ayllunmi. Baal-peor sutiyoq taytachata castiganaypaqmi peste onqoyta kachaykamurqani chaymi chay Cozbi sutiyoq warmipas lanzawan wañuchisqa karqa.

Israel casta runakunaqa mosoqmanta yupasqa kasqankumanta

26 ¹Chay peste onqoy taniruptinmi Moiestawan sacerdote Aaronpa churin Eleazarta Tayta Dios nirqa:

²—Israelpa llapa mirayninkunamantam ayllunkuna hina is kay chunka watayoqmanta hanayman guerrapi peleay atiqkunata yupankichik —nispa.

³Chaymi Jordan Mayupa hichpan Moab sutiyoq pampapi otaq Jerico llaqtapa chimpanpi Moisespiwan sacerdote Eleazar runakunata kamachirqa. ⁴Kamachirqaqa is kay chunka watayoqmanta hanayman imaynam Tayta Diospa kamachisqanpi hina yupanankupaqmi.

Egipto nacionmanta lloqsimuq Israelpa mirayninkunam karqa kaykuna:

⁵Israelpa piwi churin Ruben ayllumanta kaq runakunam lloqsirqa churin Enocpa mirayninkuna, churin Falupa mirayninkuna, ⁶Hezronpa mirayninkuna hinaspa Carmipa mirayninkuna. ⁷Chaynapimá Ruben ayllumanta yupasqakunaqa karqa tawa chunka kimsayoc waranqa qanchis pachak kimsa chunkan runakuna. ⁸Falupa churinmi karqa Eliab, ⁹Eliabpa churinkunañataqmi karqa Nemuél, Datan hinaspa Abiram. ¹⁰Datanwan Abiramqa runakunapa cabecillanmi karqa. Kay iskayninkumá Coreypa umachasqankunawan huñunakuruspanku Moisespa hinaspa Aaronpa contranpi hatarirqaku. Chaynataqa ruraraqaku Tayta Diospa contranpi hatarispankum chaymi allpa kicharikuykuspan millpururqa Datantawan Abiramta chaynataq Coreytapas. Chaypitaqmi iskay pachak pichqa chunkan runakunapas ninapa rupasqan wañururqaku. Chaynaqa pasakurqa manaña masta ruranankupaqmi. ¹¹Chaywanpas Coreypa churinkunaqa manam wañurqakuchu.

¹²Simeon ayllumanta kaq runakunam lloqsirqa Nemuelpa miraynin, Jaminpa miraynin, Jaquinpa miraynin, ¹³Zerapa miraynin hinaspa Saulpa miraynin. ¹⁴Chaynaqa Simeonpa ayllumanta kaqkunaqa karqa iskay chunka iskayniyoq waranqa iskay pachaknin runakunam.

¹⁵Gad ayllumanta kaq runakunam lloqsirqa Zefonpa mirayninkuna, Haguipa mirayninkuna, Sunipa mirayninkuna, ¹⁶Oznipa mirayninkuna, Eripa mirayninkuna, ¹⁷Arodpa mirayninkuna hinaspa Arelipa mirayninkuna. ¹⁸Chaynapimá Gad ayllumanta yupasqakunaqa karqa tawa chunka waranqa pichqa pachaknin runakuna.

¹⁹Juda sutiyoq runapa churinkunam karqa Er hinaspa Onan, ichaqa paykunaqa Canaan allpapi kachkaspallaraqmi wañukurqaku. ²⁰Chaynaqa Juda ayllumanta lloqsirqa runakunaqa karqa kaykunam: Selapa mirayninkuna, Farespa mirayninkuna hinaspa Zerapa mirayninkuna. ²¹Farespa churinkunañataqmi karqa Hezron hinaspa Hamul. ²²Chaynapimá Juda ayllumanta yupasqakunaqa karqa qanchis chunka soqtayoc waranqa pichqa pachaknin runakuna.

²³Isacar ayllumanta kaq runakunam lloqsirqa Tolapa mirayninkuna, Fuapa mirayninkuna, ²⁴Jasubpa mirayninkuna hinaspa Simronpa mirayninkuna. ²⁵Chaynapimá Isacar ayllumanta yupasqakunaqa karqa soqta chunka tawayoc waranqa kimsa pachaknin runakuna.

²⁶Zabulon ayllumanta kaq runakunam lloqsirqa Seredpa mirayninkuna, Elonpa mirayninkuna hinaspa Jahleelpa mirayninkuna. ²⁷Chaynapimá Zabulon ayllumanta yupasqakunaqa karqa soqta chunka waranqa pichqa pachaknin runakuna.

²⁸Joseypa churinkunamantam karqa Manases ayllu hinaspa Efrain ayllu. ²⁹Manases ayllumanta kaq runakunam lloqsirqa Maquirpa mirayninkuna, Maquirpa churin Galaadpa mirayninkuna, ³⁰Galaadpa mirayninkunamantam lloqsirqa Jerzerpa mirayninkuna, Helecpa mirayninkuna, ³¹Asrielpa mirayninkuna, Siquempa mirayninkuna, ³²Semidapa mirayninkuna hinaspa Heferpa mirayninkuna.

³³Heferpa churin Zelofehad sutiyoq runapaqa manam qari churinkuna qarqachu, kaspapa-karqa warmi churinkunallam. Chay warmi churinkunam karqa Maala, Noa, Hogle, Milca hinaspa Tirsá. ³⁴Chaynapimá Manases ayllumanta yupasqakunaqa karqa pichqa chunka iskayniyoq waranqa qanchis pachaknin runakuna.

³⁵Efrain ayllumanta kaq runakunam lloqsirqa Sutelapa mirayninkuna, Bequerpa mirayninkuna hinaspa Tahanpa mirayninkuna. ³⁶Sutelapa mirayninkunaqa karqa Eranpa mirayninkunam. ³⁷Chaynapimá Efrain ayllumanta yupasqakunaqa karqa kimsa chunka iskayniyoq waranqa pichqa pachaknin runakuna. Chaynamá qarqaku Josey ayllumanta kaq casta runakunaqa.

³⁸Benjamin ayllumanta kaq runakunam lloqsirqa Belapa mirayninkuna, Asbelpa mirayninkuna, Ahirampa mirayninkuna, ³⁹Sufampa mirayninkuna hinaspa Hufampa mirayninkuna. ⁴⁰Bela castamanta kaq runakunam karqa Ardpa mirayninkuna hinaspa Naamanpa mirayninkuna. ⁴¹Chaynapimá Benjamin ayllumanta yupasqaku-naqa karqa tawa chunka pichqayoq waranqa soqta pachaknin runakuna.

⁴²Dan ayllumanta kaq runakunam lloqsirqa Suhampa mirayninkuna. Paykunamá karqa Danpa mirayninkuna. ⁴³Chaynapimá Suham castamanta yupasqakunaqa karqa soqta chunka tawayoq waranqa tawa pachaknin runakuna.

⁴⁴Aser ayllumantañataqmi lloqsirqa Imnapa mirayninkuna, Isuipa mirayninkuna hinaspa Beriapa mirayninkuna. ⁴⁵Beria castamanta kaq runakunam lloqsirqa Heberpa mirayninkuna, Malquielpa mirayninkuna. ⁴⁶Aser sutiyoq runapaqa karqataqmi warmi churinpas Sera sutiyoq. ⁴⁷Chaynapimá Aser ayllu yupasqakunaqa karqa pichqa chunka kimsayoq waranqa tawa pachaknin runakuna.

⁴⁸Neftaliy ayllumanta kaq runakunam lloqsirqa Jahzeelpa mirayninkuna, Gu-nipa mirayninkuna, ⁴⁹Jezerpa mirayninkuna hinaspa Silempa mirayninkuna. ⁵⁰Chaynapimá Neftaliy ayllumanta yupasqakunaqa karqa tawa chunka pichqayoq waranqa tawa pachaknin runakuna.

⁵¹Chaynaqa Israelpa mirayninkunata yuparuptinkum karqa soqta pachak hukniyoq waranqa qanchis pachak kimsa chunkan runakuna.

Diospa prometesqan allpaqa imaynam partisqa kanamanta

⁵²Tayta Diosmi Moisesta nirqa:

⁵³—Chay yupasqa kasqankuman hinamá partinki herencia allpataqa. ⁵⁴Achka ayllu kaqkunamanmi qonki hatunnin herenciata, pisi kaqkunamanñataqmi qonki taksan kaqta. Chaynaqa sapa ayllukunamanmá herencia allpataqa qonki yupasqa kasqankuman hina. ⁵⁵Allpataqa partinki sorteaspa, sapakamam abuelonkupa ayllunman hina herenciataqa chaskinqaku. ⁵⁶Chaynaqa suerteaspa achkapas otaq asllapas kasqankuman hina herenciankutaqa partinki.

Leviy ayllu runakuna yupasqa kasqankumanta

⁵⁷Leviy ayllumanta yupasqa kaqkunam karqaku Gersonpa mirayninkuna, Coatpa mirayninkuna hinaspa Meraripa mirayninkuna. ⁵⁸Leviy ayllumanta kaqmi karqa Libnipa mirayninkunapas, Hebronpa mirayninkunapas, Mahlipa mirayninkunapas, Musipa mirayninkunapas hinaspa Coreypa mirayninkunapas.

Coatpa mirayninmi karqa Amram. ⁵⁹Egipto nacionpiraq Leviypa mirayninkuna kachkaptinmi nacerqa Jocabed sutiyoq warmi, chay warmiwanmi casarakurqa Amram. Paykunapa wawa-churinmi karqa Aaron, Moises hinaspa paninku Mariapas. ⁶⁰Aaronpa churinkunam karqa Nadab, Abiu, Eleazar hinaspa Itamar. ⁶¹Ichaqa Nadabwan Abiumi wañururqaku Tayta Diospaq mana kamachisqan inciensota qontichisqankurayku.

⁶²Huk killayoqmanta hanayman Leviy ayllu runakunata yupasqankum karqa iskay chunka kimsayoq waranqa qarikuna. Wakin Israel ayllukunawanqa manam yupasqachu karqa Leviy ayllukunaqa. Chaynaqa karqaku Israel wakin ayllukunawan herencia allpata mana chaskisqankuraykum.

⁶³Israelpa mirayninkunatamá Moisespiwan Sacerdote Eleazar yuparqa Jordan Mayupa hichpan Jerico llaqtaqa chimpanpi otaq Moab sutiyoq pampakunapi. ⁶⁴Kay yupasqankupi-

qa manañam karqañachu Moiseswan sacerdote Aaronpa Sinai sutiyoq chunniqpi yupasqan runakunaqa. ⁶⁵Chay wañuruq runakunamantaqa Tayta Diosmi nirqaña kaynata:

—Paykunaqa chunniqpi wañunqakupuni hinaptinmi huk qaripas mana puchunqachu, puchuspaqa-puchunqa Jefonepa churin Calebwan Nunpa churin Josueyllam.

Zelofehadpa warmi churinkuna herencia mañakusqankumanta

27 ¹Joseypa huknin churinmi karqa Manases, chay Manasespa churinmi karqa Maquir, Maquirpa churinmi karqa Galaad, Galaadpa churinmi karqa Hefer, Heferpa churinñataqmi karqa Zelofehad, paypañataqmi karqa pichqa warmi churinkuna, paykunam karqa Maala, Noa, Hogla, Milca hinaspa Tirsas. Paykunaqa karqa Manases ayllumantam. ²Paykunam pichqantin rirqaku Diosman asuykuna karpapa punkunman chaypi Moiseswan, sacerdote Eleazarwan hinaspa ayllukunapa kamachiqninkunawan rimanankupaq. Paykunatam nirqaku:

³—Taytayku Zelofehadmi chunniqpi wañururqa. Ichaqa payqa wañukurqa manam Tayta Diospa contranpi hoqarikuq Coreypa umachasqankunawan kuskachu. Kikinpa huchanmantam payqa wañukurqa mana qari churiyoq. ⁴Chaynaqa ¿imaynanpitaq taytaykupa sutiñqa chinkachisqa kanman castamasinkunamantaqa? ¿Mana qari churiyoq kasqanraykuchu sutiñ chinkachisqa kanman? Qoykuwaykuyá allpata taytaykupa wawqenkunaman qosqaykichik allpatawan kuskata —nispa.

⁵Hinaptinmi Moises chay warmikunapa asuntonta Tayta Diosman willarqa.

⁶Chaymi Tayta Diosñataq nirqqa:

⁷—Allintam nichkanku Zelofehadpa warmi churinkunaqa, tionkuman herencia allpa qosqaykichikta hinam wañukuq taytankunapas tupaqnin allpata qonkichik chaynapi chay herencia allpaqa chay warmi churinkunapaqña kananpaq. ⁸Israelpa mirayninkunamanpas ninkitaqmi kaynata: “Qamkuna ukupi pipas wañukunqa mana qari churiyoq hinaptinqa warmi churinkunamanñam qonkichik chay herencia allpataqa. ⁹Sichum warmi churinpas manaña kaptinqa chay herencia allpataqa qonkichik wañukuqpa wawqenkunamanñam. ¹⁰Chay wañukuqpa wawqenkunapas manaña kaptinqa chay herencia allpatam qonkichik chay wañukuqpa taytanpa wawqenkunamanña. ¹¹Sichu chay wañukuqpa taytanpa wawqenkuna manaña kaptinqa chay herencia allpatam dueño chakunapaq qonkichik chay wañukuqpa hichpa ayllunmanña” nispa. Kay decretoqa kanqa Israelpa mirayninkunaman reglamento qonaykipaqmi imaynam qanman kamachisqaypi hina.

Moisespa rantinpi Josueyña nombrasqa kasqanmanta

(Dt 31:1-18)

¹²Tayta Diosmi Moisesman kaynata nirqqa:

—Riyá Abarim sutiyoq orqoman, chay orqomantam qawarinki Israelpa mirayninkunaman qosqay allpata. ¹³Chay allpata qawaykuspaykiñam wañukunki chaynapi wawqeki Aaronpa hinaspa abueloykikunapa kasqanman rinki. ¹⁴Kayllapiqa wañukunki Zin sutiyoq chunniqpi mana kasuwasqaykichikraykum, chaynataqa ruraraqankichik huñunasqa runakuna atipanakuptinkum, paykunapa qayllanpimá yakuta mañakuptinku chuya kasqayta mana qawachirqankichikchu. Chaymi lloqsíq yakuta suticharqaku Meriba nispa, chayqa tarikun Zin sutiyoq chunniq Cades lawpim.

¹⁵Chaymi Tayta Diosta Moises nirqqa:

¹⁶—Llapallan runakuna kawsachiq Dios Taytalláy, qamyá nombray huk kaqnin runata huñunasqa runakunata kamachinanpaq ¹⁷chaynapi guerra kaptinpas

paykunata pusananpaq, qam Tayta Diospa huñunasqa runaykikuna mana michiq-niyoc ovejakuna hina mana kananpaqmi payña pusanqa —nispa.

¹⁸Hinaptinmi Tayta Diosñataq nirqa:

—Espiritupa huntasqan Nunpa churin Josueytam akllanki hinaspam paypa umanman makikita churanki. ¹⁹Paytaqa sayachinki sacerdote Eleazarpa hinaspa huñunasqa llapallan runakunapa qayllanpim. Paykuna qawachkaptinkumá imam ruranankunata kunanki. ²⁰Atiynikitamá paymanña qonki Israelpa llapallan mirayninkuna paytaña kasukunankupaq. ²¹Sacerdote Eleazarpa ñawpaqninpi Josuey sayaykuptinmi paypaq Eleazar tapuwasa asuntokuna arreglana Urin sutiyoq rumita qawanqa. Josueymi kamachinqa Israelpa llapallan mirayninkunata tukuy imatapas ruranankupaq —nispa.

²²Tayta Diospa kamachisqanta hina Moises ruraspanmá Josueyta sayachirqa sacerdote Eleazarpa hinaspa huñunasqa llapallan runakunapa ñawpaqninpi. ²³Paypa umanman Moises makinkunata churaspanmi imam ruranankunata kunarqa imaynam Tayta Diospa kamachisqanpi hina.

Sapa punchaw ofrendakuna qonankumanta

(Ex 29:38-46)

28 ¹⁻²Israelpa mirayninkunaman kamachinanpaqmi Moiesta Tayta Dios nirqa kaynata:

—Timpollanpim ofrecemuwankichik mikuy ofrendaytapas chaynataq kañapuwanaykichik ofrendaytapas, chaykunataqa ofrecemuwankichik miski asnaq ofrendakunata hinam. ³Ñoqa Tayta Diosman kañapuwananku ofrendakunamantapas ninkitaqmi kaynata: “Watayoq sano iskay carnerokunatam mana tipiyta sapa punchaw lliwta kañapuwanaykichik. ⁴Tempranonpim kañapuwanaykichik malta carnerota, huknintañataqmi kañapuwanaykichik inti seqaykuytaña. ⁵Ofrecewankichiktaqmi kawsaykunamanta ofrendatapas, chaykunaqa kanqa iskay kilo fino harinam hinaspa kutasqa aceitunasmanta horqosqa huk litro aceitewan chapusqam. ⁶Sinai Orqopi kamachisqayta hinam chaykunataqa sapa kutilla kañapuwanaykichik miski asnaq ofrendaypaq, chayqariki ñoqa Tayta Diospaq kañapuwawashaykichik ofrendam. ⁷Sapa carnero ofrendawanmi ofrecewankichiktaq tallinapaq huk litro vinotapas, chay vinotaqa tallinkichik santuarioyppim ñoqa Tayta Diospaq. ⁸Kañapuwanaykichiktaqmi huknin carnerotapas inti seqaykuytaña, chaytaqa rurankichik tempranonpi kañapuwanaykichikta hinallam kawsay ofrendayoqta chaynataq tallinapaq vinoyoqta. Chay ofrendakunaqariki ñoqa Tayta Diospaq kañana miski asnaq ofrendam.”

Samana punchawpi ofrenda qonankumanta

⁹—Samana punchawpiñataqmi ofrecemuwankichik watayoq sano iskay carnerokunata, aceitewan chapusqatataqmi ofrecemuwankichik tawa kilo fino harinatapas, chay ofrendaqa kanqa tallinapaq vino ofrendayoqmi. ¹⁰Sapa punchaw chay tallina ofrendayoq lliw kañapuwanaykichik ofrendamantapas, kañapuwanaykichikmá sapa samana punchawpi lliw kañana ofrendakunata.

Mosoq killapi ofrenda qonankumanta

¹¹—Sapa killapa qallariyninpipas ñoqa Tayta Diospaqmi kañapuwanaykichik iskay malta torokunata, poqosqa carnerota chaynataq watayoqkama sano qanchis carnerokunatapas. ¹²Sapa malta toro ofrendapaqmi kanqa aceitewan chapusqa soqta kilo fino harina. ¹³Watayoq sapa carneropaqnñataqmi kanqa aceitewan chapusqa iskay kilo fino

harina. Chay ofrendakunaqariki ñoqa Tayta Diospaq miski asnaq ofrendam. ¹⁴Tallinapaq kaq iskay litro vinom kanqa huk malta toro ofrendapaq, litro parten tallinapaq vinoñataqmi kanqa huk poqosqa carnero ofrendapaq, huk litro tallinapaq vinoñataqmi kanqa watayoq sapa carnero ofrendapaq. Chay lliw kañana ofrendataqa chaynata-má ofrecekankichik watantinpuni sapa killapa qallariyninpi. ¹⁵Sapa punchaw tallina ofrendayoq lliw kañapuwankichik ofrendakunamantapas ñoqa Tayta Diospaqmi wa-ñuchipuwankichiktaq hucha pampachanapaq kaq huk chivato ofrendatapas.

Pascua Fiestapi ofrendakunamanta

(Lv 23:5-8)

¹⁶—Punta kaq killapa chunka tawayoq kaq punchawninpi ñoqa Tayta Diospaq Pascua Fiestata rurankichik. ¹⁷Chunka pichqayoq kaq punchawpiñataqmi hatun fiesta kanqa. Qanchis punchawpunim mikunkichik mana qonchuyoq tantata. ¹⁸Chay fiestapa punta kaq punchawninpi qayanakuspa ñoqallapaqña huñunakuyta rurankichik. Chay punchawpiqa amam imapipas llamkankichikchu. ¹⁹Ñoqa Tayta Diosmanmi lliwta kañaspa ofrecekankichik iskay malta torota, huk poqosqa carnerota chaynataq watayoqkama qanchis carnerokunatapas. Chay animalkunaqa kanqa sanokamam. ²⁰Kawsaykunamanta aceitewan chapusqa fino harina ofrendañataqmi kanqa soqta kilo sapa toro ofrendapaq, tawa kilo harinañataqmi kanqa huk poqosqa carnero ofrendapaq, ²¹iskay kilo harinañataqmi kanqa watayoqkama sapa carnero ofrendapaq. ²²Huchaykichik pampachasqa kananpaqmi ofrecekankichik huk chivatota. ²³Sapa tempranonpi lliw kañapuwankichik ofrendakunamantapas ofrecekankichikmá chay fiestapi ofrendakunatapas. ²⁴Hina chaynallatamá rurankichik qanchisnintin punchawpuni mikunapaq ofrendatapas. Chay ofrendakunaqariki ñoqa Tayta Diospaq miski asnaq ofrendam. Sapa punchaw tallinapaq ofrendayoq ofrendakunamantapas chay ofrendakunatamá ofrecekankichik. ²⁵Chay fiestapa qanchis kaq punchawninpi qayanakuspa ñoqallapaqña huñunakuyta rurankichik. Chay punchawpiqa amam imapipas llamkankichikchu.

Kawsaykunapa punta kaq rurun ofrendamanta

(Lv 23:9-22)

²⁶—Semanakuna sutiyoq fiestapi ñoqa Tayta Diosman kawsaykunapa punta kaq rurunkunata ofrecekaspaykichikqa qayanakuspam ñoqallapaqña huñunakuyta rurankichik, chay punchawpiqa amam imapipas llamkankichikchu. ²⁷Ñoqa Tayta Diospaq miski asnaq ofrenda kananpaqmi lliwta kañaspa ofrecekankichik iskay malta torokunata, huk poqosqa carnerota hinaspa watayoqkama qanchis carnerokunata. ²⁸Kawsaykunamanta aceitewan chapusqa fino harina ofrendañataqmi kanqa soqta kilo sapa toro ofrendapaq, tawa kilo harinañataqmi kanqa huk poqosqa carnero ofrendapaq, ²⁹iskay kilo harinañataqmi kanqa watayoqkama sapa carnero ofrendapaq. ³⁰Huchaykichik pampachasqa kananpaqmi ofrecekankichik huk chivatota. ³¹Kawsaykunamanta ofrendayoq sapa punchaw lliw kañana ofrendakunamantapas, chay ofrendakunatamá kañapuwankichik, chay animalkunaqa kanqa sanokamam. Chay fiestapi ofrendakunatamá kañapuwankichik tallinapaq ofrendayoqta.

Cornetilla Tocana Fiestamanta

(Lv 23:23-25)

29 ¹—Qanchis kaq killapa punta kaq punchawninpin qayanakuspa ñoqallapaqña huñunakuyta rurankichik, chay punchawpiqa amam imapipas llamkankichikchu. Chay punchawqa kanqa cornetillakuna tocana punchawmi. ²Ñoqa Tayta Diospaq miski asnaq ofrenda kananpaqmi lliwta kañaspa ofrecekankichik huk malta torota, huk poqosqa carnerota hinaspa watayoqkama qanchis carnerota, chay animalkunaqa kanqa sanokamam. ³Kawsaykunamanta aceitewan chapusqa fino harina ofrendañataqmi sapa toro ofrendapaq kanqa soqta kilo, tawa kilo harinañataqmi kanqa huk poqosqa carnero ofrendapaq, ⁴iskay kilo harinañataqmi kanqa watayoqkama sapa carnero ofrendapaq. ⁵Huchaykichik pampachasqa kananpaqmi ofrecekankichik huk chivatota. ⁶Sapa killa hinaspa sapa punchaw lliw kañapuwanykichik animalkunamantapas chay fiestapi qowanaykichik ofrendakunatamá ofrecekankichik. Chay fiestapi ofrendakunataqa qowanaykichik kawsaykunamanta ofrendatawanmi hinaspa tallinapaq vinotawanmi. Chay ofrendakunaqa kanqa ñoqa Tayta Diospaq miski asnaq ofrendam.

Hucha Pampachana Punchawpi ofrendakunamanta

(Lv 23:26-32)

⁷—Chay qanchis kaq killapa chunka kaq punchawninpin qayanakuspa ñoqallapaqña huñunakuyta rurankichik, chay punchawpiqa ayunaspam humillakunkichik hinaspataqmi imapipas ama llamkankichikchu. ⁸Ñoqa Tayta Diospaq miski asnaq ofrenda kananpaqmi lliwta kañaspa ofrecekankichik huk malta torota, huk poqosqa carnerota hinaspa watayoqkama qanchis carnerota, chay animalkunaqa kanqa sanokamam, ⁹kawsaykunamanta aceitewan chapusqa fino harina ofrendañataqmi sapa toro ofrendapaq kanqa soqta kilo, tawa kilo harinañataqmi kanqa huk poqosqa carnero ofrendapaq. ¹⁰Iskay kilo harinañataqmi kanqa watayoqkama sapa carnero ofrendapaq. ¹¹Huchaykichik pampachasqa kananpaq qowanaykichik ofrendamantapas chaynataq kawsaykunamanta ofrendayoq sapa punchaw qowanaykichik ofrendakunamantapas hinaspa tallipuwanykichik vino ofrendayoq lliw kañapuwanykichik animalmantapas huk chivatotamá ofrecekankichik huchaykichik pampachasqa kananpaq.

Ramada Sutiyoq Fiestapi ofrendakunamanta

(Lv 23:33-44)

¹²—Qanchis kaq killapa chunka pichqayoq punchawninpin qayanakuspa ñoqallapaqña huñunakuyta rurankichik, chay punchawpiqa amam imapipas llamkankichikchu. Qanchis punchawnintinmi ñoqa Tayta Diospaq hatun fiestata rurankichik. ¹³Punta kaq punchawpin ñoqa Tayta Diospaq miski asnaq ofrenda kananpaq kañapuwanykichik chunka kimsayoq malta torokunata, iskay poqosqa carnerokunata hinaspa watayoqkama chunka tawayoq carnerokunata, chay animalkunaqa kanqa sanokamam. ¹⁴Kawsaykunamanta aceitewan chapusqa fino harina ofrendañataqmi sapa toro ofrendapaq kanqa soqta kilo, tawa kilo harinañataqmi kanqa huk poqosqa carnero ofrendapaq, ¹⁵iskay kilo harinañataqmi kanqa watayoqkama sapa carnero ofrendapaq. ¹⁶Tallinapaq ofrendayoq chaynataq kawsaykunamanta ofrendayoq lliw kañapuwanykichik ofrendakunamantapas ñoqa Tayta Diospaqmi wañuchipuwanykichiktaq hucha pampachanapaq kaq huk chivato ofrendatapas.

¹⁷—Chay fiestapa iskay kaq punchawninpiñataqmi kañapuwankichik chunka iskayniyoq malta torokunata, poqosqa iskay carnerokunata hinaspa watayoqkama chunka tawayoq carnerokunata, chay animalkunaqa kanqa sanokamam. ¹⁸Kawsaykuna ofrendatawan tallinapaq vino ofrendatam ofrecekankichik hayka animalkunapa kasqanman hina, chaykunataqa ofrecekankichik malta torokunatawan, poqosqa carnerokunatawan hinaspa watayoq carnerokunatawan kuskatam, chaytaqa rurankichik reglamentoman hinamá. ¹⁹Tallinapaq ofrendayoq chaynataq kawsaykunamanta ofrendayoq lliw kañapuwankichik ofrendakunamantapas ñoqa Tayta Diospaqmi wañuchipuwankichiktaq hucha pampachanapaq kaq chivato ofrendatapas.

²⁰—Chay fiestapa kimsa kaq punchawninpiñataqmi kañapuwankichik chunka hukniyoq malta torokunata, iskay poqosqa carnerokunata hinaspa watayoqkama chunka tawayoq carnerokunata. ²¹Kawsaykunamanta ofrendatapas hinaspa tallinapaq vino ofrendatapas ofrecekankichik hayka animalkunapa kasqanman hinam, chaykunataqa ofrecekankichik malta torokunatawan, poqosqa carnerokunatawan hinaspa watayoqkama carnerokunatawan kuskatam, chaytaqa rurankichik reglamentoman hinamá. ²²Tallinapaq ofrendayoq chaynataq kawsaykunamanta ofrendayoq lliw kañapuwankichik ofrendakunamantapas ñoqa Tayta Diospaqmi wañuchipuwankichiktaq hucha pampachanapaq kaq huk chivato ofrendatapas.

²³Chay fiestapa tawa kaq punchawninpiñataqmi kañapuwankichik chunka malta torokunata, iskay poqosqa carnerokunata chaynataq watayoq carnerokunatapas, chay animalkunaqa kanqa sanokamam. ²⁴Kawsaykunamanta ofrendatapas hinaspa tallinapaq vino ofrendatapas ofrecekankichik hayka animalkunapa kasqanman hinam, chaykunataqa ofrecekankichik malta torokunatawan, poqosqa carnerokunatawan hinaspa watayoq carnerokunatawan kuskatam, chaytaqa rurankichik reglamentoman hinamá. ²⁵Tallinapaq ofrendayoq chaynataq kawsaykunamanta ofrendayoq lliw kañapuwankichik ofrendakunamantapas ñoqa Tayta Diospaqmi wañuchipuwankichiktaq hucha pampachanapaq kaq huk chivato ofrendatapas.

²⁶—Chay fiestapa pichqa kaq punchawninpiñataqmi kañapuwankichik isqon malta torokunata, iskay poqosqa carnerokunata hinaspa watayoqkama chunka tawayoq carnerokunata, chay animalkunaqa kanqa sanokamam. ²⁷Kawsaykuna ofrendatawan tallinapaq vino ofrendatam ofrecekankichik hayka animalkunapa kasqanman hina, chaykunataqa ofrecekankichik malta torokunatawan, poqosqa carnerokunatawan hinaspa watayoq carnerokunatawan kuskatam, chaytaqa rurankichik reglamentoman hinamá. ²⁸Tallinapaq ofrendayoq chaynataq kawsaykunamanta ofrendayoq lliw kañapuwankichik ofrendakunamantapas ñoqa Tayta Diospaqmi wañuchipuwankichik hucha pampachanapaq kaq huk chivato ofrendatapas.

²⁹—Chay fiestapa soqta kaq punchawninpiñataqmi kañapuwankichik pusaq malta torokunata, iskay poqosqa carnerokunata hinaspa watayoqkama chunka tawayoq carnerokunata, chay animalkunaqa kanqa sanokamam. ³⁰Kawsaykuna ofrendatawan tallinapaq vino ofrendatam ofrecekankichik hayka animalkunapa kasqanman hina, chaykunataqa ofrecekankichik malta torokunatawan, poqosqa carnerokunatawan hinaspa watayoq carnerokunatawan kuskatam, chaytaqa rurankichik reglamentoman hinamá. ³¹Tallinapaq ofrendayoq chaynataq kawsaykunamanta ofrendayoq lliw kañapuwankichik ofrendakunamantapas ñoqa Tayta Diospaqmi wañuchipuwankichiktaq hucha pampachanapaq kaq chivato ofrendatapas.

³²—Chay fiestapa qanchis kaq punchawninpiñataqmi kañapuwankichik qanchis malta torokunata, iskaq poqosqa carnerokunata hinaspa watayoqkama chunka tawayoq carnerokunata, chay animalkunaqa kanqa sanokamam. ³³Kawsaykunamanta ofrendatawan tallinapaq vino ofrendatam ofrecewankichik hayka animalkunapa kasqanman hina, chaykunataqa ofrecewankichik malta torokunatawan, poqosqa carnerokunatawan hinaspa watayoq carnerokunatawan kuskatam, chaytaqa rurankichik reglamentoman hinamá. ³⁴Tallinapaq ofrendayoq chaynataq kawsaykunamanta ofrendayoq lliw kañapuwanykichik ofrendakunamantapas ñoqa Tayta Diospaqmi wañuchipuwankichiktaq hucha pampachanapaq kaq huk chivato ofrendatapas.

³⁵—Chay fiestapa pusaq kaq punchawninpiñataqmi hatun huñunakuyta rurankichik, chay punchawpíqa amamá imapipas llamkankichikchu. ³⁶Ñoqa Tayta Diospaq miski asnaq ofrenda kananpaqmi kañapuwankichik huk malta torota, huk poqosqa carnerota hinaspa watayoqkama qanchis carnerokunata, chay animalkunaqa kanqa sanokamam. ³⁷Kawsaykunamanta ofrendatawan tallinapaq vino ofrendatam ofrecewankichik hayka animalkunapa kasqanman hina, chaykunataqa ofrecewankichik malta torotawan, poqosqa carnerotawan hinaspa watayoq carnerokunatawan kuskatam, chaytaqa rurankichik reglamentoman hinamá. ³⁸Tallinapaq ofrendayoq chaynataq kawsaykunamanta ofrendayoq lliw kañapuwanykichik ofrendakunamantapas ñoqa Tayta Diospaqmi wañuchipuwankichik hucha pampachanapaq kaq chivato ofrendatapas.

³⁹—Chaykunatamá imam tiempollanpi ñoqa Tayta Diospaq kañapuwankichik. Hina chay tiempopitaqmi ofrecewankichik prometewasqaykichik ofrendakunatapas, voluntad ofrendaykichikkunatapas, lliw kañapuwanykichik ofrendakunatapas, kawsaykunamanta ofrendaykichikkunatapas, tallinapaq vino ofrendaykichikkunatapas chaynataq ñoqawan allinlla kasqaykichikmanta ofrendakunatapas.

⁴⁰Tayta Diospa tukuy kamachisqanta hinamá Moises nirqa Israelpa mirayninkunaman.

Diosman prometekuspaqa cumplinamanta

30 ¹Tayta Diospa kamachisqantam Israel ayllukunapa jefenkunaman Moises kaynata nirqa:

²—Tayta Diosman pipas prometekuspanqa otaq juramentowan kikinmanta imatapas obligakuspanqa, chay rimasqantam cumplinapuni, tukuy imapas rimasqanman hinamá ruranqa.

³—Soltera warmi taytanpa wasinpiraq kachkan Tayta Diosman imatapas prometekuspanqa otaq kikinmanta imatapas obligakuspanqa, ⁴cumplenqapunim imapas prometekusqanta otaq kikinmanta imapas obligakusqanta, chaynataqa ruranqa taytanpas uyarichkaspan paywan acuerdo kasqanraykum. Llapallantamá cumplinqa imapas prometekusqantaqa chaynataq kikinmanta llapallan obligakusqantaqa. ⁵Aswanqa chay soltera warmipa prometekusqanta otaq kikinmanta imatapas obligakusqanta taytan uyariruspan hina chay punchawllapi harkakuruptinqa chay warmiqa manam cumplinachu, Tayta Diospas pampachaykunqam chay warmipa taytan harkakurusqanrayku.

⁶—Sichu huk warmi imatapas prometekuruchkaspan otaq imatapas mana ancha piensarispa kikinmanta obligakuruchkaspan casarakurunman ⁷hinapinñataq qosanpas chayta yacharuchkaspan mana imatapas niptinqa, chay warmim imam prometekusqanman hina hinaspa kikinmanta obligakusqanman hina cumplinapuni. ⁸Ichaqa chay warminpa prometekusqanta otaq mana ancha piensarispa

kikinmanta imatapas obligakusqanta yacharusqan punchawpi qosan harkakurup-tinqa chay warmiqa manam cumplinanchu, Tayta Diospas pampachaykunqam.

⁹—Viuda warmipa otaq leyman hina rakinasqa warmipa imapas prometekus-qanqa hinaspa kikinmanta obligakusqanqa cumplisqapunim kanqa.

¹⁰—Sichu casada warmi qosanpa wasinpiraq kachkaspan imatapas promete-kuptinqa otaq kikinmanta jurasparaq obligakuptinqa ¹¹ chaynapi qosanpas chayta yacharuchkaspan upallakuykuspa mana harkakuptinqa chay warmim promete-kusqantawan kikinmanta obligakusqanta cumplinapuni. ¹² Ichaqa chay warmipa prometekusqanta otaq kikinmanta obligakusqanta hina chay punchawllapi qosan uyariruspan harkakuruptinqa chay warmiqa manam cumplinanchu tukuy nisqan-kunataqa. Qosan harkakurusqanraykum Tayta Diospas pampachaykunqa.

¹³—Mayqan warmipapas tukuy imapas prometekusqantaqa otaq kikinmanta ju-rasparaq ayunanapq tukuy imapas obligakusqantaqa qosanmi “allinmi” ninqa otaq “manam” ninqapas. ¹⁴ Paqarinnintin punchawkama qosan upallakuykus-pan mana harkakuspanqa chay warmipa tukuy prometekusqankunatawan tukuy obligakusqankunatam cumplinapq “allinmi” nichkan, payqa aceptachkan chay warminpa rimarisqan punchawpi uyarichkaspan mana harkakusqanraykum.

¹⁵ Chay warminpa rimarisqankunata uyarichkaspan mana chay punchawllapi har-kakuruspanqa kikinñam warminpa huchanwan cuentallikunqa —nispa.

¹⁶ Chay decretokunatam Tayta Dios kamachirqa Moisesman chaynapi chayku-naman hina warminwan qosan ruranapq chaynataq taytanpas wasinpiraq kaq soltera churinwan imaynam ruranapq.

Madian casta runakunata wañuchisqankumanta

31 ¹ Tayta Diosmi Moiesta nirqa:

²—Israelpa mirayninkunapayqá Madian casta runakunata vengakuy hinaspañam wañukunki —nispa.

³ Moisesmi runakunata nirqa:

—Wakinnikichikyá guerrapq alistakuspa riychik Madian casta runakunapa contranpi, paykunatayá vengakamuychik Tayta Diospa sutinpi. ⁴ Israelpa llapallan mi-rayninkunamantam sapa ayllumanta kachankichik waranqa peleaq runakunata —nispa.

⁵ Chaynapimá sapa ayllumanta akllarqaku guerrapi peleaq waranqa runakunata, alistasqan llapallan runakunaqa karqa chunka is kayniyoq waranqam. ⁶ Guerramanmá sapa ayllumanta Moises kacharqa waranqa runakunata. Sacerdote Eleazarpa chu-rin Fineestapas guerramanmi kacharqa, payqa rirqá santuariopa serviciunkunatapas chaynataq tocanankupaq cornetillakunatapas aparikuspan. ⁷ Moisesman Tayta Diospa kamachisqanpi hinam Madian casta runakunawan peleaspa wañuchimurqaku llapallan qarikunata. ⁸ Chay runakunatawan kuskatataqmi wañuchimurqaku Madian casta runa-kunapa pichqantin reyninkutapas, chay reykunam karqa Evi, Requiem, Zur, Hur hinaspa Reba. Espadawanmi wañuchirqakutaq Beorpa churin Balaam sutiyoq runatapas. ⁹ Israel-pa mirayninkunam Madian casta warmikunatapas hinaspa wawankunatapas presota pusarqaku, qatikurqakutaqmi tukuy animalninkutapas hinaspa apakurqakutaq tukuy imankutapas. ¹⁰ Kañaykurqakutaqmi paykunapa *yachasqan llapallan llaqtakunatapas chaynataq llapallan campamentonkutapas. ¹¹ Chaynapimá warmikunatapas hinaspa wa-wakunatapas animalkunatawan hinaspa tukuy qechumusqankutawan hapikuykurqaku. ¹² Chaykunatam aparqaku Moisesman, sacerdote Eleasarman hinaspa huñunasqa Israel-

pa mirayninkunaman Moab sutiyoq chunniq pampa campamentopi kachkaptinku. Chay campamentoqa kachkarqa Jordan Mayupa hichpan Jerico llaqtaqa chimpanpim.

¹³Moisesmi sacerdote Eleazarwan hinaspa huñunasqa runakunapa jefenkunawan campamentomanta taripaqnin lloqsirqaku ¹⁴ichaqa waranqa soldado chaynataq pachak soldado kamachiq guerramanta kutimuq jefekunapaqmi Moises piñakurqa. ¹⁵Paykunatam nirqa:

—Llapa warmikunataqa ¿manachum wañuchimurqankichik? ¹⁶Chay warmikunaqa Balaampa umachasqan kaspankum Tayta Diospa contranpi Israelpa mirayninkunata hoqarichirqaku chaynapi Baal-peor sutiyoq taytachankutaña servinankupa. Chayraykum Tayta Diospas runankunata castigarqa peste onqoywan. ¹⁷Kunanpuniyá wañuchiychik llapallan qari wawakunatapas chaynataq mana doncella kaq warmikunatapas. ¹⁸Doncella kaq sipaskunallatañam amaqa wañuchinkichikchu. ¹⁹Runata llapa wañuchiqkunaqa wañusqa runapa ayan hapiqkunapiwanyá campamentomanta hawapi samaychik qanchis punchawpuni. Kimsa kaq punchawpiwan qanchis kaq punchawpim qamkunaqa chuyanchakunchik, chuyanchakunqakutaqmi chay presochamusqaykichikkunapas. ²⁰Chuyanchakichiktaqmi llapa pachakunatapas chaynataq qaramanta tukuy ima rurasqa kaqkunatapas chaynataq cabrapa pelonmanta awasqa pachakunatapas hinaspa kullumanta llapa serviciokunatapas —nispa.

²¹Guerramanta kutimuq soldadokunatam sacerdote Eleazar nirqa:

—Moisesman kamachispanmi Tayta Dios kay decretota yachachirqa: ²²“Qoritapas, qollqetapas, broncetapas, fierrotapas, estañotapas, tititapas ²³chaynataq imapas ninapa mana ruparunan kaqtaqa chuyanchanaykichikpaqmi ninanta pasachinkichik hinaspa chuyanchana yakuwan chuyanchakichik. Tukuy imapas ninapa ruparunan kaqkunatañataqmi yakuwan mayllankichik. ²⁴Qanchis kaq punchawpi pachaykichikta taqsaspa chuyanchasqaña kankichik, chaymantañam campamentomanpas kutiykunkichik” nispa.

Imakunapas qechumusqanku rakinakusqankumanta

²⁵Tayta Diosmi Moiesta nirqa:

²⁶—Qampiwan sacerdote Eleazarmi runakunapa jefenkunapiwan yupankichik pusamusqanku runakunata chaynataq animalkunatapas. ²⁷Iskayman rakisurpaykichikmi partenta qonkichik guerrapi peleamuqkunam, partentañataqmi qonkichik wakin runakunaman. ²⁸Ñoqa Tayta Diospaqpas contribuciontam rakipuwanki chay guerrapi peleamuq runakunapa qechumusqankumanta, sapa pichqa pachakmantam rakipuwanki hukninta, rakipuwankimá runakuna, vacakuna, asnokuna chaynataq ovejakuna kaptinpas. ²⁹Chay ofrendakunataqa ñoqa Tayta Diospaña kananpaqmi qonkichik sacerdote Eleazarman.

³⁰Mana guerraman riq Israel casta runakunaman qonaykichikmantam mañanki contribucionta, sapa pichqa chunkamantam mañanki hukninta, mañankimá runakuna, vacakuna, asnokuna, ovejakuna hinaspa ima animalkuna kaptinpas. Chaykunataqa qonki Levii ayllu runakunamanmi, paykunaqariki *yachanay karpamantam cuentallikunku —nispa.

³¹Moisesman Tayta Diospa nisqanta hinamá Eleazarpiwan Moises ruraraqaku. ³²Guerraman rispa tropakunapa qechumusqankum karqa: soqta pachak qanchis chunkan pichqayoq waranqa ovejakuna, ³³qanchis chunka iskayniyoq waranqa vacakuna, ³⁴soqta chunka hukniyoq waranqa asnokuna. ³⁵Doncella sipaskunañataqmi karqa kimsa chunka iskayniyoq waranqa. ³⁶Chaynaqa ovejakunamanta rakiptinkum guerrapi peleamuq runakunaman tuparqa kimsa pachak kimsa chunkan qanchisniyoq waranqa pichqa pachaknin ovejakuna. ³⁷Chay animalkunamanta Tayta Diosman tupaq contribucionñataqmi karqa soqta pachak qanchis chunkan pichqayoq ovejakuna. ³⁸Vacakunañataqmi guerraman riq-

kunapaq karqa kimsa chunka waranqa. Chay vacakunamantam Tayta Diospaq rakirqaku qanchis chunka iskayniyoq vacakunata. ³⁹Asnokunamantañataqmi paykunapaq karqa kimsa chunka waranqa pichqa pachaknin. Chay asnokunamantam Tayta Diospaq rakirqaku soqta chunka hukniyoq asnokunata. ⁴⁰Sipaskunamantañataqmi chay guerraman riqkunapaq karqa chunka soqtayoq waranqa sipaskuna. Paykunamantam Tayta Diospaq rakirqaku kimsa chunka iskayniyoq sipaskunata. ⁴¹Moisesman Tayta Diospa kamachisqanpi hinam Tayta Diospaq rakisqanku ofrendata qorqa sacerdote Eleazarman.

⁴²Guerrapi peleamuqkunaman aypuruspanña Israelpa mirayninkunaman wakin partenta Moisespa rakisqanmi karqa: ⁴³Kimsa pachak kimsa chunkan qanchisniyoq waranqa pichqa pachaknin ovejakuna, ⁴⁴kimsa chunka soqtayoq waranqa vacakuna, ⁴⁵kimsa chunka waranqa pichqa pachaknin asnokuna, ⁴⁶chunka soqtayoq waranqa sipaskuna. ⁴⁷Israelpa mirayninkunaman rakisqankumantamá sapa pichqa chunkamanta Moises chaskirqa hukninta sipaskunamanta kaptin otaq animalkunamanta kaptinpas. Chay rakisqankunataq qorqa Tayta Diospa *yachanan karpawan cuentallikuq Levii ayllukunaman. Chaynataqa rurarqa payman Tayta Diospa kamachisqanpi hinam.

⁴⁸Guerrapi peleamuq waranqa soldado kamachiqkunam pachak soldado kamachiqkunapiwan Moisesman rispanku ⁴⁹nirqaku:

—Guerraman pusasqayku tropakunata yuparuptiykum chulla runapas mana faltanchu. ⁵⁰Chayraykum Tayta Diosman qori alhajakunamanta sapakama tarisqaykuman hina ofrendata apamuniku: brazaletekunata, pulserakunata, anillokunata, aretekunata, collarkunata. Kaykunataqa Tayta Diosmanmi apamurqaniku huchaykuta pampachaykunanpaq —nispa.

⁵¹Chay sumaqlaña rurasqan qorimanta alhajakunataamá Moiseswan sacerdote Eleazar chaskirqaku. ⁵²Waranqa soldado kamachiqkunapa hinaspa pachak soldado kamachiqkunapa Tayta Diosman qorimanta llapa alhajakuna qosqankum karqa pachak pusaq chunkan tawayoq kilo masnin. ⁵³Guerraman riq soldadokunapa imapas qechumusqankuqa kikinkupaqmi karqa. ⁵⁴Chaynaqa chay waranqa soldado kamachiqkunapa hinaspa pachak soldado kamachiqkunapa qosqanku qoritamá Moisespiwan sacerdote Eleazar chaskispanku apaykurqaku Diosman asuykuna karpaman, chaynataqa rurarqaku Israelpa mirayninkuna Tayta Diospa qayllanpi mana qonqasqa kanankupaqmi.

Jordan Mayupa waklawninpi allpa dueñochakuq ayllukunamanta

(Dt 3:12-22)

32 ¹Rubenpa chaynataq Gadpa mirayninkunam animalsapa kaspanku, Jazer lawpi hinaspa Galaad lawpi allpakunata qawaykurqaku animalkunapaq kusallaña kasqanta. ²Chaynapim Gadpa chaynataq Rubenpa mirayninkunaqa rirqaku Moisesman, sacerdote Eleazarman hinaspa runakunapa jefenkunaman, paykunatam kaynata nirqaku:

³—Atarot lawpi, Dibon lawpi, Jazer lawpi, Nimra lawpi, Hesbon lawpi, Eleale lawpi, Sebam lawpi, Nebo lawpi hinaspa Beon lawpi ⁴allpakunatam Tayta Dios qechururqa Israelpa mirayninkunapaq. Chay allpakunaqa animalpaq allin allpakunam, ñoqaykuqariki achkallaña animalniyoqmi kaniku. ⁵Chaynaqa ama hina kaspaykiyá kay allpakunata qoykuwayku dueñochakunaykupaq chaynapí kay Jordan Mayutaqa amaña chimpanaykupaq —nispa.

⁶Chaymi Gadpa chaynataq Rubenpa mirayninkunata Moises nirqa:
—¿Castaykichikkuna guerraman richkaptinchu qamkunañataq kaypi quedakuykunkichik? ⁷¿Imanasqataq Israelpa mirayninkunatapas hukmanyachinkichik Tayta Diospa qosqan allpaman mana rinankupaq? ⁸Chaynatam taytaykichikkunapas

rurarqaku Cades-barnea lawmanta wak chimpa allpata qawamunankupaq kachamup-tiypas. ⁹Escol Wayqokama chayaruspankum allpata qawaykurqaku hinaspam Israelpa mirayninkunata hukmanyachirqaku Tayta Diospa qosqan allpaman mana rinankupaq. ¹⁰Chayraykum Tayta Dios anchallataña piñakurqa hinaspam juraspan kaynata nirqa:

¹¹—“Abrahanman, Isaacman hinaspa Jacobman juraspa prometesqay allpamanqa manam yaykunqakuchu Egipto nacionmanta lloqsimuqkunaqa, manamáy yaykunqaku-chu iskay chunka watayoqmanta hanayman runakunaqa, paykunaqariki manam tukuy sonqonkuwanchu qatiwarqaku. ¹²Yaykuspapa-yaykunqaku Cenez casta runa Jefonepa churin Calebwan Nunpa churin Josueyllam. Paykunallam ñoqa Tayta Diostaqa tukuy sonqonkuwan qatiwarqaku” nispa. ¹³Chayraykum Tayta Dios anchallataña piñakurqa Israel casta runakunapa contranpi hinaspam chunniqpi purichirqa tawa chunka wata. Chaynataqa purichirqa paypa qayllanpi mana allin ruraq miraykuna wañuspa tukunan-kukamam. ¹⁴Yaw huchasapa runakunapa churinkuna, qamkunaqa taytaykichikkunapa qatiqninñam rikurirunkichik chaynapi Israel casta runakunapa contranpi Tayta Diosta astawan piñachinaykichikpaq. ¹⁵Tayta Diosmanta astawanraq karunchakuptikichikqa paypas Israelpa mirayninkunata saqerusqanpi hinam chunniqpi saqerusunkichik. Qamkunaraykutaqmi kay llapa runakunatapas Tayta Diosqa chinkarachinqa —nispa.

¹⁶Rubenpa hinaspa Gadpa mirayninkunam Moisesman asuykuspanku nirqaku: —Kay sitiokunapiyá animalniykupaq perqarusaqku chaynataqyá familiayku-paqpas churiykupaqqas llaqtata hatarirachisaqku. ¹⁷Hinaspam armasqa risaqku Israelpa mirayninkunapa ñawpaqninta *yachananku allpaman chayachinayku-kama. Ichaqa familiaykuqa murallasqa llaqtakunapiyá quedachunku kaylawpi yachaq runakunarayku. ¹⁸Israelpa mirayninkuna sapakama herencianku allpata chaskinankukamam wasiykumanqa mana kutimusaqkuchu. ¹⁹Manañam chas-kisaqkuñachu herenciataqa Jordan Mayupa chimpanpiqa, herenciaykuqariki kachkanñam Jordan Mayupa kaylawnin intipa qespimunan lawpi —nispa.

²⁰Chaymi Moisesñataq nirqa:

—Nisqaykichikpi hina peleanaykichikpaqyá Tayta Diospa ñawpaqninta guerraman armasqa riychik. ²¹Chaynataqyá paypa qayllanmanta enemigonkunata wischurunan-kama guerrapi peleanaykichikpaq Tayta Diospa ñawpaqninta llapallaykichik Jordan Mayuta chimpaychik. ²²Tayta Diospa ñawpaqninpi allpakunapas dueñochakusqaña karuptinqa kutikamunkichikñam chaynapim libreña kankichik Tayta Diospaq chayna-taq Israel casta runakunapaqqas ruranaykichikmanta. Chaynapim kay allpaqa Tayta Diospa ñawpaqninpi herenciaykichik kanqa. ²³Nisqaykichikta hina mana ruraspaqa Tayta Diospa contranpim huchallikunkichik, chaynata ruraspaqa cheqaptapunipas castigasqam kankichik. ²⁴Nisqaykichikpi hinayá familiaykichikpaq llaqtakunata rura-puychik, perqaychiktaqyá animalnikichikkunapaq kanchakunatapas —nispa.

²⁵Hinaptinmi Gadpa hinaspa Rubenpa mirayninkuna Moiesta nirqaku:

—Kamachiwasqaykikuta hinam ñoqaykuqa rurasaqku. ²⁶Churiykuqa warmiykuqa, tukuy animalniykipiwanmi Galaad law llaqtakunapi quedanku. ²⁷Noqaykuqa nisqaykipi hinam llapallayku pelemunaykupaq armasqa risaqku Tayta Diospa ñawpaqninta —nispa.

²⁸Chaymi Moises rimarqa sacerdote Eleazarwan, Nunpa churin Josueywan hinas-pa Israelpa mirayninkunamanta kaq ayllukunapa jefenkunawan, paykunatam nirqa:

²⁹—Sichum Gadpa chaynataq Rubenpa mirayninkuna llapallanku guerrapaq armasqa qamkunawan Tayta Diospa ñawpaqninta Jordan Mayuta chimpapintukuqa allpakunata dueñochakuykuspañam paykunamanpas qonkichik chay dueñocha-

kusqanku Galaad law allpata. ³⁰Guerrapaq armasqa qamkunawan kuska mana riptinkum ichaqa Canaan allpapi qamkunawan kuska allpata chaskinqaku —nispá.

³¹Hinaptinmi Gadpa chaynataq Rubenpa mirayninkuna nirqaku:

—Ñoqaykuqa rurasaku Tayta Diospa niwasqankuta hinam. ³²Guerrapaq armasqam Tayta Diospa ñawpaqninta Canaan allpaman chimpasaqku. Ichaqa dueñochakunayku herencia allpaqa Jordan Mayupa kaylawninpim kanqa —nispá.

³³Chaynapimá Gadpa mirayninkunaman, Rubenpa mirayninkunaman chaynataq Joseypa churin Manasespa miraynin parten aylluman Moises qorqa Amor casta runakunapa reynin Sehonpa allpanta chaynataq Basan nacionpa reynin Ogpa allpanpa linderonpi llaqtakunatapas. ³⁴Gadpa mirayninkunam mosoqmanta hatarichirqaku Dibon llaqtata, Atarot llaqtata, Aroer llaqtata, ³⁵Atarot-sofan llaqtata, Jazer llaqtata, Jogbeha llaqtata, ³⁶Bet-nimra llaqtata chaynataq Bet-aran llaqtatapas, chay llaqtakunaqa karqa murallasqakamam. Ovejankupaqqas perqarqakutaqmi kanchakunata. ³⁷Rubenpa mirayninkunam mosoqmanta hatarichirqaku Hesbon llaqtata, Eleale llaqtata, Quiriataim llaqtata, ³⁸Nebo llaqtata, Baal-meon llaqtata, chay wakin llaqtakunapa sutintaqa cambiarurqakum. Hatarichirqakutaqmi Sibma sutiyoq llaqtatapas, chay yapamanta hatarichisqanku llaqtakunataqa suticharqaku huk sutiwanñam.

³⁹Manasespa churin Maquirpa mirayninkunam Galaad lawman rispanku dueño-chakuykurqaku hinaspa chaypi *yachaq Amor casta runakunatapas qarqorurqaku.

⁴⁰Chayraykum Manasespa churin Maquirpa mirayninkunaman Moises qoykurqa chay Galaad lawpi allpata chaypi *yachankupa. ⁴¹Manasespa miraynin Jairpas Galaad lawpi taksa llaqtachakunatam dueño-chakuykurqa hinaspa suticharqa “Havot-jair” nispá. ⁴²Noba sutiyoq runapas rispanmi dueño-chakuykurqa Kenat sutiyoq llaqtata chaynataq taksa llaqtachankunatapas hinaspa suticharqa kikinpa sutinwan “Noba” nispá.

Israel runakunapa maylawnin purisqankumanta

33 ¹⁻²Egipto nacionmantam Moisespiwan Aaronpa pusasqan Israelpa mirayninkuna tropa-tropa lloqsimurqaku. Tayta Dios kamachiptinmi Moises qellqarqa purispanku sapa samasqanku sitiokunapa sutinta.

³Punta kaq killapa chunka pichqayoq punchawninpi Pascua Fiestapa paqarin-nintinta llumpay qari-qarillaña lloqsimurqaku. Paykunaqa Ramses llaqtamantam lloqsimurqaku Egipto nacionniyoq llaqa runakuna qawachkaptin. ⁴Egipto nacionniyoq runakunapa llapallan piwi wawa-churinkunatam Tayta Dios wañurachirqa, paykunata pampanankukamam Israelpa mirayninkunaqa lloqsirqaku. Chay tiempopim Tayta Diosqa Egipto nacionniyoq runakunapa taytachankunata penqayman churarqa.

⁵Ramses llaqtamanta lloqsispankum Israelpa mirayninkunaqa samarurqaku Sucot lawpi.

⁶Sucot lawmanta lloqsispankuñataqmi samarurqaku chunniqpa patanpiña kaq Etam lawpi.

⁷Etam lawmanta lloqsispankuñataqmi muyuramurqaku Baal-zefonpa chimpanpi kaq Pi-hahiro lawman hinaspa samarurqaku Migdol lawpa chimpanpi.

⁸Pi-hahiro lawmanta lloqsispankuñataqmi lamar qochapa chawpinta chunniqman chimpanurqaku. Etam chunniqpi kimsa punchaw purispankum samarurqaku Mara sutiyoq lawpi.

⁹Mara lawmanta lloqsispankuñataqmi chayarurqaku Elim sutiyoq lawman, chaypim karqa chunka iskayniyoq pukyukuna chaynataq qanchis chunka palmera sachakunapas, chaynaqa chaypimá samarqaku.

- ¹⁰Elim lawmanta lloqsispankuñataqmi Puka Lamar Qochapa hichpanpi samarurqaku.
- ¹¹Puka Lamar Qochamanta lloqsispankuñataqmi samarurqaku Sin sutiyoq chunniqpi.
- ¹²Sin chunniqmanta lloqsispankuñataqmi samarurqaku Dofca sutiyoq lawpi.
- ¹³Dofca lawmanta lloqsispankum samarurqaku Alus lawpi.
- ¹⁴Alus lawmanta lloqsispankuñataqmi samarurqaku Refidim lawpi, chaypim mana yaku karqachu runakuna tomanankupaq.
- ¹⁵Refidim lawmanta lloqsispankuñataqmi samarurqaku Sinai sutiyoq chunniqpi.
- ¹⁶Sinai chunniqmanta lloqsispankuñataqmi samarurqaku Kibrot-hataava lawpi.
- ¹⁷Kibrot-hataava lawmanta lloqsispankuñataqmi samarurqaku Hazerot lawpi.
- ¹⁸Hazerot lawmanta lloqsispankuñataqmi samarurqaku Ritma lawpi.
- ¹⁹Ritma lawmanta lloqsispankuñataqmi samarurqaku Rimon-peres lawpi.
- ²⁰Rimon-peres lawmanta lloqsispankuñataqmi samarurqaku Libna sutiyoq lawpi.
- ²¹Libna lawmanta lloqsispankuñataqmi samarurqaku Rissa lawpi.
- ²²Rissa lawmanta lloqsispankuñataqmi samarurqaku Ceelata lawpi.
- ²³Ceelata lawmanta lloqsispankuñataqmi samarurqaku Sefer sutiyoq orqo lawpi.
- ²⁴Sefer Orqo lawmanta lloqsispankuñataqmi samarurqaku Harada lawpi.
- ²⁵Harada lawmanta lloqsispankuñataqmi samarurqaku Macelot lawpi.
- ²⁶Macelot lawmanta lloqsispankuñataqmi samarurqaku Tahat lawpi.
- ²⁷Tahat lawmanta lloqsispankuñataqmi samarurqaku Tara sutiyoq lawpi.
- ²⁸Tara lawmanta lloqsispankuñataqmi samarurqaku Mitca sutiyoq lawpi.
- ²⁹Mitca lawmanta lloqsispankuñataqmi samarurqaku Hasmona lawpi.
- ³⁰Hasmona lawmanta lloqsispankuñataqmi samarurqaku Moserot lawpi.
- ³¹Moserot lawmanta lloqsispankuñataqmi samarurqaku Bene-jaacan lawpi.
- ³²Bene-jaacan lawmanta lloqsispankuñataqmi samarurqaku Gidgad sutiyoq orqo lawpi.
- ³³Gidgad Orqo lawmanta lloqsispankuñataqmi samarurqaku Jotbata lawpi.
- ³⁴Jotbata lawmanta lloqsispankuñataqmi samarurqaku Abrona sutiyoq lawpi.
- ³⁵Abrona lawmanta lloqsispankuñataqmi samarurqaku Ezion-geber llaqta lawpi.
- ³⁶Ezion-geber llaqta lawmanta lloqsispankuñataqmi samarurqaku Zin sutiyoq otaq Cades sutiyoq chunniqpi.
- ³⁷Cades llaqta lawmanta lloqsiruspankuñataqmi samarurqaku Hor sutiyoq orqo lawpi. Chay orqoqa kachkan Edom nacionpa linderonpiñam. ³⁸Tayta Diospa nisqanman hinam, sacerdote Aaron rirqa Hor Orqoman. Chaypim wañukurqa pichqa kaq killapa punta kaq punchawninpi, payqa wañukurqa Israelpa mirayninkuna Egipto nacionmanta lloqsimuspa tawa chunka watamanña yaykuchkaptinkum.
- ³⁹Hor Orqopim Aaron wañukurqa pachak iskay chunkan kimsayoq watanpi.
- ⁴⁰Neguev law Arad llaqtapi *yachaq Canaan casta runakunapa reyninmi yacharurqa Israelpa mirayninkuna chayaramusqanta.
- ⁴¹Hor Orqo lawmanta lloqsispankum samarurqaku Zalmona lawpi.
- ⁴²Zalmona lawmanta lloqsispankum samarurqaku Punon lawpi.
- ⁴³Punon lawmanta lloqsispankum samarurqaku Obot lawpi.
- ⁴⁴Obot lawmanta lloqsispankum samarurqaku Moabpa linderonpiña kaq Ije-abarim lawpi.
- ⁴⁵Ije-abarim lawmanta lloqsispankum samarurqaku Dibon-gad llaqta lawpi.
- ⁴⁶Dibon-gad llaqta lawmanta lloqsispankum samarurqaku Almon-diblataim lawpi.

⁴⁷Almon-diblataim lawmanta lloqsispankum samarurqaku Nebo Orqopa chimpan Abarim sutiyoq orqokunapi.

⁴⁸Abarim Orqokunamanta lloqsispankum samarurqaku Nebo Orqopa chimpan Moab sutiyoq chunniq pampakunapi, chay pampakunaqa kachkan Jordan Mayupa hichpan Jerico llaqtapa chimpanpim. ⁴⁹Chaymantañataqmi Jordan Mayupa hichpanpi campamentota sayachirqaku. Chay campamentoqa chutarikurqa Bet-jesimot llaqta lawmanta qallarispam Abel-sitim lawkama, chay sitiokunaga karqa Moab sutiyoq chunniq pampakunapim.

Canaan allpaman yaykuspanku imaynam partinakunankumanta

⁵⁰⁻⁵¹Moab sutiyoq chunniq pampakunapi otaq Jordan Mayupa hichpan Jerico llaqtapa chimpanpi Israelpa mirayninkuna kachkaptinkum paykunaman ninanpaq Moisesta Tayta Dios kaynata nirqa:

—Jordan Mayuta chimpanruspa Canaan allpaman yaykuspaykichikmi ⁵²chaypi *yachaq llapa runakunata qarqonkichik, ñutunkichiktaqmi rumimanta llapallan taytacha-machankutapas chaynataq llapallan fundisqa adoranankutapas. Purmachinkichiktaqmi moqokunapi llapallan capillankutapas. ⁵³Chay allpapi runakunata qarqospaykichikmi chaypi yachankichik, chay allpataqa ñoqam qoykichik dueño chakunaykichikpaq. ⁵⁴Castaykichikman hinam sorteaspa herencia allpata chaskinkichik, achka kaqkunamanqa hatun herenciatam qonkichik, aslla kaqkunamanñataqmi qonkichik taksallata. Suerte tupasqanman hinam sapakama maylaw sitiopipas chaskinkichik, abueloykichikpa ayllunman hinamá herenciataga chaskinkichik. ⁵⁵Chay allpapi *yachaq runakunata mana qarqoptikichikqa hinalla kaspankum kanqaku ñawikichikpi astilla hina otaq waqtaykichikmanta tipaq kichka hina. Paykunaqa yachasqaykichik allpapimá ñakarichisunkichik. ⁵⁶Chay enemigoykichikwan imam ruranaypaq piensasqayta hinam qamkunawanpas rurasqa.

Canaan allpapa linderonkunamanta

34 ¹⁻²Israelpa mirayninkunaman kamachinanpaqmi Moisesta Tayta Dios kaynata nirqa:

—Canaan allpaman yaykuruptikichikmi chay allpaga herenciaykichikña kanqa. ³Surlawpa linderonkunam kanqa Zin sutiyoq chunniqmanta qallarispam Edom nacionpa linderonkama, surlawpa linderonkunaqa qallarinqa intipa qespimunan lawpi kaq Kachi Qochamantam ⁴hinaspam surlawninta muyurimunqa Acrabim sutiyoq qasakama, chaymantañataqmi chutarikunqa Zin sutiyoq chunniqkama. Chaymantañataqmi chutarikunqa surlawpi kaq Cades-barnea llaqtakama, chay sitiomantañataqmi chutarikunqa Hasar-adar llaqtakama, chaymantañataqmi chayanqa Asmon lawkama. ⁵Chay Asmon lawmantañataqmi muyurimunqa Egipto sutiyoq chaki wayqokama, chaymantañataqmi chutarikunqa Mediterraneo Lamar Qochakama.

⁶—Intipa seqaykunan lawpi linderoykichikqa kanqa Mediterraneo Lamar Qochapa patankunam.

⁷—Norte lawpi linderoykichikñataqmi Mediterraneo Lamar Qochamanta qallaripa chutarikunqa norte lawpi kaq Hor Orqokama. ⁸Hor Orqomantam derecholla chutarikunqa Hamat lawman yaykunakama, chaymantañataqmi chutarikunqa Zedad llaqtakama. ⁹Chaymantañataqmi Zifron llaqtanta chutarikuspa Hazar-enan llaqtapi tukurunqa. Chaynamá kanqa norte lawpi linderoykichikqa.

¹⁰—Intipa qespimunan lawpi linderoykichikqa derechollam chutarikunqa Hazar-enan llaqtamanta qallarispam Sefam lawkama. ¹¹Sefam lawmantañataqmi

uraykamunqa Ribla llaqtakama, chay llaqtaqa kachkan Ain lawpa intipa qespimunan lawninpi. Chaymantañataqmi chay linderoyqa uray lawman chutarikunqa Cineret sutiyoq qochapa patankama otaq intipa qespimunan lawpi kaq patankama. ¹²Chaymantañataqmi Jordan Mayuntakama uray lawman chutarikunqa Kachi Qochapi tukunankama, chayna muyuriqninpi linderoyyoq allpamá qamkunapaqa kanqa.

Canaan allpa partinakunankumanta

¹³Israelpa mirayninkunatam Moises kamachirqa kaynata:

—Sorteaspam kay allpataqa partinakunkichik herenciaykichik kananpaq, Tayta Diosmi kamachikurqa isqonintin ayllukunamanpas chaynataq Manasespa parten ayllumanpas partinaykichikpaq. ¹⁴Ruben chaynataq Gad ayllukunaqa, abuelonkupa castankuman hinam chaskirunkuña herenciankuta, chaskirunñataqmi Manasespa parten ayllupas. ¹⁵Iskay ayllu partenqa chaskirunkuñam herenciankuta Jordan Mayupa kaylawninpi otaq Jerico llaqtapa kaylaw chimpan intipa qespimunan lawpi —nispa.

¹⁶Tayta Diosmi Moisesa nirqa:

¹⁷—Allpa partisunqnikichikmi kanqa sacerdote Eleazarwan Nunpa churin Josuey. ¹⁸Sapa ayllumantam huk kamachikuqta akllankichik herencia allpa partisunaykichikpaq:

¹⁹—Juda ayllumantam akllankichik Jefonepa churin Calebta.

²⁰—Simeon ayllumantam akllankichik Semuelpa churin Amiudta.

²¹—Benjaminpa ayllunmantam akllankichik Quislonpa churin Elidadta.

²²—Dan ayllumantam akllankichik Joglipa churin kamachikuq Buqui sutiyoq runata.

²³—Joseypa miraynin Manases ayllumantam akllankichik Efadpa churin kamachikuq Hanielta. ²⁴Efrain ayllumantam akllankichik Siftanpa churin kamachikuq Kemuelta.

²⁵—Zabulon ayllumantam akllankichik Parnacpa churin kamachikuq Elizafanta.

²⁶—Isacar ayllumantam akllankichik Azanpa churin kamachikuq Paltielta.

²⁷—Aser ayllumantam akllankichik Selomipa churin kamachikuq Ahuidta.

²⁸—Neftaliy ayllumantam akllankichik Amiudpa churin kamachikuq Pedaelta —nispa.

²⁹Chay kamachikuqkunatamá Tayta Dios kamachirqa herenciankupaq Israelpa mirayninkunaman Canaan allpa partinankupaq.

Leviy aylluman qonanku llaqtakunamanta

35 ¹Moab sutiyoq chunniq pampakunapi otaq Jordan Mayupa hichpan Jerico llaqtapa chimpanpi kachkaptinkum Moisesa Tayta Dios nirqa:

²—Israelpa mirayninkunata kamachiy herencia allpa chaskisqankupi Leviy aylluman llaqtakunata qonankupaq, chay llaqtakunapim paykunaga *yachanqaku. Paykuna manyá qochunku llaqtakunapa muyuriqninpi echaderokunatapas. ³Chay llaqtakunapi yachaptinkum chay llaqtakunapa echaderonkunaqa kanqa ganadonkupawan llapallan animalninkupaq. ⁴Llaqtapa muyuriqninpi Leviy aylluman qosqaykichik echaderonkunaqa kanqa tawa pachak pichqa chunkan metronmi, chaynaqa kanqa llaqtapa murallanmanta hawa lawmanmi. ⁵Llaqtapa hawa lawnin intipa qespimunan lawpim tupunqaku isqon pachak metrota, surlawpipas tupunqaku hina isqon pachak metrollatam, hina chayna sayayllatam tupunqaku intipa seqaykunan lawpipas chaynataq norte lawpipas. Chaynaqa chay llaqtapa muyuriqninpi má chay echaderonkuna paykunapaq kanqa.

⁶—Leviy aylluman qonaykichik llaqtakunamantam soqta llaqtakuna kanqa amparakuna llaqtakuna. Chay llaqtakunaqa kanqa runa wañuchiqa lluptikuspan

amparakunanmi. Chay soqta llaqtakunatawan kuskatam qonkichiktaq tawa chunka iskayniyoq llaqtakunatapas. ⁷Leviy aylluman qonaykichik llapallan llaqtakunaqa kanqa tawa chunka pusaqniyoq llaqtakunam echaderontinkama. ⁸Herenciaykichikmanta Leviy aylluman llaqtakunata qospaykichikqa hatun herenciayoq Israel runakunam qonkichik achka llaqtakunata, taksa herenciayoq kaqkunañataqmi qonkichik aslla llaqtakunata. Sapa ayllum haykam llaqta chaskisqaykichikman hina Leviy aylluman qonkichik.

Amparakunanku llaqtakunamanta

(Dt 19:1-13. Jos 20:1-9)

⁹⁻¹⁰Israelpa mirayninkunaman ninanpaqmi Moiesta Tayta Dios nirqa:

—Jordan Mayuta chimpanruspa Canaan allpapiña kaspaykichikmi ¹¹llaqtakunata akllankichik amparakuna llaqtakuna kananpaq chaynapi pipas qonqaymanta runamasinta wañurachispanqa chay llaqtaman lluptikunanpaq. ¹²Chay llaqtakunaqa kanqa wañuqpa ayllun vengakuqmanta lluptinaykichikpaqmi. Chaynapim chay qonqaymanta wañurachiq runaqa mana wañunqachu runakuna huñunakuspa chay wañuchiqa juzganankukama. ¹³Chay llaqtakuna qosqaykichikmantam amparakunaykichikpaq soqta llaqtakuna kanqa. ¹⁴Kimsa amparakunaykichik llaqtakunam kanqa Jordan Mayupa kaylawninpi, kimsa amparakuna llaqtakunañataqmi kanqa Canaan allpapi. ¹⁵Chay amparakunaykichik soqtan llaqtakunam kanqa Israelpa mirayninkunapaq, forasterokunapaq chaynataq samapakuq runakunapaqpas. Pipas qonqaymanta huk kaqinta wañurachiq runaqa lluptispanmi chay llaqtapi amparakunqa.

¹⁶Pipas fierrowan runamasinta wañurachispanqa, runa wañuchiñam rikurirun, chaynaqa wañuchisqapunim kanqa.

¹⁷Pipas rumita hapiykuspa runamasinta wañurachispanqa, runa wañuchiñam rikurirun, chaynaqa wañuchisqapunim kanqa.

¹⁸Pipas kaspiwan runamasinta wañurachispanqa, runa wañuchiñam rikurirun, chaynaqa wañuchisqapunim kanqa. ¹⁹Chay wañuqpa vidanmanta reclamaqmi, runa wañuchiqa wañuchinqa maypipas tupasqanpi.

²⁰—Pipas cheqnisqanrayku pitapas tanqaykuspanqa otaq wateqaspa imatapas hawanman wañunanpaq wischuykuspanqa ²¹otaq cheqnisqanrayku makillawan maqaspa wañurachispaqa, runa wañuchiñam rikurirun. Wañuqpa vidanmanta reclamaqmi maypipas tupasqanpi paytapas wañuchinqa. ²²Ichaqa pipas mana cheqnikuchkaspan pitapas tanqaykuptinqa otaq mana wateqaspa imatapas qonqaymanta hawanman wichiykachiptinqa ²³otaq mana enemigon kachkaspa otaq daño rurayta mana maskachkaspa qonqaymanta hawanman rumita wichiykachiptin wañuruqptinqa ²⁴runakunam huñunakuruspanku kay reglamentokunaman hina allin arreglota ruranqaku, chay allin arreglotaq ruranqaku qonqaymanta wañurachiq runapaqmi chaynataq wañuqpa vidan reclamaqpaqmi. ²⁵Wañuqpa vidan reclamaqmantam huñunasqa runakuna chay qonqaymanta wañurachiqa libraspanku chay amparakuna llaqtaman kutichinqaku, chay runa wañurachiq runaqa chay llaqtapim yachanqa aceitewan tallisqa sacerdotekunapa jefen wañunan punchawkama. ²⁶Ichaqa chay wañurachiq runa amparakusqan llaqtapa linderonkunamanta lloqsiruptinqa, ²⁷wañurachinmanmi chay wañuqpa vidanmanta reclamaq runa, payta wañurachispanqa mana huchayoqmi kanqa. ²⁸Chaynaqa, chay qonqaymanta wañuchiqa runaqa chay amparakusqan llaqtapimá *yachanqa sacerdotekunapa jefen wañukunankama, chay sacerdote wañukuptinñam allpanman kutinqa. ²⁹Kay

decretokunaman hinamá allinta arreglankichik. Qamkunapas chaynataq hamuq miraynikichikpas chaynatamá rurankichik maypiña *yachaspapas.

Testigokunapaq leykunamanta

³⁰—Pipas runamasinta wañuchiqa testigokunapa nisqanman hinam wañunqa ichaqa chulla testigopa nisqallanwanqa manam pipas wañunmanchu.

³¹—Runa wañuchiqa libranapaqqa amam qollqetaqa chaskinkichikchu, wañunapaq sentenciasqa runaqa wañunqapunim.

³²—Amparakuna llaqtaman lluptispa pipas amparakuptinqa, llaqtanman kutikunapaqqa amam qollqetaqa chaskinkichikchu, chay amparakuna llaqtapimá *yachanqa sacerdotekunapa jefen wañukunankama.

³³—*Yachanaykichikpaq kaq allpataqa amam millakuyupaqtaqa rurankichikchu runa wañuchiyanwanqa, runa wañuchiyqariki allpatam millakuyupaqa ruran, chay runa wañuchiqa wañuchiptillankum chayna hucha ruraytaqa pampachasaq.

³⁴—*Yachanaykichikpaq allpataqa amamá millakuyupaqtaqa rurankichikchu, chay yachanaykichik allpapiqariki ñoqapas yachasaqmi. Ñoqa Tayta Diosqariki Israelpa mirayninkuna ukupim qamkunawan yachachkani.

Warmikunapaq herencia allpamanta

36 ¹Joseypa churinmi karqa Manases, Manasespa churinmi karqa Maquir, Maquirpa churinmi karqa Galaad, chay Galaadpa mirayninkunamanta kamachikuqkunam asuykurqaku Moisesmanwan Israelpa miraynin ayllukunapa kamachiqninkunaman ²hinaspam kaynata nirqaku:

—Moises, qamtam Tayta Dios kamachisurqanki Israelpa mirayninkunaman sorteaspa allpata partinaykipaq. Kamachisurqankitaqmi Zelofehad sutiyoq castayku runapa allpantapas warmi churinkunaman partinaykipaq. ³Ichaqa chay warmikuna Israel wakin ayllukunamanta kaq huk kaqnin qariwan casarakuruptinqa chay tupaqnin herenciaqa aylluypa herencianmantach menosyarunqa, chaynapich chay herenciaqa chay casaraqnin runapa herencianmanña yapakurunqa hinaptinchá suerteman hina tupawasqanku herenciaykuqa menosyarunqa.

⁴Israelpa mirayninkunapaq Jubileo sutiyoq wata chayaramuptinqa chay warmikunapa herencia allpanqa yapakurunqa qosankupa herencianmanñach chaynapichiki aylluypaqa kaq herencia allpaykuqa menosyarunqa —nispa.

⁵Hinaptinmi Tayta Diospa kamachisqanta hina Israelpa mirayninkunata Moises kamachispan nirqa:

—Josey ayllumanta kaq runakunaqa allintam rimachkanku. ⁶Chaynaqa Zelofehad sutiyoq runapa warmi churinkunatam Tayta Dios kaynata nin: “Munasqaykichikman hinayá piwanpas casarakuychik aswanqa casarakunkichikqa taytaykichikpa ayllunmanta kaqkunallawanmi, ⁷chaynapim Israelpa mirayninkunapa herencianqa mana ayllun-ayllunchu pasanakunqa. Israelpa mirayninkunapaq sapakamam taytankupa ayllunpa herencianwan dueño kanqaku. ⁸Israelpa miraynin ayllumanta kaq herenciayoq warmiqa, taytanpa ayllumanta kaq runallawanmi casarakunqa chaynapim Israelpa mirayninkunapaq sapakama ayllunkuman tupaq herencianwan dueño kanqaku. ⁹Chaynapimá chay herenciaqa mana ayllun-ayllunchu pasanakunqa, Israelpa mirayninmanta kaq ayllukunaqa sapakamam herenciankuwan dueño kanqaku” nispa.

¹⁰Moisesman Tayta Diospa kamachisqanta hinamá Zelofehadpa warmi churinkuna ruraraqaku. ¹¹Paykunam casarakurqaku taytankupa wawqenpa churinkunawan, chay warmikunam karqa: Maala, Tirsa, Hogla, Milca hinaspa Noa. ¹²Chaynapim Joseypa churin Manases ayllumanta kaq warmikunapa herenciankuqa hinalla karqa abuelonkupa herencian ukupi.

¹³Chay kamachikuykunatawan reglamentokunatam Israelpa mirayninkunaman ninanpaq Moisesman Tayta Dios kamachirqa, chaykunataqa qorqa Moab sutiyoq chunniq pampakunapim otaq Jordan Mayupa hichpan Jerico llaqtapa chimpanpim.